Download from:aghalibrary.com

بسم الله الرحمن الرحيم

د کتاب پېژندنه

IIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIII

کتاب : د ناوي بنګړي

ليکوالان :بېلابېل

ژباړن : نثار احمد آريا

خپروونکې:

بېنوا فرهنګي ټولنه_ کندهار

د خپرونو لړ) : 17(

چاپکال : 1383ل کال

کمپوز/ ډيزاين : مختار احمد انتقام

کمپيوټرچاري:

بېنوا کمپيوټر ځانګه

موږ څه وایو!

ډېره د خوښۍ خبره ده، چي په دې وروستیو کي د ځوانانو مینه له خپل فرهنګ او ادب سره اورنۍ شوې ده او د خپل فرهنګ د بډاینې لپاره یې لارې چارې مشخصې کړې او درانه ګامونه وربانديي اخلي، چي پر دې لار یې ټولو ارتیاوو ته په پام سره چوپړ ته ملا تړلې ده .

د دغسي فرهنګ مینو، هڅاندو او خواریکښو زلمیو له ډلي څخه یو هم ځوان او با استعداده نثار احمد آریا دی، چي همدا اوس- اوس یې د غوره کیسو یوه ژباړل شوې ټولګه ستاسو په لاس کي ده او زموږ دا هیله ده چي د ذوق ژبه، به پر وټکوئ.

ښاغلی اریا که له یوې خوا د پښتو لنډي کیسه لیکني پر ډګر راټوکېدلی خدایي غاټول دی، خپله هم لنډه کیسه لیکي او د لنډې کیسې لیکني بریالۍ تجربې کوي، دغه راز د نورو لیکوالو له غوره کیسو څخه هم ژباړې کوي.

ښاغلی اریا د لنډو کیسو په ټاکنه کي د ښه ذوق څښتن دی او زموږ د دې خبرې زبات به ان شا الله تاسو د دغي ټولګي په منځ- منځ کي ووینئ. د ګران اریا یوه ډېره ښه ځانګړنه دا ده چي ده خپله ټوله پاملرنه یوازې او یوازې د لنډې کیسې مطالعې او تجربې ته اړولې ده، دی هڅه کوي چي یو کار وکړي او پوخ یې وکړي. نو موږ به د ده د لومړني فرهنګي چوپړ لومړنۍ بېلګه (د ناوي بنګړي) ستاسو د ذوق مخي ته کښېږدو.

خدای دي وکړي چي خوښي مو شي او موږ به خپلي خبري په دې دعا رالنډې کړو، چي خدای دي وکړي زموږ دغه نوی غوړېدلی ګل د وخت له سړو او نامردو سیلیو څخه تر ډېره په امان واوسي او خوږبويي یې تر ډېره په لره او بره پښتونخوا کي خپره وي او د ټولو پښتنو دماغونه په تر او تازه وي.

امین ثم امین

په ادب، مینه او درنښت

بېنوا فرهنګي ټولنه_ کندهار

پایله

ګیدو موپاسان/فرانسه

له ډوډۍ څخه وروسته مېلمستیا ته راغلي سړي د چلم څکولو لپاره په بله کوټه کې سره راټول شول، او له غره، وره خبرې پیل شوې، په خبرو، خبرو کې د هغو میراثونو یادوني پیل شوې، چې ډېرې عجیبې او نادرې وې، پدې وخت کې ښاغلي انتوني یوه په زړه پورې کیسه وکړه، ښاغلی انتوني د ښار له وتلو وکیلا نو څخه دی، هغه وویل" نن سبا زه د یوه داسې وارث په لټه کې یم چې په ډېر بد حالت کې غیب شوی دی، هسې خو دا یوه عادي کیسه ده، چې په نړۍ کې هر مهال رامنځ ته کیدای شي، خو تفصیل یې ډېر دردونکی دی.

تقریبا شپږ میا شتې مخکې یو ې شتمنې کونډې ما ته د یوه سړي له لارې بلنه راکړه، چې د هغې کور ته ورشم، هغې بخښنه غوښتې وه چې د ناروغۍ له امله هغه خپله زما دفتر ته نشي راتلای، زه د هغې لیدو ته ورغلم، له څو رسمي جملو وروسته هغې راته وویل:" وکیل صاحب! زه غواړم چې تاته یوه ډېره مهمه او سپېڅلې دنده دروسپارم، ما ته د دې کار لپاره تر ډېر غور وروسته غوره کړی یې ، زما د ژوند شپې نوري لنډې شوي دي، کوم کارچې غواړم تا ته یې وسپارم، هغه به ته زما له مړیني وروسته پیل کوې، پر مخا مخ مېز زما وصیت نامه پرته ده، او ورسره د لسوزرو "فرانکو" نوټونه هم دي، که چېرې ته پخپل کار کې پاته راغلې، نو همدا لس زره فرانکه خپل فیس وبوله، اوکه چیرې بریالی شوې، نو زما له وصیت سره به سم یو لك فرانکه نوري تاته د جایزې په توګه درکړل شي، ماله هغې وپوښتل چې هغه غواړي په ما کوم کار وکړي؟ هغې ځواب راکړ، چې زه به د هغې ورك زوی ور پیدا کوم، چې د دې د ټولې شتمنۍ یوازینی وارث دی، کونډې دا خبره بیا تکرار کړه چې زه به د هغې له مړیني وروسته خپل لټون پیل کوم، او هغه باور لري چې دا به ډېر ژر مړه شي، هغې له ما هیله وکړه چې زه هغې ته تکیه ورکړم او پرکټ یې د دې لپاره کښېنوم، چې هغه خپله کیسه ماته وکړي، چې کیسه واورم، نو کیدای شي، چې زه د خپلې دندې پلان ترتیب کړم،کونډه په ریښتیا هم ډېره ناروغه وه، سره له دې چې زه ډاکټر نه وم خو بیا مې هم اندازه لګولای شوه، چې هغه نوره د یو څو ورځو مېلمنه ده.

کونډې خپله کیسه داسې پیل کړه "ښاغلې! ته هغه لمړنی کس یې چې زه داکیسه ورته کوم، د دې لپاره چې تاته زما د درد اوخوږ احساس وشي، ځکه ته یو خواخوږی انسان رامعلومیږې، زه باور لرم، چې ته زما بدبختي داستان واورې نو زما د زوی په لټه کې به هیڅ کمزوري نه ښیې، زه نه غواړم چې ډېره لیرې لاړه شم ځکه داسې نه وي چې د څه درښودلو وړاندې زما ځواك ځواب راکړي."

تر واده وړاندې ما له یوه هم سینه ځوان سره مینه کوله، ما پتیلې وه چې له هغه سره به واده کوم، خو زما مور او پلار په دې خوښ نه وو، ځکه زما محبوب شتمن نه و، زه یې یوه لوړ او شتمن سړي ته ورکړم، ما د دې واده مخالفت و نه کړ، ځکه چې زه هغه وخت کم سینه، بې تجربې او د مور او پلار په خوښه وم"

څو کاله ورسته ځینې مهمې پیښې را منځ ته شوې، له یوه لوري زما محبوب بل واده وکړ او له بل لوري زما یو ډېر ښکلی زوی وزېږېد، د زوی له پیدا کېدو دوه کاله وروسته زما مېړه مړ شو، او په دې لویه نړۍ کې زه د یوه زوی او خپلې ډکې ځوانۍ پیټې ته یوازې پاته شوم"

"زما محبوب چې زما د مېړه له مرګه خبر شو، نو هغه ډېر خواشینی شو، په دې نه چې زما مېړه مړ شوی و، بلکې په دې چې هغه بل واده کړی و، او اوس سره له دې چې د هغه لار پاکه وه، هغه له ما سره واده نشوای کولای، هغه د عذر لپاره ماته راغی، او پر دې غم یې په چیغو، چیغو وژړل، زما زړه ټوټې، ټوټې شو.

"له دې وروسته زما کور ته د هغه راتګ پیل شو، همدا زما لویه غلطي وه، ځکه ما باید په لمړیو شپو کې هغه له خپله کوره منع کړی وای، خو دا چې زه د مېړه بې وخته مرګې ډېره ځورولې وم، نو ځکه مې خپل محبوب ته د دوستۍ تر بریده د اړیکو ساتلو اجازه ورکړه، خو دا اړیکې ډېر ژر د دوستۍ له بریده واوښتې، معلومداره خبره ده چې همداسې به کېدلای، ځکه زه ځوانه وم، یوازې وم، او له هغه سره مې مینه وه، موږ ښځې باید څنګه راز، راز تکلیفونه وزغمو"

بیا داسې وخت راغی چې د هغه ډېرې شپې به له ما سره تېرېدې، هغه واده درلود، زه کونډه وم او یو زوی مې هم درلود، نور نو موږ ته مناسبه نه وه چې مینه او عاشقي وکړو، ما باید لمړی لا دغه خطر حس کړی وای، خو افسوس چې احساساتو مې پر عقل پرده غوړولې وه، زه له فطري غوښتنو څخه مغلوبه شوې وم، نتیجه یې دا شوه چې هغه ټول څه وشول چې باید نه وای شوي، زه د هغه یو ډول یارانه وګرځېدم، شایې ته به فکر کوې چې دا ټوله ګناه زما زه، خو داسې نه ده، کیسه دا سې وه چې زما مینې او یوازیتوب زما د محبوب حوصله ور لوړه کړه، د هغه غوښتنې له یوې نه بلې ورځې ته پسې ډېرېدې، ما ډېر مزاحمت وکړ خو حقیقت دادی چې د ښځې کردار چې هر څومره کلک وي، که له یو سړي سره څو ساعته یوازې پاته شي نو د کردار ټول بنسټ یې له منځه ځي او داچې هغه تر واده وړاندې زما محبوب و...

همداسې څورلس کاله تېر شول، دغه څولس کاله زما د ژوند تر ټولو ښې شیبې وې، په دې زمانه کې زما زوی لوی شو، هغه دومره ځیرک او صالح هلك و چې یو مور ویاړ پرې کولای شوای، زما پر یار هم ګران و، موږ دواړو په ګډه هغه لوی کړ، د هغه د زده کړې لپاره زما محبوب ډېر زیار وکیښ، زما زوی به هغه ته کاکا ویل، له هغه سره یې بې کچه مینه کوله او د هغه یې ډېر درناوی کاوه، هغه یې خپل پلار، ښونکی، پالونکی او ملګری باله او په هر څه کې به یې له هغه سره مشورې کولې، هغه هیڅکله په خپل کور کې د کاکا پر شته والي نیوکه نه وه کړې، نیوکه خو لا

پرېږده هغه تر اوسه دا هم نه و پو ښتلي چي کاکا هره ورځ زمونږ کور ته داسي بې خاره ولي راځي، هغه له کوچنيوالي هغه خپل ځان او مور ته نژدې ليدلی و او هغه يې د خپل ځان مخلص ګڼلی وو هغه په خپل کور کي په کاکا عادي شوی و او هغه يې د ځان او مور خير خوا ګڼلی و.

بيا يو وخت زما يار له خپلي ښځي سره د يوې مياشتي لپاره په سيل برتانيې ته ولاړ، هغه به هر وخت په کال يا دوو کلونو کي بهر ته په سيل تلی، خير کله چي بيرته له برتانيې څخه راغی نو تر ټولو لمړی زما ليدو ته راغی، مونږ ډېر احساساتي سره يو ځای شوو او په يو بل کي ورك شو، زما سد والوت،نه پوهيږم چي څومره وخت به تېر شوی و، خو چي ځان او شاوخوا ته مي پام شو، نو ټکان مي وخوړ، زه نابېره پوه شوم چي په کوټه کي دريم کس هم شته، ما چي سر را پورته کړ او د وره خوا ته مي وکتل نو پر سترګو مي توره شپه شوه، ما خپل زوی "هنري" وليد چي ژر وګرځېد او لاړ"

"زما پر سر اسمان را ولوېد، کشکي مځکه چاودلې وای او زه په ننوتلې وای او يا مي پر کړي وای او د همېش لپاره ورکه شوې وای، نه پوهيږم چي ما تر کومه سلګۍ وهلې او ژړل مي، زما زړه د چاودېدو په حال کي و، ټول بدن مي لکه په اور چي کبابېدی، زه د هغه کب په څېر تړپېدم چي له اوبو را ايستلی شوی وي او پر وچه يې غورځولی وي، وکيل صاحب! هغه مهال چي زما کوم حالت و، هغه زه په ژبه نه شم بيانولی، زما يار هم چوپ و، هغه له ما څخه ليري ناست و، هغه نه ماته ډاډ راکړ، نه يې له ژړا څخه منع کړم او نه هم نژدې راته راغی، ډېر ورسته هغه چوپتيا ماته کړه او و يې ويل:"زه د هنري پسې ځم، د هغه ... د هغه د پوهولو هڅه کوم، زه ... زه هغه ته وايم"

هغه هم لاړ، زه يوازي پاته شوم، د اوښکو چينې مي وچي شوې او ډېره کمزوري شوم، کله چي ښه سترې شوم نو پر کټ ولوېدم او د خپل تللي زوی په تمه شوم، زه چوپه وم په زړه کي مي ډول، ډول انديښنو سر کړی و او له وېري په رېږد وم، کله چي به په نغري کي د کوم لرګي ټك شو نو زما ترهنده سترګي به د وره خوا ته واوښتې، يوې نا څرګندي وېري زما زړه په اوسپنزو زولنو کي را حصار کړی و، زه پوره باور لرم چي کوم سخت مجرم به هم داسي درد نه وي ليدلی،"د شپې په نيمايي کي ماته د خپل محبوب له لوري خبر راغی، چي هغه تر اوسه د هنري په پيدا کولو کي پاته راغلی دی، هغه پوښتلي و چي هنري خو به کوګر ته بيرته نه وي راغلی؟ ما ځواب ور ولېږه چي نه هغه تر اوسه بيرته کور ته نه دی راغلی، ته خپل لټون جاري وساته"

"زه ټوله شپه هغه ته په تمه ناسته وم، څو ځلي پر خپل زهني توازن باندي شکمنه شوم، کله به مي زړه راته ويل چي جامې وشلوم، ټوپونه ووهم او دومره منډې کړم، چي عصاب مي شل شي، کله به مي زړه و چي پر مځکه ځان وغورځوم، خو هيڅ غوښتنه دومره قوي نه وه چي ماته يو کوچنی حرکت راکړي، زه ټوله شپه ډول، ډول انديښنو لاندي کړې وم، بد، بد چورتونه رالوېدل د توپاني جګړو غوندي په زهن کي راګرځېدل چي اوس به څه کيږي؟ که هغوئ دواړه سره مخامخ شول نو بيا به زما د زوی غبرګون څه وي؟ که هغه بېرته راغی نو زه به دومره توان ولرم

چي له هغه سره مخامخ شم؟ هغه به بېرته راشي؟ که را نه شي نو زه به څه کوم؟ دا دومره لوی ژوند به یوازي څنګه تېروم؟

شین سهار و، چي زما مزدوري کوټې ته سر را ښکاره کړ، ما له دې پرته چي هغې ته وګورم په لاس د تلو اشاره ورته وکړه، نه پوهېږم چي هغه ولاړه که پاته شوه خو لږ وروسته په داسي حال کي چي یو ډاکټر ورسره ملګری و ماته نژدې راغله، ډاکټر ویل زه سربداله شوې یم، هغه زه پر کټ پرې ایستم او نور په ځان پوه نه شوم"

"مزدوري مي ویل چي زه تر ډېرو ورځو پوري سمه په هوښ کي نه وم، په همدې نا سم حالت کي به مي کله چیغي وهلې، کله به مي بغاري وهلې او کله به مي اپلاتي ویلې"

"کله چي زه پر سد شوم نو زما محبوب ماته نژدې ناست و، هغه ډېر ستړی او پرېشانه ښکارېدی، زما چي پر هغه سترګي ولګېدې نو سملاسي مي بېرته ورڅخه واړولې او د خپل زوی حال مي ورڅخه وپوښت، هغه راته وویل: ما چي هر څومره د هغه لټه وکړه بیا هم د هغه په موندلو کي پاته را غلم" ما هغه ته په قار وویل: سملاسي له دې ځایه پورته شه او زما زوی را پیدا کړه، تر څو چي دي هغه نه وي پیدا کړی له ما سره د لیدو هڅه مه کوه، هغه ولاړ"

"وکیل صاحب! له هغې ورځې راهیسي، نه زما زوی بېرته راغی او نه زما محبوب، ما له تېرو شلو کلونو راهیسي د هغوئ یوه مخ نه دی لیدلی، له شلو کالو څخه پرلپسې زه دغه عذاب ګالم، زه هره شیبه په تمه تېروم، هر وخت مي زړه دربیږي چي خدای خبر زوی به مي کله بېرته راشي، ته د دې سزا درد نه شې محسوسولای، دا یوازي د یوې مور زړه محسوسولای شي، هغه تمه چي پای نه لري ، اف " هغه چوپ شوه، بیا یې څو شیبې ورسته پسې وویل:" خو اوس هغه وخت رارسګېدلی چي دغه تمه پای ته ورسیږي، زما وخت رارسېدلی زما ژوند په خلاصېدو دی، ما د مرګ ښکالو اورېدلې ده، مرګ دي کور ته را ننوتلی دی او نور زه هم د ژوند هیله نه لرم، له دې شلو کلونو را هیسي چي زه کوم ژوند تېروم تر هغه مرګ وېرونکی نه دی"

او هغه زما محبوب، هغه له تېرو شلو کلونو څخه بې له ناغې زما کور ته راځي او زما د نوکرانو په منځګړیتوب له ما څخه د لیدو غوښتنه کوي، له هغه راهیسي ماته لوی، لوی لیکونه لیکي، زما له نوکرانوسره غوړمالۍ کوي، هغوئ ته لوی، لوی رشوتونه ور مني چي په یو ډول ځان دننه را پرېږدي او د یو څو شیبو لپاره له ما سره ووینې، خو ما هیڅکله هغه ته د لیدو اجازه نه ده ور کړې، د یوې شېبې لپاره هم نه، ځکه چي ... نه پوهېږم چي ولي؟ زه په دې پوره باور لرم چي که په هره شېبه کي هغه زما مخي ته راغی نو په هغه شیبه به زما زوی هم بیرته راشي او مور دواړه به یو ځل بیا یو ځای ووینې، اف، زویه ... خدای خبر هغه به چیري وي؟ مړ به وي که به ژوندی؟ خدایزده چیري به پټ وي؟ په همدې وطن کي به وي که به له سمندر پوري وتلی وي؟ زه به کله ور یادېږم که نه؟ نه پوهېږم چي اولاد خپل مور او پلار دومره ولي ځوروي؟ داسي سختي سزا وي ولي ورکوي؟ خپل زامن دومره بې رحمه کېږي ولي؟"

يوې مور په داسې حال کې چې د مرګ شېبې يې شمېرلې په اسمان کې سترګې ښخې کړې او په دردناك ږغ يې خپل زوی ته ور ناري کړل:" زويه! زما زويکه! ته خو دومره ظالم نه وې، تا خو همېشه خندل او زه دې خندولم، ته دومره احساس نه لرې چې تا خپلې مور ته څومره سخته سزا ور کړې ده، تا خپله مور ژوندۍ ښخه کړې ده هغه مور چې له تا سره يې دومره مينه کول، چې کله به ستا تبه وه نو هغې به خوب پر ځان حرام کړ او کرۍ شپه به ستا سرته ناسته وه"

"ګوره دغه ټولې خبرې هغه ته وکړه" کونډې ماته وويل:" ورته کوې يې که نه؟ ژمنه ده؟ هغه ته ووايه ... هغه ته ووايه زما زويه زما زړګيه! پر خپلې تللې مور رحم وکړه، وخت له هغې سره ډېره جفا وکړه، له کله راهيسې چې ته تللی يې، له هغې ورځې څخه ستا له مور څخه د ګور مرۍ جوړ شوی دی، اوس هغه په ريښتيا مړه شوې ده، ته خپله مور وبخښه، يو ځلې يې په مينه ياده کړه، ستا د دغه شل کلن بېلتون هره شيبه د هغې لپاره تر مرګ په کمه نه وه، او ستا په ياد کې يې د وينو اوښکې توی کړې وې او يو ځل د هغې قبر ته ورشه او هغې ته ور چيغې کړه چې مور جانې! هغه به پوه شي چې تا هغه بخښلې ده" کونډه په چيغو شوه، او بيا يې سلګۍ پيل شوې، زه چوپ ناست وم هغه دردېدلې ننداره مې کول چې يوازې يې پای زما په مخکې و، هغې په لاس ماته د تلو اشاره وکړه، زه چې پورته شوم نو هغې پرته له دې چې ماته وګورې په سلګيو راته وويل:"هغه ته دا خامخا ووايه چې ما ... چې ما له هغه وروسته بيا هيڅکله د هغه (خپل يار) مخ لا نه دی ليدلی، دا به ستا ډېره لويه مهرباني وي، نور نو ما يوازې پرېږده چې په خپلو ګورومونو کې ډوبه مړه شم"

زه دباندې راووتم له سترګو مې اښکې رواني وې، څو ورځې وروسته خبر شوم چې هغه کونډه مړه شوې ده، ما د هغې په جنازه کې ګډون وکړ"

بيا ما له خپلو ټولو امکاناتو او اړيکو څخه کار واخيست، په ټپو سترګو مې هڅې وکړې چې د هغې زوی پيدا کړم خو تر اوسه په خپلو هڅو کې بريالی شوی نه يم، تاسو چې د هغه په اړه هر فکر کوئ خو زه هغه يو مجرم زوی بولم.

بندي

جرالډ کيريش

"تل خونه هلته ده!" د محبس مشر په داسي حال کي چي يو لور ته يې اشاره کول وويل:" لاندي د ورکښته کېدو پر مهال لږ پام کوئ ځکه چي ځينې ډيري زړم وهلي دي، تاسو خبر ياست چي دغه سيمه رود ته ډېره نژدې ده ځکه يې نو ځينې ډېري بوس شوي دي او پر ډبرينو ځينو باندي د لندبل له امله خپل سري بوټي را شنه شوي دي، که څه هم هغه تاسو ته چنداني زيان نه در رسوي خو ښايي جامې مو در چټلي کړي، هو رښتيا! اوس دغه تل خونه تشه ده، اورېدلي مي دي چي په "کلوري" کي يې پر روغتيايي اوصلو برابر محبس جوړ کړی دی، خو زما په فکر محبس بايد محبس وي نه هوټل، محبس ته سم خلك نه ځي، بد خلك ځي، د دې لپاره محبس بايد محبس وي، ته څه په کي وايې؟"

"دا ځای اته سوه کاله پخوانی دی، خو اوس هم د اولي ورځي غونډي دی، بده به نه وي که ووايم چي دغه محبس په دولسمه پېړۍ کي جوړ شوی دی، له دې ورستيو لسو کلونو پرته نور له هغه راهيسي کار ورڅخه اخستل شوی دی، لمړی تل خونه وينئ؟ که مخامخ شکنجه خانې ته ورځئ؟ تل خونه وينئ ؟ ښه، لاکن هلته ستاسو د ليدو وړ څه نه شته" د محبس مشر چي يو زوړ سړی و، يو ستر اوسپنيز وره ته اوږه ور کړه او ور يې پرانيست، بيا په داسي حال کي چي په لړزېدلو لاسونو کي يې ډېوه نيولې وه موږ ته لار را ښوول.

تل خونه يو هيبت ناك ځای و، لس مربع فټه غولی يې و، اته فټه يې هسکوالی و، ښوی مځکه يې وه او ساه په کي بندېده، دومره سړه وه چي د انسان زړه په کي تنګېدی، زموږ يو ملګري ناره کړه "دا ډېوه خو يو وار دلته راوړئ، دلته پر دېوال څه نقاشي ښکاري"

"بلې هو" د محبس مشر وويل:

"پر څلورو واړو دېوالونو نقاشي شته، دا وګورئ دلته رڼا ښه پرېوزي"

موږ ټول جنوبي دېوال ته نژدې ور ټول شوو، پر دېوال د ډېوې ژړه رڼا پرېوته، يو چا پر ډبرينو دېوالو باندي ډېره ښکلې انځورګري کړې وه، د عيسى د ژوند او د هغه د زندۍ کولو انځورونه ښکارېدل، انځورګر د پوره هنر مظاهره کړې وه، د عيسى پر څېره باندي نا پايه سپېڅلتيا ښکارېده، د محبس مشر وويل:

ښه په غور يې وګورئ دغه انځورونه پخواني نه دي، کوم چا چي دغه انځورونه جوړ کړي دي هغه مړ... زما يې نېټه سمه ياد نه ده، تقريبا لس کاله پخوانۍ خبره ده زما د هغه نوم ياد نه دی، فکر کوم چي نوم يې "جون" و، که کوم بل څه و، زه په دې هم نه پوهېږم چي هغه يې دلته د څه لپاره راوستلی و، ګومان کوم چي جرم يې سياسي و"

"هغه ته يې د ټول عمر نظر بندي او يوازيتوب سزا ټاکلې وه، هغه زلمی و او له يوې درنې کورنۍ څخه و، په هغه شپو کې زه نوی د محبس مشر ټاکل شو ی وم چې هغه يې دلته راوست، کوم سپاهي چې هغه دلته راوست، هغه ماته وويل چې ښاغلې ارتهره ! دا سړی د توري تل خوني لپاره دی، دا کوټه موږ توره تل خونه بولو، سپاهي وويل چې دا بندي بايد له بهر سره هيڅ تماس و نه لري، دی بوزئ بندي يې کړئ"

ما ورته وويل ډاډه اوسه ! له دې ورسته به دی له دباندې نړۍ څخه مطلق بې خبره پاته شي "

"زه وياړم چې ما خپله دنده په پوره ايمانداري سره تر سره کړه، درنو مېلمنو! ما هغه په تل خونه کې بند کړ، هغه هيڅ ونه ويل، هيڅ شور يې ونه کړ ځکه هغه له يوې درنې کورنۍ څخه و، زه چې په لمړي ځل هغه ته د ډوډۍ ور ورلو لپاره ورغلم نو هغه ماته داسي وکتل لکه زه چې د يوې مرداري وبالې چنجی وم، ما په زړه کې وويل، ښاغلې ! ته ماته ډېر په حقارت سره گورې، خير ژر وي که ورسته ته به زما په قدر پوه شې"

"پوره يوه مياشت وروسته، يوه ورځ هغه له ما څخه وپوښتل چې نن کومه ورځ ده؟ ماته امر شوی و چې هغه بايد له نړۍ سره هيڅ ډول تماس و نه لري، مانا داچې له بندي سره بايد خبري هم ونه شي، ما هغه ته هيڅ ونه ويل، پټه خوله دباندې راووتم، دويمه ورځ بيا هغه له څخه وپوښتل، مهرباني به دې وي که راته ووايې چې نن کومه ورځ ده؟ ايا زما د بند يو کال تېر شوی؟ زه و نه توانېدم چې خپله خندا پټه کړم، يو کال؟ تر اوسه خو پنځه اونۍ نه دي تېرې شوي "

د دويمې مياشتي وروستيو شپو ته د هغه حال خراب شو، له هغه سره د يوې جملې خبرې کولو په بدل کې هغه هر څه راکولو ته چمتو و، خو زه يو ساده ريس وم، نه مې حرس درلود او نه يې لرم"

د هغه حال نور پسې خراب شو، هغه به پر ځنگنو ولوېد او په ژړغوني ږغ به يې وويل: پر ما رحم وکړه، له ما سره وږغېږه، ما به سر ورته وښوراوه او ورڅخه تېر به شوم، سړی بايد خپله دنده په امانداري تر سره کړي، ما به ډېر کله اورېدل چې هغه به په لوړ ږغ خندل او يا به يې په ږزېدلي ږغ چيغي وهلې، تاسو ته به زه ډېر ظالم ښکارم، ښايي همداسي وي خو زه د خپل امر پابنده وم، ماته امر شوی و چې زه له هغه سره هيڅ خبره و نه کړم ځکه نو ما له هغه سره خبري نه وکړې "

"درې مياشتي ورسته هغه ماته لوی، لوی وړانديزونه راکړل، هغه ويل انسان خو به يې؟ پر ما رحم وکړه، پښو ته دې درلوېږم، له ما سره خبري وکړه، زه به تاته هر څه درکړم، ما هيڅ جرم نه دی کړی، زه لوړه کوم چې ما هيڅ گنا نه ده کړې، زه تاته په زرگونو پيسې درکولای شم، د يوه توري په بدل کې به زر، زر پونډه درکړم، د هغه ځکېروی خوت خو زه رشوت خور نه يم او بل زما په زهن کې دا خبره هم وه چې بندي به دومره پيسې له کومه کړي ؟ ما هغه ته د "نه " په دود سر وښوراوه، هغه ډېري بغاري ووهلي اخير چې ښه ستړی هلاك شو نو چوپ شو"

"ماته ویل شوي و چي که چیري هغه د ځان وژني هڅه کول نو مخه یې مه نیسئ، یو چاقو، پنجه، قاچوغه، غاب او یو ګلاس د هغه په اختیار کي وو"

"یوه ورځ هغه له ما څخه یو نوی چاقو وغوښت، ما د هغه زوړ چاقو وکوت، د چاقو لاستی مات شوی و، زما په فکر کي را وګرځېدل چي کیدای شي هغه ځان ته د تېښتي لار جوړوي ځکه نو د چاقو لاستی مات شوی دی، ماته خندا راغله ځکه د تل خوني دېوالونه د فولادو غوندي کلك دي، پنځه میتره پنډ دي او په پوښښ کي یې اوسپنه کار شوې ده "

"ما له مرکز څخه امر وغوښت، ځکه ما دا اختیار نه درلود چي هغه ته نوی چاقو ورکړم، کله چي اجازه راکړل شوه نو بیا ما هغه ته نوی چاقو ورکړ "

ډیري ورځي تېري شوې یوه ورځ ما د ډېوې په رڼا کي دننه وروکتل، هغه هڅه کول چي پر دېوال باندي یوه څېره انځګور کړي، په څېره کي د ژوند اثار ښکارېدل، هغه د ځان د بوختیا یوه ښه لار پیدا کړي وه"

هره اونۍ به هغه له ما څخه دا پوښتل چي ایا زما د راتلو لس کاله شوي دي ؟ ایا زما د راتلو شل کاله شوي دي؟ ایا زما وېښتان سپین شوي دي ؟ خو د وخت په تېرېدو سره د هغه دا عادت هم پای ته ورسېد، هغه پر انځورونو انځورونه جوړول، تاسو یې وینئ هغه پر یوه څېره باندي بله څېره توږل، تر ټولو د حیرانۍ خبره دا ده چي هغه دغه ټول انځورونه په تیاره کي جوړول، ځکه هغه ته د رڼا ورکولو اجازه هم نه وه .

"بندي به هر وخت په نقاشیو اخته و، خورا ډېر چاقوګان یي خرابول، ځکه نو موږ هم د لرګي چاقوګان ور شروع کړل، د هغه د کار لپاره مو زاړه مېخونه او پیچونه هم ورکول، په دېرشو کلونو کي هغه د تل خوني ټول دېوالونه ډك کړل" د محبس مشر چوپ شو.

موږ خپل چار چاپېره توږلي ډېري لیدلې، موږ داسي محسوسوله لکه د وخت رفتار چي تم شوی و، موږ یوې عجیبې وېري اخیستي و، تل خونه د قبر غوندي تیاره وه او موږ ته خپل ځانونه داسي ښکارېده لکه مړي چي وو، ډېر بد یخ و، موږ بالاپوښونه اغوستي وو بیا هم رېږدېدلو، ما ویل " اف، دېرش کلونه"!

"درو دېرش کلونه" د محبس ریس وویل: "اوس را یاد شول، هغه درودېرش کلونه بندي وو، هغه چي څه وخت دلته راغلی نو زما د لور لمړی کلیزه وه، په درودېرش کلونو کي هغه څلور سره دېوالونه له انځورونو څخه ډك کړل او یو هېرېږ چي بیا څه وشول؟ دولت د هغه سزا ور کمه کړه او د هغه د ایله کېدو امر یې وکړ، تاسو ته به پر دې خامخا خندا درشي ځکه زه چي هغه ته ورغلم او پر هغه مي د خوشي کېدو زېری وکړ نو هغه زه پر ځنګون په یو شي ووهلم او ویې ویل: څه ورك شه، پنځه دقیقې مي پر ارامه نه پرېږدې؟ موږ هغه په زور له تل خوني څخه راوویست او له محبس څخه دباندي مو ایله کړ، خو ښاغلي! چي څنګه موږ هغه دباندي ایله کړ نو هغه ساه ورکړه، زه پوره باور لرم

چي پر هغه باندي دغه خلاصه او تازه هوا سمه ونه لګېده، ازادي هوا له هغه څخه ژوند واخیست ځکه هغه د بندي هوا عادي شوی و "

"نو زما درنو مېلمنو! اوس تاسو د شکنجه خاني لیدلو ته چمتو یاست، که نه؟."

بې ټاټوبي

ناډین ګورډیمر/جنوبي افریقا

په هغه شپه چي زموږ مور بازار ته لاړه، نو بیا رانه غله، نه پوهیږم چي په هغې څه وشو، یوه ورځ زموږ پلار هم همداسي تللی و، بیا هیڅکله رانه غلی، لاکن هغه جګړې ته تللي و، که څه هم موږ هم د جګړې په سیمه کي وو، خو خیر موږ کوچنیان وو، موږ دخپل نیکه او انا غوندي وو، چي لاسونه یې له وسلې خالي وو، زما پلار له هغه چاسره جنګېدی چي حکومت داړه ماران بلل، هغوی هر ځګای لوټ او تالان ګډ کړی وو، موږ ټولو له هغوئ څخه د ځان ژغورلو لپاره له ویري دا رنګه منډې وهلې، لکه چرګان چي د سپیو له ویري منډې وهي، موږ نه پوهیدلو چي چیري لاړشو، زموږ مور بازار ته ددې لپاره تللې وه، چي غوړي راوړي ، ځکه کوم چا ورته ویلي و، چي په بازارکي غوړي ورکوي، موږ لدې خبري ډیر خوښ وو، ځکه موږ له ډیري مودې راهسي د غوړو څکه نه وه کړې، ښایي هغې ته به یې غوړي ورکړي و، ددې لپاره به کوم چا په تیاره کي وژلې وه، او غوړي به یې ترې اخیستي و، او یا ښایي له داړه مارانو سره مخ شوې وي، که کله تاسو له داړه مارانو سره مخ شئ ، نو هغوئ به تاسو هم ووژني، هغوئ دوه ځله زموږکلي ته راغلل، موږ منډه کړه په لوخو کي پټ شوو، بیا چي کله هغوئ لاړل نو موږ له لوخو نه را ووتو او خپلو کورونو ته راغلو، چي وموکتل نو د کور هرڅه یې وړي وو.

خو په دریم ځل هغوئ ته هیڅ په لاس نه ورغله ، نه غوړي او نه هم د خورك کوم بل شی، هغوئ زموږ دکور تیرانو او لرګو ته اور اچولی و، چي له امله یې زموږ د کور چت پر مځکه رالوېدلی و، زموږ مور د اورسپني ټوټې راوړي وې، چي په هغه موږ د خپل کورڅه برخه پوښلې وه، په هغه شپه موږ تر هغه چت لاندي د خپلي مور د بیرته راتلو په تمه ناست وو.

موږ د کار لپاره لا هم له وېري دباندي نشوای وتلای، ځکه داړه ماران په رښتیا بیا راغلي وو، زموږ کور ته خو لا خیر نه وو راغلي، پدې چي بې چته کور هغوئ ته له انسانانو او شیا نو تش ښکاره شوی و، که نه نو نور یې ټول کلي ته بې پتي او سپکاوی اړولی و،سره لدې چي موږ د خلکو چیغي، شور او ږوږ اورېدی،خو بیا هم د مور له ویلو پرته له تښتي وېرېدولو، زه په خپلو خویندو او وړونوکي میا نځوی وم، زما کوچنی ورور زماله سینې سره داسي نښتی و، لکه د بیزو بچی چي د خپلي مورله نس سره نښتی وي هغه خپل داړه لاسونه زماله غاړي څخه تاوکړي وو، او پښې یې زما تر ملا راګرځولي وې، زما مشر وروړچي دکور له سوځیدلو لرګیو څخه یې یو لوی ډانګ په لاس کي و، د دې لپاره ټوله شپه ولاړ و، چي که داړه ماران راشي، نو دی به خپل ځان ورڅخه وژغورلای شي.

موږ ټوله ورځ مور ته په تمه تېرکړه، زه نه پوهیږم چي نن کومه ورځ ده داچي په کلي کي نه کوم ښوونځی پاته و، اونه هم کومه کلیسا ځکه نو نه څرګندیده چي کله جمعه او کله شنبه ده.

د لمرلویدو مهال و، چي زموږ انا اونیکه راغلل، کوم چا خبرکړي وو، چي موږ کوچنیان په کورکي یوازي یو، مور مو بیرته نه راغله، زه هرکله تر نیکه مخکي د انا یادونه کوم، دا ترتیب همداسي دی، انا مو چاغه شلنډه او دنګه ونه لري، هغه تراوسه ډېره زړه شوې نه ده خو نیکه مو بې اندازې کوچنی دی،ځوك نه پو هیږي چي هغه د خپل لوی او ارت پتلون په کوم کونج کي دی، بې له دې چي وپو هیږي چي ته څه وایې، بې ځایه مسکی شي، ویښتان یې داسي ښکاري لکه د صابن له ځګه چي ډك وي، انا موږ ټول یاني زه، زما کوچني ورور، مشر ورور او نیکه خپل کور ته بوتلو موږ زما د کوچني وروړپرته چي زما د انا پرشا ویده و، بیا هم وېرېدلو له ټولوسره دا وېره وه، چي هسي نه په لارکي له داړه مارانو سره مخ شو .

ډیري شپې مو د انا په کورکي د مور په تمه تېري کړې، تقریبا یوه میاشت موږ وږي پاته وو، خو زموږ مور بیا هم رانه غله، موږ په تمه و، چي هغه راشي او موږ له دې ځایه بوزي،له اناسره مو نور نه زموږ او نه هم دځان او نیکه د خورك لپاره څه پاته وو، یوې ښځي چي په تیوكي یې شیدې لرلې، خپلي لږي شیدې زما کوچني وروړته ورکړې،ځکه هغې هم په کورکي زموږ رنګه اوربشنه خوړل، انا موږځو ځله له ځان سره د ځنګلي سبو په موندلو پسې بوتلو، خو داچي د کلي هر کس د همدې په لټه کي و ځکه نو د سبو یوه پاڼه هم هیڅ ځای پاته نه وه.

نیکه مو له نورو ځوانانوسره د موړپه لټه پسې ووت،خو پیدایې نه کړه، انا مو د نورو ښځګو په ګډون له نهیلۍ څخه ساندي پیل کړې، زه هم په ساندو کي ورګډه شوم، یوځلي ځینوخلګو لږي پلۍ او نورشان د خورك لپاره راوړي و، خو دوې ورځي وروسته بیرته هغه لوږه وه، نیکه مو پخوا درې پسونه، یوه غوا او د ترکاریو پټی درلود، د پسونو او غوا خو ډیري ورځي کیدې چي داړه مارانو ورڅخه وړي وو، ځکه هغه خو هسي هم د هغوی وو، او څنګه چي د کر وخت راغلی نو له نیکه سره مو تخم نه و.

وروسته دوی دواړو وپتیېله بلکي انا مو وپتیېله چي نور باید له دې ځایه لاړشو، نیکه چي مو هرڅومره چیغي سوري ووهلي، او دلته هلته کښته پورته شو، خو انا موهیڅ پروا ونه کړه، موږکوچنیان ډېر خوښ وو ځکه موږ له داسي ځایه تللو چي هلته مو نه مور وه اونه هم ډوډی ، زموږ زړه وو چي داسي ځای ته لاړشو، چي ډوډۍ وي او داړه ماران نه وي، موږ له دې تصوره لا من، من غوښه اخیسته چي چیري لیري داسي ځای هم شته.

انا مو د خپلو ځانګړو جامو چي کلیسا ته به یې اغوندلي، په بدل کي وچ جوار واخستل، هغه یې و ایشول او په یو زوړ ټوکر کي یې وتړل، کله چي موږ له هغه ځایه روانېدو نو هغه جوار له موږ سره وو، انا مو فکرکاوه چي په لارکي به د رود اوبه پیداشي، خو رود په مخه نه راغلی، او موږ دومره ټینګ تږي شوو، چي بېرته را ګرځېدو ته اړ شوو، کله چي بیرته را وګرځیدو، نو بیرته د خپلي انا کورته نه لاړو، بلکي په یو بل کلي کي تم شوو، ځکه په هغه کلي کي د اوبو برمه وه.

انا مو هغه کڅوړه پرانیسته چي ټوکران او جوار یې پکي اچولي وو، بیا هغې خپل بوټونه خرڅ کړل، اوپه پیسو یې د اوبولپاره یوه لویه ډبه واخیسته، ما پوښتنه ورڅخه وکړه: "ګوګو! ته به په لوڅو پښوکلیسا ته څنګه ځې؟

هغې په ځواب کي یواځي دومره وویل: "سفرلوی دی، موږ ډېر شیان له ځان سره نشو وړلای"

په هغه کلي کي موږ له نورو خلکو سره هم ولیدل چي د بارېدو په حال کي وو، موږ هم له هغوئ سره ملګري شوو، ځکه هغویئ زموږ په پرتله له لاري سره ډېر بلد ښکاریدل، منزل ته د رسېدو لپاره موږ اړ وو چي له "ګروګرپارك" څخه تېرشو، د ګروګرپارك په اړه موږ له اوله خبر وو چي په هغه کي په بشپړ ډول دځناورو واکمني ده، هاتیان، زمریان، ګیدړي، سمسارې، لنډه داچي هر رنګه ځناور پکې وو، په ځانګړي ډول بیا له جګړې وراندي، د نکه مو یاد دي ځکه موږ هغه مهال پیدا شوي نه وو، اوس خو داړه مارانو ټول هاتیان وژلي وو، او غاښونه یې پلورلي وو، زموږ جنګیا لیو او داړه مارانو هوسۍ هم ټولي خوړلي وې، زموږ په کلي کي یو سړی په دواړو پښو شل و، د هغه پښې د رود یوې سمسارې ورڅخه خوړلي وې، خو پردې ټولو خبرو سربېره زموږ ټاټوبی د انسانانو ټاټوبی و، نه ده ځناورو، موږ د کروګرپارك په اړه په ډېرڅه خبروو، ولي چي زموږ د کلي ځیني خلك به د خوارۍ لپاره دا رنګه ځایونوته دکا رونو لپاره راتلل چیري چي به سپین پوستو د ځناور د سیل لپاره پړاو اچولی و.

موږبیا تګ پیل کړ، زموږ په کاروان کي ځنیې ښځې وې، او ځینې زما رنګه نجوني، کله چي به ښځې د دمي لپاره کښېنا ستې، نو کوچنیان به د هغوی ور په شا کېدل، یوه سړي موږ ټول د کروګرپارك په لور ور سم کړو "ایا پارك راورسېد؟ ایا پارك راورسید؟" ما په وار، وار له انا څخه پوښتنه کول، انامي ځواب نه راکاوه،بیا هغه سړي راته وویل ،چي نه تر اوسه نه دی رارسېدلی، هغه دا هم وویل چي د دې لپاره چي موږ د پارك د اغزن سیم په څنګ کي تېرشوو، موږ اړ یو چي ډېره اوږده لار پرې کړو، هغه د اغزن سیم په اړه داهم وویل چي هغه ته مازې څوك لاس وروړي، نو وژني یې، بلکل همداسي کبابیږي لکه په ښارونوکي چي د برېښنا غځیدلو مزو ته څوك لاس ور وړي، ما په عامه روغتون کي د اوسپني پر ډبه جوړشوی د ککرۍ هغه انځور لیدلی و، چي نه یې سترګي لرلې، نه څرمن او نه هم وېښتان، وروسته بیا هغه روغتون هم په ماین والوزول شو.

له ښه مزل وروسته، نه پوهېږم چي څومره وخت به تېرشوی و، چي ما بیا وپوښتل ایا پارك را ورسېد؟ یوه شوم چي هو پارك را رسېدلی دی ، او موږ له یوه سا عته په کروګر پارك کي تګ کوو، لاکن دا خو هم په لیدو هغه رنګه لوخي ښکارېدي، لکه موږچي ټوله ورځ تګ پکي کړی و، دلته زموږ هیڅ ځناور نه ترسترګو کېدی، بس یوازي هغه رنګه بیزوګاني او مرغۍ وې لکه زموږ دکور شاوخوا چي وې، موږ یو کشف ولید، چي ویې نه نشو کولای په منډه له موږ څخه ځان وباسي زما مشر ورور او نورو هلکانو کشف هغه سړي ته د دې لپاره ور وړ چي د وژلو وروسته یې پو خ کړي او ویې خوري خو هغه سړي کشف بیرته ایله کړ ځګکه هغه ویل موږ دلته اور نشو بلولای، تر څو چي موږ په کروګر پارك کي دننه یو، موږ نشوکولای چي اور بل کړو، هغه ځکه چي د لوګي څخه زموږ درك لګیده ،پولیس او

پېره داران راتلل ، او مورې يې بېرته خپلو سيمو ته لېږلو، هغه سړي وويل مورې بايد د څناور په سيمه کې د څناورو رنګه لاړ شو، ياني له سرك او د سپين پوستو خلكو له كيږديو څخه ليري، ليري.

ما يو ږغ واورېد، زه باور لرم،چي تر ټولو لومړی ما هغه ږغ واورېد، داسي ښكارېدل لكه ځانګي چي ما تيږي او يا لكه کوم څوك چي را روان وي او په پښو باندي وچ واښه کوټي، زما له خولې يوه چيغه ووته، ځکه ما فکر کا وه چي پوليس او پېره داران دي، مورې يې ليدلي يو، د دوی په اړه مورې ته هغه سړي ويلي و، چي بايد بيدار ورڅخه واوسو خو هغه يو هاتي و، د هغه پسې بل هاتي او د هغه پسې بيا نور ډېر هاتيان... لكه د شنه کوږم په منځ کي چي لوپ، لوپ توري ټپلي يوې خوا بلي خوا ته ګرځي هغوئ په خپلو شونډكونو كي د "موپين" وني سري، سرې پاڼي ننويستلې، د هاتيو بچي له خپلو ميندو سره نښتي روان و،لږ لويو د هاتي بچيو په خپلو كي دا رنګه حملې وهلې، لكه زما مشر ورور چي له خپلو ملګرو سره وهلې توپير يوازي دومره چي دوئ د لاسونو پر ځای په شونډكونو زور واهه، ماته يې دومره خوند راكاوه، چي وېره مي بيخي له ياده ووته، هغه سړي ويل تر څو چي هاتيان تېر شوي نه وي، مورېبايد چوپ پاته شوو، او سپڼ هم ونه وهو، هاتيان ورو، او په خوند، خوندتېرېدل، هغوئ دومره چاغ شلنډ وو،چي د چا له وېري د منډې اړتيا ورته نه وه.

هوسيو زمورې له وېري دلته هلته منډې وهلې، هغو په هوا كي دومره لوړ، لوړ ټوپونه وهل، چا چي ويل الوزي، ځنګلي سركوزي زمورې د ښكالو په اورېدو پر ځای نېغ ودرېدل، او بيا داسي څپه، څپه په ځغاسته شوه، لكه زمورې په كلي كي چي يوه هلك هغه بايسكل چلاوه،چي پلار يې ورته اخيستو، مورې د څناورو پسې د هغوئ د اوبو څښلو تر ځايه ورتلو، او د هغوئ له تلو وروسته به مو اوبه څښلې، مورې هيڅكله د اوبو له كمي سره مخ نشوو، خو څناورو به هر مهال څه نا څه خوړل، چي ليدل به مو نو كله به يې واښه، كله به يې د ونو ريښې يا خورونه خوړل ،خو له مورې سره د خورك لپاره هيڅ نه و، جوار هم تمام شوي وو، كه مو د خورك لپاره څه لرل، نو هغه يوازي همدا كوچني، كوچني او له مګېږيو ډك انځر وو، چي د هغو ونو پر ځانګو راځوړند وو، چي د رود پر غاړه ولاړي وې،لنډه داچي مورې له څناورو سره سيالي نشوای كولای.

د ورځي چي به ګرمي ډېره وه، نو زمريان ليدل كېدل چي ويده به وو، د هغوئ رنګ وښو ته ډېر ورته و، لمړی مورې ونه ليدل خو هغه سړي وليدل، او مورې يې له هغه ځايه ډېرليري چپ خوا ته بيرته بوتلو، چيري چي زمريان ويده وو، زما هم ډېر زړه كېدی چي د زمريانو غوندي ويده شم، زما مشر له يوې نه بلي ورځي ته ډنګرېدی، خو "بهاری" لا هغه رنګه و، كله چي به زما انا د هغه د را په شا كولو لپاره ماته وكتل، نو ما به هڅه كول چي د هغي خوا ته ونه ګورم، زما مشر ورور له خبرو هم لوېدلی و، كله چي به مورې د دمې لپاره پړاو اچاوه او غځېدلو به نو دبه موبېرته په ډېر زور را ويښاوه، لكه هغه چي هم زمورې دنيكه غوندي هيڅ نه اورېدل، يوځل ما وليدل چي د اناپر مخ مچان بوڼېږي، او هغه يې نه الوزوي زه ډېره ووېرېدم، او د خورما د وني په يوې ځانګي مي هغه والوزول.

موږ د شپې او ورځې تگ کا وه، اوس نو موږ د سپین پو ستو تر کیږدیو رسېدلي وو، هلته اور بل و، او ډوډۍ پخېده، موږ ته د لوگي او غوښې بوی راتلی، موږ لیدل چې "کاږه" د غوښې د بوی پسې منډې وهې، د هغوبملاوي دا رنگه رابوکي وې، لکه هغوی چې په کومه خبره شرمېنده وي، کله چې به کوم کوږ شاته راکتل،نو د هغه سترگي به داسي ښکارېدې، لکه زموږ سترگي چې له شپې یو بل ته د کتو پر مهال ښکاري، باد له ځان سره د هغو خلکو ږغ راوړه چې زموږ په ژبه ږغېدل، او اغزن سیم ته څېرمه یې پړاو اچولی و، هلته د کیمپونو کارکونکي اوسېدل، د شپې یوې ښځې غوښتل چې د مرستي لپاره هغوئ ته ورشي، هغې ویل دوئ موږ ته له "چټل دان" څخه هم د خورك لپاره څه راکولی شي، کله چي هغې ساندي پیل کړې، نو انا مي اړه شوه، چې هغه راوگرځوي او خوله یې وربنده کړي، ولي چې هغه سړي مخکي لا راته ویلي و،چې په کروگرپارك کې موږ باید له خپلو کارکونکو څخه لیري واوسو، ځکه که هغوئ زموږ مرسته کړي وای، نو خامخا به له خپلي دندي گوښه شوي وای، که چیري هغوئ موږ لیدلي وای، نو د هغوئ لپاره همدا ډېره وه،چې هغوئ داسي ښوولې وای چې موږ هلته نه یو او هغوی یوازې ځناور لیدلي .

کله نا کله چي به موږ په شپه کي د ویدېدو لپاره څه تم کېدو، نو له یو بل سره به جوخت څملاستو، نه پوهېږم چي هغه کومه شپه وه، موږ ټوله شپه مزل گ وکړ، په هغه شپه موږ د زمریانو ږغ بیخي له نژدې واورېد، دا رنگه ږغ نه لکه زمریان چي له لیري غوړمبېږي، بلکي داسي لکه یو شی چي ساه باسي، بلکل همدا رنگه لکه موږ چي له منډې وروسته له خولې ساه باسو، خو دا د سا ایستلو ږغ بېل غوندي و، ولي چي هغوئ په منډه نه وو بلکي همدلته نژدې د کوم چاپه تمه وو، موږ وخوځېدو، او یو بل ته لا پسې جوخت شو، ځوك چي په څنډه کي وو، هغوئ به هڅه کول، چي منځ ته ځان ننباسي، زه له یوې ښځې سره نښتې ولاړه وم، د هغې له بدن څخه بدبوی پورته کېدی، هغه وېرېدله خو زه له خوښی نه له هغې سگره جوخته شوم، ما له خدایه(ج) غوښتل چي زمری له هغو خلکو څخه چي په څنډه کي ولاړ وو، یو پورته کړي او لاړشي ماسترگي پټې کړې، د دې لپاره چي هغه "ونه" ونه وینم له کومې څخه چي زمري زموږ منځ ته راټوپ کولای شوای، بلکل منځ ته چي زه ولاړه وم.

هغه سړی جگ پورته شو، او یوه وچه څانگه یې په زور، زور له ونې سره ووهله، موږ ته یې وویل چي "سپن" و نه باسو، خو خپله یې چیغې پیل کړې هغه پر زمریانو دا رنگه چیغې وهلې، لکه زموږ په کلي کې چي کوم چغال خوله په هوا نیولې وي، او چغې وهې، زمریان لاړل او موږ یې له لیرې غوړمبی واورېد.

***

موږ ستړي شوي وو، ډېر زیات ستړي شوي وو،کله چي به په لارکې له کوم رود څخه پورې وتلو، نو زما مشر ورور او یو بل کس به زما نیکه پورته کاوه، او له یوې نه به یې بلې ډبرې ته لیږداوه، زما انا ډېره ځواکمنه وه، خو له پښو یې بیا هم ویني تلې، موږ دومره ستړي شوي وو، چې نور د کوم پېټکي د وړلو توان را پکې نه و، د کوچني وروو پرته

نور د هرڅه وړل راته ګران و، ځکه مو نو ټول شيان تر يوې " ترخې" لاندي پرېښودل، انا مو ويل "چي مورِ خپله تر هغه ځايه ورسيږو، همدا ډېره ده."

مورِ له ډېري لوږي ځينې داسي ځنګلي بوټي وخوړل چي زمورِ د کلي په شاوخوا کي نه و، په نتيجه کي يې زمورِ ټولو خيټې خرابي شوي دستونه راولوېدل، پدي مهال مورِله هغو وښو څخه تېرېدلوچي د "هاتي" وښو په نامه يادېدل او د هاتي غوندي لوړ وو، زمورِ خېټو درد پيل کړ، داچي نيکه مو د کوچني ورور غوندي د ټولو په مخکي حاجت نشواى پوره کولى نو د حاجت پوره کولو لپاره په وښو ننوت" روان اوسېٍ ،روان اوسئ" هغه سړي پرلپسې همدا ويل، خو مورِ هغه ته وويل چي نيکه ته مو تم شي، ټول خلك هغه ته په تمه شول، خو هغه نه راتلى او نه راغلى،غرمه مهال و، زمورِ غوږونه د "مچيوو" بزهار نيولي وو، ځکه مو د وښو سرکی نشو اورېدګلی، چي له هغه څخه مو درك لګولى واى چي نيکه مو ببرته را روان دى، د وښو د جګوالي له امله مورِ هغه ليدلی هم نشواى، ځکه واښه ډېرجګ وو، او هغه ډېرټيټ، خوبيا هم مورِ باور درلود،چي هغه به په خپل ارت پتلون او ځيري کميس کي همدلته چيري وي، انا د تار د نشتوالي له امله د هغه کميس ګنډلى نشو، مورِ پوهېدلو چي هغه به ډېرليري نه وي تللى، ځکه هغه کاواکه و، او ورو تلى.

مورِ د وړو، وړو ټوليو په بڼه د هغه په لټه ووتو، ځکه مورِ ويل، هسي نه چي مورِ هم د يو بل له سترګو پنا شو، واښه زمورِ سترګو او پزو ته رابادېد، مورِ هغه ته ورو، ورو چغي ور وهلې خو داسي ښکارېدل چي د هغه په غوږنو کي د اورېدولپاره کوم ځاى پاته و، هغه هم د مچيو بزهار ورډك کړی و، مورِ د هغه په موندلو پسې سترِي ستومانه شوو، خو پيدا مو نه کړ، مورِ ټوله شپه په همدي لويو وښوکي پاتي شوو، ما خوب ليدی چي نيکه مو يوځاى د يو کيندلي ډب څنګ ته پروت دی، ډب هم ده پخپله کيندلی وي، لکه هوسۍ چي يې د خپلو بچيانو د پټولو لپاره کيندي، خو ما چي سترګي پرانيستې بيا هم د هغه هيڅ درك نه و، مورِ بيا د هغه لټون پيل کړ، مورِ په وښو کي په وار، وار تېر راتېګر شوو او لاري مو جوړي کړې، سرِيه که يې مورِ پيدا نه کړو نو هغه خو به مورِ په اسانۍ سره پيدا کړي، مورِ ټوله ورځ هغه ته وکتل، چي لمر به سر ته راغلی نو هر لور ته به چوپتيا خورېده، که څه هم څوك به د ځناورو غوندي سيوري ته پراته وو، خوبيا هم د لمر وړانګي په سر ننوتلې، زه ستونې ستخ پرته وم او هغو کرمښکو لغړغاړو بدرنګو مرغيو ته مي کتل،چي زمورِشاوخوا الوتې، مورِ مخکي هم هغه مهال دوئ ليدلي وې، چي دمردارو شوو ځناورو هډونه يې چيچل، په هغه هډونوکي زمورِ دخورك لپاره هيڅ نه و پاتي، هغوئ لوړ په هوا کي ګردي، ګردي راګرځېدلې، خو کله به بيا لاندي او ببرته پورته لاړلې، ما هغوی ليدلې چي غاړه به يې کله يوه او کله بل لور ته اړولې، را اړولې او پرلپسي يې په هوا کي چکرونه وهل، ما خپلي انا ته وکتل، د هغې زما کوچنی ورور په غېږ کي و او د مرغيو سيل يې کاوه.

ماښکام مهال و، چي هغه سړی زما انا ته راغلی او ورته ويې ويل چي پاته خلګ نور بايد لاړ شي، ځکه هغه ويل که د دوئ کوچنيانو ته د خورك لپاره څه ور ونه رسيږي، نو هغوئ به ډېر ژر ومري، انا هيڅ ونه ويل.

سړي وويل" زه به تر تلو وړاندي تاسو ته لاړ اوبه راوړم"

انا زما خوا ته زما د مشر ورور او په غېږ كي ورسره كوچني خوا ته وكتل، موږ هغه نور خلك ليدل چي د تلولپاره پورته كېدل، زما هيڅ باور نه راتلی چي دا له خلكو ډك د وښو ميدان به تش پاته كيږي، او موږ به پدې ځای ياني كروګرپارك كي يوازي پا تيږو او وروسته به ځناورو يا پوليسو ته زموږ پته لګيږي، زماله سترګو اوښكي بهېدې او پرلپسې مي پر لاسونو څڅېدې، خو انا مي هيڅ پروا نه راكوله، بيا هغه ناڅاپه پورته شوه او خپلي پښې يې دا رنګه وغوړولې لكه څوك چي يې د لرګيو د پورته كولو په مهال غوړوي، هغې په يوه جټكه سره زما ورور په شا كړ او په يو ټوكر يې پر ځان وتاړه، د هغې جامې خيري شوي وې، او هغه لوی،لوی تيونه يې ترې راوتلي ووچي زما د كوچني ورور لپاره هيڅ پكي نه و، انا ويل" درځئ" موږ له لوړو، وښو څخه وړاندي تېر شوو، هغه ځای مو شاته پرېښود، او بيرته له هغه سړي او نورو خلكو سره يوځای روان شوو.

***

يوه لويه كيږدۍ پر مځكه ولاړه وه، تر يوې ښوونځۍ او كليسا هم لويه، موږ چي تر اوږده مزل وروسته دلته را ورسېدو، نو ما فكر نه كاوه چي دا دي هغه ځای وي، دا رنګه ځايونه ما هغه مهال هم ليدلي وو، چي كله موږخپلي مور بازار ته بېولي وو، هغې اورېدلي وو، چي زموږ جنګيالي هلته راغلي دي، هغې غوښتل چي له جنګياليو څخه زما د پلار درك څرګندكړي، په هغه كيږدۍ كي خلكو دعاوي غوښتې او سندري يې ويلې، دا كيږدۍ هم هغه رنګه شنه او سپينه ده، خو په دې كي داسي څوك نشته چي دوعا وي وغواړي او سندري ووايي، موږ دلته له هغو كډوالو سره اوسو، چي زموږ له ټاټوبي راغلي دي، د ډاكټر نرسه وايي موږ له كوچنيانو پرته ټول ټال دوه سوه كسان يو، ځيني نوي كوچنيان هم شته چي له كروګرپارك څخه د راتېرېدو په مهال زيږېدلي وو، د ورځي سره له دې چي لمر ځليږي بيا هم په كيږدۍ كي تياره وي، او داسي ښكاري لكه ټول كلی چي همدلته مېشت شوی وي، دننه د كورونو پر ځای هري كورنۍ له خپل استوګنځي څخه بوری او بكسونه بلكي څه چي په لاس ورغلي، ترې راچاپېر كړي دي د دې لپاره چي وښيي، دا د هغوئ كور دی، او نور بايد ور نشي، حال داچي دلته نه ورونه شته، نه كړكۍ او پوښښونه، او هر دنګ سړی كولی شي، چي تم شي، او د كور دننه سر ورښكاره كړي، ځينو خلكو ډېري كوټلي دي رنګ يې ترې جوړكړی دی او پر ګونيو يې انځورونه كښلي.

په اصل كي پوښښت شته خو لوړ، ډېر لوړ دكيږدۍ "سايه وان" يادوم چي بيخي د اسمان غوندي ښكاري، لكه موږ چي په يو لوی غره كي اوسو، د كيږدۍ له سوړو څخه چي كوم ګرد دننه راځي، هغه بيخي د لارو غوندي ښكاري، دغه لاري دومره پلني دي چي سړی فكركوي چي هغه به پرې ختلی شي، كه څه هم د كېږدۍ چت دباران اوبه ګرڅولي خو اوبه له كښته څخه په بهېدو سره دننه راځي، او د كېږدۍ په كوڅو كي ډم دربېږي، دا كوڅې دومره

تنګي دي چي په يو وخت يوازي يو سړی پکي تېرېداشي، کله چي زما د کوچني ورور غوندي کوچنيان په ختو کي لوبي کوي، نو سړی اړ وي چي د هغوئ له سر څخه ټوپ کړي او تېرشي.

زما کوچنی ورور لوبي نه کوي، انا هغه هره دوشنبه چي ډاکټر راشي، ډاکټر ته وربښکاره کوي، هغه وای، د ده په سر کي څه ستونزه شته، او لامل يي هم ښايي همدا وي چي له کوم ځايه چي موږ راغلي وو، هلته پوره خواړه نه ترلاسه کېدل،او يا ښايي لدې امله و چي هلته جګړه وه او زموږ پلار نه و او يا هم کېدای شي له دې وجي و چي له کروګرپارك څخه د راتېريدو په مهال هغه ورېی پاته شوی و، هغه ته يوازي همدا خوند ورکاوه چي ټوله ورځ يا د اناپه غېږکي ناست وای، اويا يې هغې ته ځنګ وهلی وای، هغه موږ ته وچ، وچ ګوري، څه ويل غواړي خو ږغېدلی نشی، کله چي يې زه تخنوم، نو هغه يوازی راته مسکی شي، ډاکټر هغه ته يو ډول پوړی ورکړي چي په اوبو کي له خشتولو وروسته د هغه لپاره خواړه ترې جوړيږي، ښايي يوه ورځ هغه جوړشي،

په لمړي سر کي چي موږ دلته راغلو نو زه او زما مشر ورور هم همدارنګه وو، زما سم ياد نه دي خوکيږدی ته څېرمه اوسېدونکو کليوالو موږ ډاکټر ته بېولي وو، په کېږدۍ کي له اوسېدو مخکي په کار ده چي څوك هلته ورشي، او خپل نومونه وليکي چي د کروګرپارك له لاري له هغه ځايه راکډوال شوي دي، موږ پر وشوکښېناستو ټول شيان سګرچپه ښکارېدل، يوه نرسه د خپلو لنډو پرېکړو وېښتانو او جګو بوټونو له امله ډېره ښه ښکارېده، هغې موږ ته يو ډول ځانګړي پوړی راوړې او راته ويې ويل چي په اوبو کي يې واچوئ او ورو يې وڅښئ، ما کځوړه په غاښونو پرې کړه او پوړی مي په خوله کړه، هغه مي پر خوله پوري ونښته، بيا مي پر شونډانو او ګوتو نښتي پوډر وڅټل، ځينو نورو کوچنيانو چي له موږ سره راغلي وو، خواګرځی وکړ، ما هم په خپله خېټه کي حرکت حس کړ، او داسي راته ښکاره شول، چي پوډر دکوم مار غوندي بدن ته راننوځي، لږ وروسته مي سلګۍ پيل شوې او بدحال مي شو، يوې بلي نرسي موږ ته وويل چي د ډاکټر په دالېزکي په قطار ودرېږو خو په موږ کي د درېدو توان نه و، او دلته هلته پر يو بل لوېدلي ناست وو، نرسانو يو، يو پورته کاوه او په لاسونو کي يې پېچکاری کاوه، په نورو پېچکاريو کي يې زموږ وينه واخسته او په کوچنيو، کوچنو ښيښوکي يې واچول، دا هر څه د ناروغيو د مخنيوي لپاره کېدل خو زه په هيڅ نه پوهېدم، هر وار چي به مي سترګي سره ورتلې نو داسي به راته ښکارېده چي اوس هم په لوړو وښو کي روانه يم ، هاتيان به مي هم تر سترګو کېدل، زه به نه پوهېدم چي موږخپل منزل ته رارسېدلې يو.

انا اوس هم غښتلې وه، ولاړېدلې شوه، هغې ليك لوست کولای شوه، ځکه يې نو زموږ پر ځای هم لاسليکونه وکړل، انا دکېږۍ دېوال ته څېرمه ځای ونيو، همدا د کېږدۍ تر ټولوغوره ځای هم و، هسي خو د باران اوبه دلته هم راځي، خو کله چي هوا ښه وي، نو موږ د کيږدۍ پرده پورته کولی شو، لمر راته مخامخ وي، د "لنده بل" بوی ژر ورکيږي، انا له يوې ښځي سره پېژندل، هغې وروښوول چي د ويدېدو لپاره د پوزيو جوړولو ښه واښه له کومه تر لاسه کيږي، بيا انا موږ ته پوزي راجوړ کړل.

په میاشت کي یو وار د خوراکي شیانو ډکي لاری کیمپ ته راځي، اناله خپل لاسلیك کړي کارټ سره ورځي او د کارټ د ټاپه کولو وروسته د جوارو یوه بوری راوړي، بوری ترکیږدی پوري د راوړلو لپاره یوه اربیزي لاسي ګاډی شته، زما مشر ورور د جوارو بوری په همدې ګاډی کي راوړي اوکله چي تشي ګاډی بېرته بیایي نو هغه او نور هلکان له یو بل سره د ځغاستي سیالی پرې کوي، کله، کله به له ښه مرغه هغه ته داسي څوك ورپیدا کیدی، چي له کلي څخه به یې د "بیر" بوتلونه راوړل، هغه چي به بوتلونه راورسول نوڅه پیسې به لاس ته ورتلې، کنه هسې خو د دې اجازه نه وه،ګاډی بایدسیده نرسانو ته رسول شوې وای، زما وروربه په دې پیسو شربت اخیستل او کله چي به ما ورته وویل نو لږ به یې ماته هم راکول.

په میاشت کي یوه بله ورځ و کیمپ ته له کلیسا څخه جامې هم راځي له انا سره یو بل کارټ هم شته، چي د هغه له ټاپه کولو وروسته موږ له هغه ځایه د خپلي خوښي جامې اخستلاشو، له ماسره دوې جوړې جامې، دوه پتلونه او یوجاکټ شته، ځکه نو اوس ښوونځي ته هم تللې شم.

کلیوالو موږ ته په ښوونځي کي د درس ویلو اجازه راکړې ده، زه په دې ډېره هېښه شوم چي هغوئ هم همدا زموږ ژبه وایي، انا وایي چي ښایي همدا وجه ده،چي هغوئ موږ پخپله سیمه کي اوسېدو ته پرېښودو، پخوا یاني زموږ د پلرونو او نیکونو په زمانه کي داسي اغزن سیمونه، نه وو چي د لاس له وروړلو څخه دي یې څوك مړ شوی وای او نه هم زموږ او د دوئ ترمنځ کوم کروګرپارك و، موږ ټول یو وو، له دې ځایه زموږ تر کلي پوري یوازي یو باچا و.

***

اوس نو زموږ په کیږدی کي د اوسېدو ډیري ورځي شوي دي، زه یوولس کلنه شوې یم، او کوچنی وروړمي د دریو کالو په شاوخوا کي دی، خوبیا هم هغه ډېرکوچنی دی او یوازي سر یې ډېر غټ دی، هغه تر اوسه سم نه دی جوړشوی،ځینو خلکو دکیږدی شاوخوا شاړه مځکه اړولې ده، جوار او ګوبی یې پکي کرلی دی زړو خلکو لښتي یو ځای کړي دي او تر خپلو ګلانو یې راتاو کړي دي،هیڅوك اجازه نه لري، چي ښار ته لاړشي او خواري وکاږي خو ځینو ښځو په همدې کلي کي کار پیدا کړی دی او څه سودا کولاشي، انا مو اوس هم ځواکمنه ده، هغې هم داسي ځای کار پیدا کړی دی چیري چي خلك کورونه جوړوي، دلته په کلي کي خلك له خښتو او سمېټو څخه ډېر ښکلي کورونه جوړوي، زموږ رنګه له خټو او ډبرو یې نه جوړوي، انا خلکو ته له خښتو او ډبرو ډکي ټوکری پر سر باندي وروړي، اوس له هغې سره دومره پیسې وي چي چای، بوره شیدې اوصابن پرې واخلي، په مغازه کي یې هغې ته یوه کلیزه هم ورکړې ده، انا هغه زموږ سر ته د کیږدی پر دېوال ټکوهلې ده.

زه په درسونوکي ډېره ښه یم، انا د غورځول شوو علانو پاڼي راټولي کړي دي او زموږکتابونه یې پرې را پوښلي دي، هغه هره غرمه تر دې وړاندي چي تیاره شي، ما او زما مشر ورور کښېنوي او د ښوونځي کورنۍ کار راباندي کوي،

ځکه په کيږدۍ کي يوازي دومره ځای شته چي په متي زموږ د ځنګ پر ځنګ ويدېدو بس شي، لکه له کروګرپارك څخه د تېرېدو په مهال چي ويدېدلو،شمعي هم ډېري ګراني دي.

انا مو تر اوسه پدې نه ده توانېدلې چي بوټونه رانيسي په پښو يې کړي او کليسا ته لاړه شي خو هغې ما او زما مشر وروړته د ښوونځي لپاره تور بوټونه او رنګ را رانيولدی، هر سهار د را ويښېدو په مهال د کوچنيانو چيغي او بغاري وي او پرهغه نلکه چي له کيږدۍ څخه دباندي ده، د خلکو ټګېلې ټمبې وي، ځينو کوچنيانو بيا د ماښام پاته شوی سوړسك په خوند، خوند خوري، زه او زما مشر ورورچي بوټونه رنګ کړو،نو انا مو پر کټ کښېنوي، پښې مو راسمي کړي او زموږ بوټونو ته په غور وګوري چي سم مو رنګ کړي دي که خراب، په کېږدۍ کي بل هيڅ کوچنی د ښوونځي کريميچ بوټونه نه لري، موږچي خپلو بوټونو ته ګورو نو داسي راته ښکاري لکه موږچي پخپل کورکي يو چي نه جګړه شته او نه هم کوم بل چيري تللي يو.

ځنيي سپين پوستي خلك راغلي وو چګي په کيږدۍ کي د اوسېدونکو کډوالو عکسونه واخلي، هغوی ويل موږ فلم جوړوو، که څه هم ما هيڅکله فلم نه دی ليدلی، خو بيا هم په دې اړه معلومات لرم، يوه سپين پو ستې ښځه زموږځای ته را ننوته او له انا څخه مو يې پوښتني وکړې، يوسړيچی په هغه ژبه پوهيدی د هغې پوښتني زموږ په ژبه تکرارولې.

"تاسو له کله دلته دا رنګه اوسئ؟"

"څه شي؟ "دلته" انا وويل: "په دې کيږدۍ کي؟ له دوو کلونو او يوې مياشتي راهيسي"

"د راتلونکي په اړه څه نظرلرئ؟"

"هيڅ نه، بس موږ همدلته يو"

"خو ستا اولادونه؟"

"زه غواړم چي دوئ زده کړه وکړي او ښه دنده او پيسې پيدا کړي"

"ايا امېد واره يې چي بېرته به خپل ټاټوبي ته لاړ شئ؟"

"نه زه بېرته نه ځم"

"لاکن چي جګړه ختمه شي نو تاسو به د دې اجازه ونه لرئ چي دلته پاته شئ نو ايا ته به بيا هم ونه غواړې چي بېرته خپل کور ته لاړه شې؟"

داسي راته څرګنده شوه، چي انامي نور نه غواړي چي څه ووايي، ان تر دې چي د سپين پوستي ښځي پوښتني يې لابې ځوابه پرېښودې، سپين پوستې ښځه مسکۍ شوه او زموږ لور ته يي مخ راواړوه، انا چي له هغې مخ وګرځاوه نو يې وويل" نور مو هيڅ کور، مور نشته هورې"

انا دا ولي وويل؟ آخير ولي؟ زه خو بيرته ځم، زه به له همدې کروګر پارك څخه تېره شم او بيرته به لاړه شم، د جګړې وروسته چي داړه ماران ورك شي نو ښايي مور مو هلته زموږ په تمه وي،کيدای شي نيکه مو هم بېرته لار پيداکړې وي، هغه چي موږ شاته پرېښوولی و، ښايي هغه له کروګرپارك څخه ورو، ورو تېرشوی وي او بېرته خپل کور ته رسېدلی وي، هغوئ ټول به په کور کي وي او زه به يې په ياد لرم.

ډیوه

هربجن سنگ ساګر/پاکستان

خدایزده هغه دکومي زمانې بوډۍ وه، داسي ښکارېده چي دایې لمړی ځل و چي ښار ته راغلې وه ښار ته د راتلو په وخت هغې له ځان سره د ورځني اړتیا پر شیانو سربېره ځینې نور شیان هم راوړي وو

لکه دځان د تکیه کولو لپاره لکړه، د لمر او باران لپاره سایه وان، د خیرو اوزړو جامو دګنډولو لپاره ستن اوتار، او په تیاره کي د رڼا لپاره یوه ډیوه او څراغ، دسایه وان، ستن او تار په اړتیا هر څوك پوهیږي خو په ښارکي ډیوې یا څراغ ته څه اړتیا شته؟ هره شپه چارچاپېره د برېښنا سېلاب غوړېدلی وي.

بوډۍ چي د ښارسترګي برېښونکې رڼا ولیده نوخپله ډیوه او څراغ یې ببخي هېر کړل او هغه د کوټې په یو کونج کي یادګار پاته شول، څراغ خو ګردسره د غني په ځاله کي پټ شو.

خو یوه ورځ چي ناڅاپه د ټول ښار برېښنا لاړه او داسي محسوسه شوه لکه ټول ښار چي د یوه تور څادر په منځ کي لوېدلی وي نو بوډۍ وارخطا نشوه ځکه هغه له تیارو سره بلده وه، د هغې ټول عمر په تیاره کي تېر شوی و، دا چي برېښنا لاړه او تیاره شوه نو څه پروا؟ هغې خپله د تیارې چاره لرله، هغه ژر پورته شوه خاورینه ډیوه یې بله کړه او کوټه یې په رڼاکړه.

د ډیوې رڼا د غني پر ځاله ولوېده، په ځاله کي د پټ څراغ ښیښه داسي ښکاره شوه لکه پر هغه ګروپ چي یې خندل چي پر چت راځوړند و، بوډۍ ولاړه شوه څراغ یې راواخیست د هغه ښیښه یې پاکه کړه، بل یې کړ او په کوټه کي یې کښېښود چي لارویان له ستونزي سره مخ نشي او هغوئ په دې توره تیاره کوڅه کي دړندو غونډي لار ورکه نه کړي، بوډۍ چي څراغ دباندي په کوڅه کي کښېښود نو لکه یو لوی فرض چي یې پوره کړ، په بې غمه زړه کوټې ته لاړه.

له کوڅې څخه د تیارې وېره ورکه شوه، لږ ورسته یو لاروی په کوڅه کي تېرېدی هغه چي په کوڅه کي بل څراغ ولید نو هېښ پاته شو.

اهو... دا څراغ ! لکه چي له کوم چا څخه هېر شوی دی لاکن په دې تیاره کي څراغ څنګه د چا هېرېدای شي؟ د هر چا ډیوې ته اړتیا ده .

څه هر څه چي دي، دغه ډیوه باید زه اوس له ځان سره درڼا لپاره یوسم...

لاروي بېخاره څراغ پورته کړ او هغه په رڼا کي د یوه وېره ونکي تور سوري غونډي ورك شو او لار یو ځل بیا په توره تیاره کي ډوبه شوه.

تورګل

ډيمن رنيان

يوازي د نوم يووالی د نفرت کوم معقول دليل نه دی ځکه نو دا خيال يوه احمقانه انګېرنه وه چي زما ياني "جمي کولنز" له خپل حميده جمي کولنز څخه يوازي پدې کرکه وه، چي هغه زما حميده و.

پخوا په خپل کنډك کي ماته يوازي کولنز ويل کېده، خو کله چي يو بل کولنز هم له کومه راپيدا شو نو لکه ټولو ته چي ناڅاپه ورياد شول چي زه تور پوستی يم او زما رنګ تور دی، هغه بل کولنز سپين پوستی و، د هغه له راتلو سره سم زه ټولو د يوازي کولنز پر ځای "تور کولنز" ونوملم، زما پوست به تور و، خو زړه ته مي چا نه کتل.

بيا ورو، ورو هغه جمي کولنز ته "اتل کولنز" وويل شول، ځکه يو خو هغه سپين پوستی و او بل هغه د فلمي ستوري غوندي شاړپاړ هم و، د هغه سترګي رڼې او خماري وې او پوست يې صاف و، هغه يو نازك اندامه سړی و او عسکري ژوند ډېر سخت وي، د عسکرو لهجې اوځېرې ټُوندي وي، زما په خيال په دې سخت او تند چاپېريال کي نازك اندامه او ښکلی ځوك نه شي اوسېدلای، خو اتل کولنز اوسېدی، هغه له موږ ټولو څخه بېل و، د کومي شتمني کورنۍ سر او سترګي به و، د هغه د له تلو راتلو او ناستي پاستي څخه د خانۍ ځرك لګېدی، نابلده عسکر چي به هغه وليد، نو ناحقه به ورته تيارسی شو.

د هغه په اړه بېلا بېلي کيسې هم کېدې، چا ويل هغه يوازي د ضد له امله په فوځ کي تشکيل شوی دی، که نه هغه د يوه شتمن سوداګر زوی دی، د هغه مور غوښتل چي دی د مليادرونو ډالرو کاروبار ته راجلب کړي، خو د اتل کولنز له تجارت مجارت سره مينه نه درلوده، هغه غوښتل چي د ژوند تجربه تر لاسه کړي، ځکه خو يې هغه لوی پورته کښته کاروبار پرېښود او د فوځ د تشکيل فورمه يې لاسليك کړه .

زموږ لوی آمر صاحب به اتل کولنز ته دومره په مينه او زړه سوي کتل، لکه کوم شفيق پلار چي خپل شوخ زوی ته ګوري، هغه آمران چي پر کوچنۍ خبره به قهرېدل، هغوی به هم له اتل کولنز سره په نرمي مخامخ کېدل، دا هم ويل کېدل چي ځينو آمرانو د دې لپاره چي هغه د عسکري ژوند له سترياوو څخه وژغوري، هغه ته ويلي و، چي که چيري هغه غواړي چي فوځ پرېږدي نو هغوی يې مرستي ته چمتو دي، خو اتل کولنز دا کله کولای شوای، هغه غوښتل چي د ځانمرګي او نه سترې کيدونکي زيارپه بټۍ کي پوخ او کنده شي.

د دې خرافاتو په اورېدو، اورېدو زما غوړونه پاخه شول، د هغه پر بدن د غير عادي ډاډ په ليدو به زما د فشار ستن پورته شوه، اتل کولنز، کولنز، اتل کولنز هر لور ته به د هغه لنډ فکره خو ښکلي او شاړپاړ ځوان يا دونه کېده، حال داچي د هغه لنډ فکره تر اوسه د توپك چلول نه و زده، زما د هغه له رنګ او سپين و سور بدن څخه کرکه کېده.

اتل کولنز هم لړ او ډېر په دې پوهېدی، چې زما له هغه څخه ښه نه راځي... او بیا یوه ورځ داسي هم راغله چي د هغه دا اندازه رښتیا وخته، هغه داسي چي یوه ورځ هغه په خبرو، خبرو کي پر ما وار وکړ، ما د هغه دغه وار ونشو زغملای، پر هغه مي ورټوپ کړ، او په نتیجه کي نژدې پنځلس سانیې پر مځکه پراته وو، رېږدېدلو، زما خطرنا کو تورو گوتو د هغه مری نیولې وه.

خلکو منځگړیتوب وکړ، او کیسه پا ی ته ورسېده، خو ما هغه ته ډېر بد درب ورکړ، د دې لپاره چي که کوم بل وخت داسي حماقت وکړي، نو پرېږدم يې نه، ترڅو، څو میاشتي ماته زامه ونه گرځي، په داسي حال کي چي د هغه بڼه له ویري سپینه اوښتې وه، د روغي لپاره یې لاس را اوږد کړ، "کولنزه! هغه راته وویل "زه بخښنه غواړم"!

ما هغه ته لاس ور نه کړ، مځکي ته مي وکتل او تو مي کړل،لدې پیښي وروسته بیا هغه له ما سره خبره ونه کړه، خو سره له دې هم زما په کرکه کي هیڅ کمی رانه غلی.

سپین پو ستي صاحب منصبان د رنگ او نسل د بې مانا تعصب له امله له ما څخه خوښ نه وو، سخت کارونه به يې ټول په ما کول، ما تر ټولو ډېره خواري ایسته خو هغه ؟ هغه شهزاده و، په خوند، خوند به یوې او بلي خوا ته گرځېد، ما به اکثره غاښونه چیچل او له ځان سره به مي ویل، چي یوه ورځ نه یوه ورځ به لدې بدمخي څخه ځان خلاصوم، سملاسي له زغم او چوپتیا پرته بله چاره گ نه وه.

بیا یوه ورځ داسي هم راغله چي موږ ته د جگړي لمړی کرښي ته د تللو امر وشو، جگړه پیل شوې وه، زموږکندېك ته په کار و،چي په لمړی کرښه کي خامخا پر مختگ وکړي.

مورچي لمړی کرښي ته ورسیدو، نو زموږ نورو ملگرو وار له مخه پر دښمن د گولیو باران جوړکړی و، په هوا کي د باروتو بوی و، هر لور ته خوړسکي پورته کېدې او چاودني کیدې، ما داسي حس کړه، چي د ويني رفتار مي په تېزېدو شو، دا هغه ځای و، چي د سرتېرو د مېړاني او همت امتحان اخیستل کیږي.

ما چي کله له مورچگې نه ډزي کولې نو ښي لور ته مي وکتل، او سملاسي مي د اتل کولنز څېره تر سترگو شوه، خو نن هغه څېره نه وه، چي هر وخت به ډاډ اتې پرې کاوه، او موسکا به پر خوره وه، نن د اتل کولنز پر څېره د مرگ وېره غوړېدلې وه، د هغه لاسونه رپېدل، زه ناڅاپه پوه شوم چي "اوه! دا خو ډارن دی، پر ما د خوښی څپه راغله، دا زما لپاره یوه په زړه پوري تجربه وه چي اتل کولنز مي په وېره او ډارکي لیدی، هغه په سخت عذاب اخته و، او زه پوهېدم چي دا عذاب څومره دردناکه وي، پخواهم ما ځینې ډارن عسکر لیدلي وو، چي د جگړې په لمړی کرښه کي به رېږدېدل.

له ما پرته نور هیڅا هغه نه دی لیدلی، چې دومره ډاریږي، ملګري په ډزو بوخت وو، خو اتل کولنز ته څرګنده شوه، چې زه د هغه له دې حالت بلکې د هغه له دې ژړغوني حالت څخه پوهیدلی یم، هغه چې یو دوه ځلي زما لور ته مخ راواړوه او راته وبه یې کتل، نو خړ غوندي به یې وموسل او مخ به یې واړاوه.

برید ژر پای ته ورسېد، ځکه له دښمن سره دوسلې او جنګیالیو کمی و، دې کوچني برید اتل کولنز له ژونده ایستلی و، خلکو فکرکاوه، چې هغه د سخت لمر له امله لمبې وهلی دی، خو زه له اصلي کیسې نه خبر وم او اتل کولنز هم په دې پوهېدی، له څو کلونه ورسته ما خپل ځان خوښ او مطمین احساس کړ.

اتل کولنز له ما سره په دې اړه هیڅکله څه ونه ویل، خو د هغه سترګي ماته مړې وې، ما هغه ته ما ته ورکړې وه، او هغه خپله ماته منلې وه.

جګړه روانه وه، جګړې عموماً رواني وي، تر هغه وخته چې د وشتلو لپاره ګولۍ او د مرګ لپاره سړي وي، نو د جګړې د بندولو څه اړتیا وي.

یوه ورځ موږ بیا اړ و، چې پرمختګ وکړو، زموږ او دښمن تر منځ یولوی ډاګ پروت و، خو جګړه یوازې د توپونو او ډزو وه، یاني داچې د ګولۍ په چلولوکي د زغم جګړه وه.

ګولۍ زموږ له سرونو سره تېرېدې، موږ په مورچو ننوتلي وو، او یوازې مو سرونه راویستلي وو، زموږ قومندان په چیغه تورن ته وویل: "نیلسنه! خپل یو سړی چپ لورته ولیږه،چې ډګروال "هیري" ته ووایي چې هغه دې خپل جنګیالي سملاسي راوړاندي کړي" دا د مرګ غیږي ته د لوېدو امر و، د دې مانا داوه چې د ګولیو په باران کې دې سړی پورته شي، او په منډه دې دوه سوه ګزه لار پرې کړې، تورن نېلسن په بېړه مخ را واړاوه، پر خپلو سرتېرو یاني موږ باندې یې نظګر واچاوه، او په چیغه یې وویل "کولنزه! ورشه" دا امر هغه اتل کولنز ته وکړ، د هغه د رنګ بڼه له وړاندې لا الوتې وه، د تورن د دې امر په اورېګګګګدو یې بېخي د مړیني سوری پر څېره وغوړېد، د یوې شیبې لپاره داسې ښکاره شوه، چې هغه به بې هوښه شي، او لاندې به ولوېږي، تورن هغه ته رډ، رډ وکتل، دا درې سانیې نه وې، درې پېړۍ وې ما شا وخوا وکتل، اوبیا خدایزده څه راوشو، زه د ګولیو په باران کې ناڅاپه پورته شوم، او د برېښنا غوندې مې چپ لور ته منډه کړه، نورو دا فکر وکړ چې تورن نېلسن ماته دا امر راکړی، خو د تورن ښکاري سترګو هرڅه لیدلي و.

د شلو، پنځویشتو سانیو لار وه، ما دچیغو نارو او چاودنو په منځ کې په پټو سترګو منډې وهلې، ښایي په هغه ورځ ژوند وفا راسره کړې وه، ځګکه زما یو ویښته هم ما ت نشو، زه د ګولیو په باران کې د "ډګروال هیري" پوستې ته ورسېدم، او په همدې مهال لمړۍ ګولۍ زما له څنګلي سره تېره شوه.

په هغه شپه چي کله زه په استوګنځي کي د ویدېدو په حال کي وم، نو ناڅاپه مي د تورن نېلسن ږغ واورېد، هغه په پس،پسي ډګروال هیري ته ویل " قومندان صاحب پرېکړه کړې ده چي تورکولنز ته مډال ورکړي، نن پر ټیلیفون باندي هغه خپله غوښتنه مرکز ته ولېږله.

"دا ټول د هغه کم عقله له لاسه" ډګروال وویل.

"هو" تورن نیلسن ورو، وویل:" ما اتل کولنز ته د پورته کېدو او منډي امر وکړ، دا د هغه د پرمختګ ښه چانس و، خو زه نن پوه شوم چي هغه د مورېك غوندي بې زړه دي" هغه اتل کولنز ته کښنځل وکړل او ما سترګي پټي کړې، ویده شوم.

نور نو حالاتو تغیر وکړ، خلکو ماته تر پخوا په درنه سترګه کتل، زما دې زړورتیا زه خلکو ته محبوب کړی وم.

څو ورځي وروسته جګړه پای ته ورسېده، او موږ خپلو بارکونو ته بیرته راغلو.

یوه ورځ ماته په یوه رسمي غونډه کي مډال راکړل شو، له مډال سره یو اوږد ستا ینلیك هم ملګری و، په ستا ینلیك کي زما یاني " تورکولنز" زړورتیا او مېړانه بې کچه ستا یل شوې وه، او د هیواد لپاره د نورو غورو خدمتونو تر څنګ په جګړه کي د غیر عادي مېړاني پر ښودولو، د یوبل مډال د راکړي ژمنه هم لیکلې وه، د دې سند مانا د معاش لوړېدل او ترفع وه، په عام ډول خلك داسي سندونه د ویاړ لپاره کورونو ته لیږي، د هغوئ سپین ږیري پلرونه او میندي دا سندونه په طلایي چوکاټونوګ کي نیسي او خلکو ته یې ورښکاره کوي ، خو داچي زما نه کور و، او نه کورنۍ نو مي سند قت کړ په جیب کي مي واچاوه.

یو سهار نا ببره خبر شوم چي اتل کولنز ورك دی، هغه تښېدلی و، د نظامي قانون له مخي لس ورځي هغه ته تمه وشوه، او بیا تښتېدلی اعلان شو، خلك حیران وو، د هغه لټه پیل شوه، څو ورځي د هغه د تېښتي بانډار تود و، له څارونکو څخه پټېدل اسانه، نه وي، آخیر یوه ورځ هغه ونیول شو، هغه یې څو میله لیري په یوه شراب خا نه کي په نشه کي ډوب موندلی و.

هغه نظامي محاکمه شو، اتلس میاشتي بند ورته اعلان شو، دا د دې جرم تر ټولو کوچنۍ سزا وه، زه خبرشوم چي ځینو لوړ پوړو فوځي چارواکو غوښتنه کړې وه، چي هغه ته لږ تر لږه سزا ورکړل شي.

دا هم یو تصادف و چي په هغو ورځو کي د بندیانو پېره زما پر غاړه وه، هسي خو ما په خپله دنده کي هیڅکله هم لټي نه کوله، خو پر اتل کولنز باندي د پیرې پر وخت ما ځانګړی نظر درلود، هغه څو کسانو ته زما د دې امتیازي سلوك شکایت هم کړی و، او ویلي یې و چي زه هر وخت هغه ته رډې، رډې ګورم، ښکاره خبره ده، چي د داسي شکایتونو پسي څوك سر نه ګرځوي، ځکه بندیان دا ډول بې مانا شکایتونه هر وخت کوي.

یوه ورځ ما پر بندیانو پېره کوله، حالت هم عادی و، خو یو دم خدایزده څه وشو، چې اتل کولنز په داسي ډول د تېښتي هڅه وکړه چي هيڅ تمه يې نه کېده، د یوې شيبې لپاره زه په هيڅ پوه نشوم، تر نن ورځي يو مات عسکر د داسي بې تمي تېګښتي هڅه نه وه کړې، ښايي هغه بيخي يو مخ لېونی شوی و، هغه په پټو سترګو منډه کړه، ما ناره وربانديي وکړه، خلکو يوې بلي خوا ته وکتل، ما بيا وربانديي ناره کړه او بيا مي د دريم ځل لپاره د هغه د درېدو هڅه وکړه، چي هغه ونه درېد نو مي توپك ورته په نښه کړ، هغه په پوره زور سره منډې وهلې او له مرکز څخه وار په وار ليري کيدی، ما د هغه د پښو نښه واخيسته او ډزې مي پرې وکړې، هغه ټوپ کړل پر ځمکه ولوېد او په لغتو شو.

پر ټول مرکز لکه د قيامت ورځ چي شوه، پر ما او هغه د خلکو ګڼه ګوڼه شوه.

نور مي ياد نه دي، چي بيا څه وشول، البته تر ماښامه ماته د تبديلۍ امرونه راغلل، زه يې بل کنډك ته لېږلم، د اوسني کنډك عسکرو له ما سترګي چېولې، هغوئ له ما سره له خبرو هم ډډه کول، د يو چا له خولې مي واورېدل چي اتل کولنز مړ شوی دی.

هغه شپه ما هلته تېره کړه، خو هيچا هم خبره راسره ونه کړه، د خلکو له کړو څخه داسي راته څرګندېدل چي د هغو ی زړونه راڅخه مات شوي دی، او خواشيني دي، هيچا ماته هيڅ نه ويل، خو ځينې وختونه هيڅ نه ويل د ډېرڅه ويلو مانا ورکوي.

سهار تورن نيلسن د مخه ښه لپاره له ما سره وکتل او راته ويې ويل.:

"کولنزه! تا خپل فرض پوره کړی دی، زه پر تا هيڅ تور نه لګوم، خو دا ښه وي، چي ته نور له دې ځايه کوم بل کنډك ته لاړ شې، ته بايد غرمنۍ ګ اورګاډي ته ځان چمتوکړې ځکه له وژل شوي کولنز سره د دې ځای خلك ډېره خواخوږي لري،خو زه پدې حقيقت پو هيږم،چي هغه څه شی و، زه په دې هم پوهيږم چي ته يو زړور عسکر يې، ته به ډېر پرمختګ وکړې، او زما نيکي هيلي له تا سره دي.

د غونډ په سلګونو عسکرو کي يوازي د تورن نيلسن په سترګو کي زما لپاره مينه وه، هغه يو ښه سړی و، ريښتونی سرتېری يې پيژندی، او د هغه درنا وی يې کا وه، که چيري دا پيښه نه وای را منځ ته شوې، نو ښايي هغه هيڅکله زه له خپلي ډلي څخه نه وای ايستلی.

کله چي تورن نيلسن زه دا اورګاډي تم ځای ته رسولم، نو موټر ته د پورته کيدو پر مهال هغه زه پر اوږه وټپولم، او راته ويې ګ ويل " ته به فکر کوې چي زه تا دومره په بېړه او تلوارسره لدې ځايه ولې باسم، کيسه داسي ده، چي نن غرمه په اورګاډي کي د اتل کولنز مور او پلار راځي چي د هغه مړی يوسي، زه نه غواړم چي په دې نازك حالت کي ته دلي وې، ښه ځه، خدای دي بريالی لره" هغه موټروان ته اشاره وکړه، او موټر روان شو .

کله چي تم ځای ته ورسېدم، نو خبرشوم چي د غرمې اورګاډی ماښام ته رارسيږي، ځکه چي ځلويښت پنځوس ميله ليري کومه پيښه رامنځ ته شوې وه.

ما په تم ځای کي يوه او بل لور ته قدم وواهه، سګرېټونه مي وڅکول، ما ښا م پر پنځه بجې يوه رستورانت ته ورغلم ډوډۍ مي وخوړه.

شپږ بجي شوې، بيا اوه بجي شوې، نورنو په ګرځېدو راګرځېدو هم ستړی شوی وم، د لرګي پر يوه څوکۍ پرېوتم، نوی سګريټ مي ولګاوه او په چت کي مي سترګي ښخي کړې، په همدې مهال د جنوب له لوري يو اورګاډی راغی او په تم ځای کي ودرېدی، په مسافرو يو زوږ ګډ شو.

زه را پورته شوم، کښېناستم.

ليري زما د کنډك ملګرو يو تابوت را اخيستی و په يوه ډبه کي يې ايښاوه، له تابوت سره يو زوړسړی او يوه ښځه هم مل و، په پوره باور سره ويلای شم چي هغه به د اتل کولنز مور او پلار وو، د سپين سري ښځي سترګي سرې وې، د اتل کولنز پلار يو ډول قيمتي جامې اغوستي وې، او سګرېټ يې څکاوه، تابوت چي يې دننه کښېښود، نو د اتل کولنز مور او پلار هم ډبې ته ور پورته شول، د هغوئ پسې عسکر هم دننه ورغلل.

زه پورته شوم، او په شوم، او په چم، چم د ډبې خوا ته ورغلم، د مسافرو ګڼه ګوڼه وه، ځکه نو ګرانه، نه وه چي پرته له دې چي څوك مي ووينې هلته نژدې ورشم، زه وړاندي ور روان وم، تر دې چي د هغوئ ږغونه مي واورېدل، د اتل کولنز پلار ويل: " زه به په دې خبره هرکله وياړم، چي زما زوی د مېړو غونډي مړ شو، زه پخوا هم پوهېدم، چي هغه بې زړه ځوان نه دی، هغه نر و او د نرانو غونډي يې ځان ور کړی دی"

"هو،صاحب!" زما د يو ملګري ږغ راغلی "د هغه مېړانه وګوره، هغه بندي په هيڅ ډول پرېښښود چي وتښتي، او داسي زبردسته مبارزه يې وکړه، چي يوازي يوه ريښتوني عسکر کولای شوه، دا نو بيا زموږ بد مرغي وه، چي له بندي سره توپنچه وه، که نه لږ وروسته کولنز هغه رانيولی و، زما په توله لوبه سر خلاص شو، چي د اتل کولنز مور او پلارته دا باور ورکول شو، چي د هغوئ زوی د تېښتي پر مهال نه بلکي د يو بل بندي د راګرځولو پر مهال مړ شوی دی، مانا دا چي د فرض پر ځای کولو پر مهال مړ شوی دی، زما په وينه کي د نفرت اور بل شو، فکر راولوېد چي اخير دوئ څه اړتيا لري، چي دروغ ووايي؟ له هغه موړك غونډي بې زړه کولنز څخه د اتل جوړولو اړتيا څه ده؟

هغوئ د اتل کولنز پلار ته لاس ورکړ، د خواشينۍ مراسم يې پر ځای کړل او رهي شول.

په همدې مهال له لوډسپيکر څخه اعلان وشو، چي اورګاډی څو دقيقې وروسته روانيږ ي، زه څو شيبې وچ ودرېدم، بيا مي لنډ يوه پرېکړه وکړه او له ځان سره مي وويل "جمي کولنزه ! ته بايد دننه ورشې، او د مړي مور او پلار له ريښتوني ګ کيسي څخه خبرکړې او هغوی بايد له دې رازه خبرکړې چي د هغوئ زوی ولي مړشو؟ څنګه مړشو؟

دغه فکر چي را ولوېد نو سملاسي مي د اورګاډي د ډبې ور پرانیست او دننه ورغلم، د اتل کولنز پلار تابوت کتي او د مور ږغ یې ژړغونی و، د پر هغې ګونځې، ګونځې څېره باندي او ښکي رواني وې، که څه هم پلار یې نه ژړل،خو د هغه پرڅېره هم ژور غم غوړېدلی و، داسي غم چي پر ډېرو لږو څېرو معلومیږي، زما له ښکالو سره هغوئ مخ راواړاوه او را وې کتل، سپین ږیري سګریټ خپلي خولې ته یو وړ، او سپین سري له باړخوګانو اوښکي پا کي کړې، ما تابوت ته اشاره وکړه او ومي ویل"زه له ده سره په کنډك کي ملګری وم" هغوی دواړو ماته داسي وکتل لکه په هغه ورځ چي د ګولیو په باران کي اتل کولنز ما ته کتلي و.

"دی زمونږ هرڅه و، زمونږ یوازینی شتمني وه" د هغه مور په ژړغوني ږغ وویل: "دی زما ډېر نازولی زوی و، بیخي نازولی زوی" د هغه پلار هیڅ ونه ویل، چوپ چاپ یې ماته کتل، نه پوهیږم چي په ما څه وشوه، ما غوښتل چي ډېر څه ووایم، غوښتل مي چي هغوی له اصلي کیسې خبر کړم، خو لکه چا چي مي پر خوله مهر را وهلی و، نه پوهیږم چي توري چیري لاړل، او هغه کرکه چي په وینه کي مي ګرځېده خدایزده څنګه سړه شوه .

څو شیبې وروسته سپین سري خوله خلاصه کړه" زما زوی یو ښه سرتېری و، هغه یو زړور ځوان و" د سپین سري لیمه لانده شول.

ما غوښتل چي په چیغه، چیغه ووایم چي نه هغه زړور نه و، هغه بې زړه و، بې زړه، ډارن و، مورك غوندي، هغه خپله دنده نه پېژنده، تیښتندوکی و، او د خپلو کړو سزا یې پرې کړه، څو کاله وروسته به یې هغه په سپکاوي سره ایستلی... خو په ماکي د څه ویلو توان نه و، بس یوازي مي په "هو، هو" سر ورته ښوراوه چي په دې کي له دباندي څخه زنګ انګازه شو.

"ایا ته د ده کوم داسي ملګری پېژنې؟" د هغه مور په لړزېدلي ږغ وپوښتل:"چي له هغه سره د ده شیان وي، داسي شیان چي د هغه د یاد په توګه یې مونږ وساتو؟ دغه تابوت خو به په خاورو کي ښخ شي" د هغې پر باړخوګانو یو ځل بیا اوښکي وبهېدې.

"هو موري!" ما لکه په خوب کیچي وویل" زه د همدې لپاره راغلی یم، چي تا سو ته همداسي یو شی در وسپارم، ما په جېب لاس دننه کړ، او خپل د مېړاني او زړورتیا سند مي راوکیښ د کولنز د مور په غیږکي مي کښېښود "ښه، اجازه راکړئ" اوله اورګاډي تا شوم.

د ناوي بنګړي

ګریګوري زینوپولو

دا یو ډول شنه بنګړي وو، بڼه یې مار ته ډېره ورته وه خو ډېر بد رنګه او بې مانا ښکارېدل .

کله چې ما په لمړي ځل د خپلي کوژدني په لاسونو کي ولیدل نو په زړه کي مي وویل: هغې ځومره خراب او بې ارزښته بنګړي اچولي دي، خیر زه به ورته یو ډول ښه نامي بنګړي راوړم .

په شمار څو ورځي وروسته مي هغې ته د سمندري ډبري یو ډول ډېر ښکلي بنګړي راوړل، هغه د دې بنګړیو په لیدو ډېره خوشاله شوه، کله چې هغې د بنګړیو پر قطۍ خپلي سترګي ښخي کړي وې نو د هغې په شنو سترګو کي د خوښۍ ځلا برېښېده او د هغې پر اننګو یوه داسي سرخي را ټوکېدلې وه لکه په هغه بنګړو کي چي ما ورته راوړي وو.

هغې قطۍ زما له لاسه واخیسته، لاسونه یې زما په غاړه کي را واچول او په داسي حال کي چي سترګي یې په سترګو کي را اچولي وې پر مخ یې ښکل کړم، نور نو زما پوره باور و چي سبا به هغه خپل بنګړي باسي او زما دا به په لاسوي.

خو په دویمه ورځ د دې په لیدو حیران شوم چي د هغې بیا هم هغه زاړه د شینښې بنګړي په لاس وو، هغه مهال ما ښه ونه ګڼله چي په دې اړه څه ووایم خو زما په زړه کي په خپل سر د دې بنګړیو په اړه ډول، ډول اندېښني پر راولاړېدو شوې.

ماته فکر را ولوېد چي په دې بنګړیو کي خامخا یو راز پټ دی، دوې ورځي لا ما له زغم څخه کار واخیست خو اخیر د زغم لمن راڅخه ایله شوه او هغې ته مي وویل :

"ما تاته بنګړي راوړي وو، ته هغه ولي نه اچوې؟"

هغې ماته هېښ، هېښ وکتل، لکه زما په خبره چي هیڅ پوه شوې نه وي، بیا ما ورته وویل:

"ته له دې بد رنګو او خرابو بنګړو سره دومره مینه ولي لرې؟"

هغې په ځواب کي پر هغو بنګړو باندي یو ژور نظر واچوه، څو شیبې چوپه وه او بیا یې پر ما یو ډېر جدي قارجن نظر واچوه، په دې وخت کي د هغې د سترګو رنګ زه ولړزولم، زه نه شم ویلای چي هغه کوم رنګ و، خو یوازي دومره ویلای شم چي هغه شین نه و "

ما هغې ته ورو وویل :

"هغه بنګړي چي ما درته راوړي وو، ستا خوښ نه دي؟ ته هغه د دې وړ نه بولې چي په لاس یې کړې؟"

هغې وويل:

سبا زه هغه خامخا په لاسوم، زما زړه و چې ټول ژوند همدا خپل بنګړي په لاس کړم، خو داچې ستا خوښ نه دي . . . نوره هغه چوپ شوه .

يو ځل بيا هغې پر خپلو پنګړو يو نه زړه کېدونکی نظر واچوه او ويې ويل:

"ښه سمه ده، له سبا څخه زه هغه بنګړي په لاسوم چې تا راته راوړي دي" ځنډه له هغې وپوښتل:

په دې وخت کې د هغې لهجه ډېره غمجنه وه، هغه يو ډول چورتي ښکارېده، ماته داسې څرګنده شوه چې د هغې دا پرېکړه زما د مينې پر چوکاټ يوه قرباني وه، ځکه نو ما د هغې وېښتان چې پر ټنډه پراته وو شکل کړل .

په دريمه ورځ بيا هم هغې هغه بنګړي نه وو په لاس کړي، نن ما بې له

"نن دې بيا زما بنګړي ولې نه دي په لاس کړي؟ "

هغې وويل :

"اوه، رښتيا زما له ياده ووتل... خير، اوس يې په پيدا کولو پسې ډېر وخت تيرېږي، سبا زه هغه خامخا په لاسوم"

ما د هغې خبره ومنله او هيڅ مې ونه ويل، خو په دا سبا بيا هم هغې هغه بنګړي نه وو اچولي، ما چې څومره د هغو بنګړو لور ته کتل هغومره مې قار او غوسه لوړېده، خو دا غوسه د مينې غوسه وه چې پر کوچنۍ،کوچنۍ خبره پورته کېدلای شي، البته د دې لپاره چې ما د خپل زړه بې تابي پټه کړېوای او يا په دې اړه چوپ پاته شوی وای بايد ما له ډېر زغم څخه کار اخيستی وای .

څو ورځې تېرې شوې خو د هغې په خيال کې لا نه و چې زما بنګړي په لاس کړي، ځکه نو ما هم دا پرېکړه وکړه چې نور به د دې بنګړيو په اړه هيڅ نه وايم، له هغې ورځې وروسته زموږ ژرونه د څه وخت لپاره پاك شول او د خوابدۍ ټول ګردونه مو ليرې شول .

يوه ورځ ماته يو سفر را پېښ شو ما يوه اونۍ دباندې تېرول، د تلو په مهال چې ما هغه په غېږ کې نيولې وه او مينه مې ورسره کوله نو هغې ته مې وويل:

غواړم چې بيرته راشم نو تا زما بنګړي اچولي وي"!

هغې وويل:

"بيخي سمه ده"

ما وویل :

"ژمنه ده؟"

هغې وویل:

"هو"

"ستا يې زما په مينه قسم؟"ما ورته وويل.

"هو زما يې ستا په مينه قسم!" هغې ځواب راکړ.

هغې دا قسم په داسې ډول واخيست چې ما پخپل زړه کې دا پرېکړه وکړه چې که چيرې هغې زما بنګړي نه و په لاس کړي نو زه به له هغې سره اړيکې شلوم.

په هغه ورځ چې زه بيرته راستنېدم نو ما لاسي هغې ته د پوست له لارې خبر ورکړ چې زه درځم او په دويمه ورځ خپله را ورسېدم، هغې خپل مرمرين لاسونه ماته د غېږې لپاره پرانستل، اه! په هغه ورځ هغې زما بنګړي اچولي وو خو پخواني يې هم په هغه بل لاس وو.

ما هغې ته نور څه ونه ويلای شو، هغې ماته دا رنګه کتل لکه راته ويل چې يي" دادی ما خپله ژمنه پوره کړه، نور نو راشه ښکل مې کړه، نا شکري مه کوه."

ما هغه په غېږ کې ونيوه او څو ځله مې ښکل کړه.

"هو رښتيا! لاکن دا پرېکړه خو نه وه شوې..."ما هغه دوه ځلې ژر، ژر ښکل کړه، هغې وويل:

"څنګه؟"

ما ځواب ور کړ:

"ما تاته د دې بنګړيو د اچولو او د هغه نورو د ايستلو ويلي و، دا مې نه و ويلي چې دواړه په لاس کړه"

هغې وويل:

"نه، نه په خدای چې تا ماته يوازې د خپلو بنګړو د اچولو ويلي وو، دا دې نه و راته ويلي چې هغه نور نه اچوم"

ما ځواب ور کړ:

هو، هو دا به سمه وي، خو که زه اوس درته ووايم نو؟ګ"

"که اوس... که اوس راته ووایې..." د هغې ږغ ټيټ شو .

"ایا ته غواړې چي له ټولي کيسې څخه دي خبر کړم؟" هغې چي دا وويل نو ماته نژدې راغله او په غوږ کي يې ورو راته وويل:

"زه به هيڅکله ونه غواړم چي ستا دا غوښتنه دي پوره شي"

زه ووېرېدم او يو دم بغل ته شوم... لکه د ښيښې هغه مار چي چيچلی وم چي د هغې په لاسونو کي و، ما ورته وويل:

"که زه غواړم چي تا له يو دا رنګه بنګړو اچولو څخه منع کړم چي زما نه دي خوښ نو دا بده خبره ده؟"

هغې وويل:

"ته راشه، پرېږده دا خبري، دا چي ستا دا دومره بد ایسي نو نور به زه دا نه اچوم او سر له سبا څخه به يوازي ستا بنګړي اچوم"

په دې وخت کي له ما څخه يوه لويه تېروتنه دا وشوه چي کله ما هغه د هغې د قربانۍ په بدل کي د منني په احساساتو لمانځله نو ما له هغې څخه وپوښتل:

"دا بنګړي تاته چا درکړي دي؟ګګ"

زما له دې پوښتني څخه د هغې اننګي نه سره شول او نه ژړ، البته د هغې ژبه بنده، بنده شوه او ويې ويل:

"نه پوهېږم... پوره مي ياد نه دي... هو رښتيا ډېر مخکي مي پلار د سوغات په دود راکړي وو"

په دې کي له ما څخه بله تېروتنه هم وشوه، دا تېروتنه تر لمړۍ هغې ډېره خطرناکه وه، هغه دا چي يوه ورځ زه د هغې د پلار ليدو ته ورغلم او هغه ته مي وويل چي" د ميري (زما د ښځي نوم دی) هغه شنه بنګړي ډېر ښکلي دي هغه تا چي ورکړي وو"

د هغې پلار خپلي عينکي سترګو ته سمي کړې او ما ته يې په داسي انداز وکتل لکه هغه چي د دې بنګړيو يادونه له دې مخکي هيڅ اورېدلې نه وه، بيا يې ماته وويل:

"نه ما خو هغې ته کوم بنګړي نه دي ورکړي "

د هغې د پلار دې خبري پر اور د تيلو کار وکړ، زما په زړه کي د کرکي او حسد لمبې پورته شوې، ماته داسي ښکاره شوه لکه په هر رګ کي چي مي د بنګړيو د مار زهر ننوتل.

نور نو ما پرېکړه وکړه چي هغو لارو چارو ته به د عمل جامه وراغوندم چي ما سوچ پرې کړی و، ما ویل یا به میري د دې بنګړیو اچول پرېږدي او یا به زه خپلې اړیکي ورسره شلوم، زه مرګ منم، ځانوژنه منم خو دا نه شم منلای چي میري دا بنګړي واچوي، زه د قار او غوسې تر یوې داسي جذبې لاندي راغلی وم چي له زغم څخه وتلې وه.

له دې ځلي ما د دریمي خطرناکي غلطۍ جرم وکړ، هغه دا چي ما میري ته وویل:

"ته به نور له دې بنګړو سره مخه ښه کوې، زه په دې اړه له ټولو خبرو څخه خبر شوی یم نور زه باید ستا په لاسونو کي هیڅکله دا بنګړي ونه وینم، نن ما تاته خبرداری درکړ نور نو که ستا دغه ضد کومه بده پایله ولرله زه یې ذمه وار نه یم "

زه په تمه وم چي هغه به له ما وپوښتي چي ته د دې بنګړیو په اړه له کومو خبرو خبر شوی یې خو هغه بلکل غلې وه، یوازي یې په حیرانۍ زما لور ته کتل او په خوله یې هیڅ نه ویل، په دې وخت کي چي د هغې سترګو کوم پسرلنی اسماني شینوالی را نغښتی و، هغه زما غوسه را سړه کړه .

په دې ډول یوولس ورځي تیري شوې، زما لپاره د هري ورځي تېرول یو ګران کار و، د هري ورځي هره شیبه زما لپاره تر یو لوی عذاب په کمه نه وه.

یوولس ورځي خو هغې زه په دې ژمنو تېر ایستلم چي نن دا بنګړي باسم سبا یې باسم، هغې به یوه ورځ یو څه ویل سبا بل څه، ډول، ډول پلمې او بانې به یې کولې، کله به خوابدې کېده، کله به غلې پاته کېده او کله به یې بیا زما غوښتني په خندا او ټوکو ردولې خو هغه بدبخته بنګړي د هغې له مرمرینو لیچو څخه جلا نه شول، کله، کله چي به هغې خپلي سپیني لیچي سره یو ځای کولې او دواړه مارونه به سره یو ځای کېدل نو ماته به دا سي ښکارېدل لکه په هغو کي چي ساه راغلې وي او په خپل منځي رقابت کي به په یو ګړي کي سره توري ایرې کړي، ما به په زړه کي ویل چي له دوئ څخه به یو خامخا له منځه ځي.

یوه ورځ چي زه ډېر نفس تنګی شوم نو هغې ته مي وویل:

"ګوره! سبا به ته یوازي یو ډول بنګړي په لاسوې، که دي سبا هم دا بنګړي نه و ایستلي نو زه به تا له خپلي ورستۍ پرېکړي څخه خبره کړم"

له دې ځلي هغې زما خبري ډېري جدي واورېدې او دننه لاړه، چي بیرته راووته نو یوازي یو ډول بنګړي یې په لاس وو او هغه زما هغې نه وو، ماته درد راغی او له غوسې څخه مي خوله له ځګه ډکه شوه، نور مي یاد نه دي چي ما هغې ته څه وویل.

هغې زما له غوسې ډکي خبري په پټه خوله واورېدې خو چي زه چوپ شوم نو هغه مجبوره شوه په خورا ډاډ او سړه سینه لکه کوم نارینه چي خبري کوي وویل :

"ګوره، ته له ما څخه داسي غوښتنه کوې چي زه هغه هیڅکله پوره کولای نه شم، زه به دا بنګړي هیڅکله له ځانه جلا نه کړم، زه به تر مرګه دا اچوم، د دې په اړه ډېري پوښتني مه کوه ځکه زه په دې اړه یوې ورې خبري کولو ته لا هم چمتو نه یم، تاته باید دومره ووایم چي که چیري ته نور هم خپلي سر ټمپګۍ ته ادامه ورکړې نو زه به تاته ستا دکوژدني ګوتمۍ بیرته در وسپارم او دا به یو لوی زیان وي ځکه زما له تا سره عشق دی، نه مینه، زه غواړم ستا د ژوند ملګرې واوسم، یوازي ژوند به هم غوره وبولم خو دا بنګړي به ونه باسم، ما د دې بنګړیو په اړه له خپلي ورستۍ پرېکړي څخه خبر کړې نور چي دي څه زړه غواړي هغه وکړه"

زه دا اړتیا نه وینم چي ووایم چي ما له هغې سره بې کچه مینه لرله، که نه نو ما به دومره خبري هیڅ کله نه وای زغملي او دې ته به مي هیڅ کله دومره لېوالتیا نه وای لرلې چي زه دغه راز معلوم کړم، اخیر ما قسم واخیست چي نور به د دې راز د معلوملو هڅه نه کوم خو په کوم دلیل زه پر خپل قسم پاته کېدای شوای ځکه زما له هغې سره مینه وه.

د واده په ورځ او له هغه ورسته ډېره موده زموږ په دې اړه هیڅ خبره ونه شوه، ما پرېکړه کړې وه چي نور به په دې باره کي چوپ پاته کېږم او له دې پرته هم زه نور د دې بد مرغو بنګړیو له لیدو سره تر ډېره بریده عادي شوی وم خو حقیقت دا و چي زما مینه زما د رقابت د جذبې د سیالۍ وړ نه وه، زما په زړه کي اوس هم یوه هیله پاته وه، هغه هیله چي د یو رښتیني مین په زړه کي همېشه ژوندۍ وي .

زما یقین و چي یوه ورځ نه یوه ورځ به لا د خپلي میني په زور د میري له لاسونو څخه دغه بنګړي باسم او هغه به د دې بنګړیو له رازونو ډکه کیسه راته کوي، بیا به هغه خپل بنګړي باسي او زما بنګړي به په لاسوي.

په دې کي شك نشته چي د میري ځینو خبرو پر ما ډېر اثر کاوه، هغه چي به کله وېرېدله او د بنګړیو ډك لاس به یې پورته کاوه نو داسي به ښکارېده لکه هغه چي په دې ډول له کوم خطره ځان ژغوري، په داسي وخت کي به ما هغه په بېلا بېلو حرکتونو ځوروله او هغې به په مترحم نظر ماته داسي کتل لکه راته ویل چي یې: ایا خپلي ژمني دي هیري کړې ؟ خپل قسم دي یاد نه دی؟

موږ چي ښنګه خپل له خوښیو ډك ژوند پیل کړ نو د هغه به لا یو کال نه و تېر شوی چي ما داسي محسوسه کړه لکه ما چي خپل زغم او مینه د مرګ کندي ته ور ټېل وهي، زما هیلي بدلي شوې او د میري تر مرموز زړه پوري زما زړه او دماغ و نه رسېدلای شو، کله نا کله چي به ما د هغه بنګړو په اړه په اشارو باندي څه ویل نو هغې به داسي ښکاره کول لکه په هیڅ چي خبره نه وي او کله چي به ما کومه خبره بیخي سپینه ورته کوله نو هم به هغې کوم ډاډمن ځواب نه راکاوه.

اکثره وخت چي به هغې زما خبره واورېده نو په لوړ اواز به یې وخندل او زما خبره به یې په ټوکو او خندا کي پټه کړه، زه به له غوسې څخه سره لمبه شوم، همدا رنګه ورو، ورو زه بیرته خپل پخواني حالت ته وروګرځېدم لکه له واده څخه چي مخکي وم.

کله چي میري زما له دې حالت څخه پوه شوه نو هغې د زارۍ په ډول ماته وویل:

ما یوازي پرېږده، زه به ستا ډېره ممنونه یم، ما نوره مه کړوه، تا یو ځل بیا هغه خبري پیل دي چي ما ته ور څخه منع کړی وې، حال داچي تا له ما سره ژمنه کړې وه چي زه به تا نه ځوروم، زه غواړم چي تا پوه کړم چي ستا د دې حرکتونو نتیجه به څه وي، زما له زړه څخه به ستا د مینې انځور پاك شي، زما به له تا څخه کرکه وشي او بیا به نو دا پوښتنه هیڅ مطرح نه وي چي زه کوم بنګړي واچوم او کوم نه .

زه د هغې له دې خبرو څخه ووېرېدم او هغې ته مي وویل:

"والله چي! زما مطلب یوازي دادی چي ته ماته ددې بنګړیو له رازونو ډکه کیسه وکړې، ما هم په دې راز کي در شریك کړې او ما پوه کړې چي دا بنګړي تاته چا در کړي دي؟ ایا ستا همصنفۍ چي په دې اړه څه ویل هغه رښتیا دي؟

هغې په لوړ بږغ وویل:

"چوپ شه! د خدای لپاره چوپ شه، ته غواړې چي زما مینه راووژنې، که دي نور یو توری هم له خولې را وایست نو زما به له تا څخه بې کچه کرکه وشي او زه به د تېول ژوند لپاره له تا څخه اړیکي پرې کړم"

د هغې د خبرو له اورېدو څخه سر راباندي وګرځېد، داسي مي محسوسه کړه لکه یو چا چي یو زورور ډانګ پر سر وهلی وم، هغې زه پرېښودم، کوټې ته ولاړه او د کوټې ټول ورونه یې وتړل .

دریمه تېروتنه مي دا وکړه چي له بده مرغه زه لاړم له خپل یو نژدې ملګري سره مي ولیدل، هغه ویل: ولې څه خبره ده، نن ډېر پرېشانه ښکارې؟" زما لویه بد بختي بیا دا وه چي ما هغه ته له سره تر پایه ټوله کیسه وکړه، په دې وخت کي زما ملګري هغه څه راته وویل چي په عام ډول ویل کیږي، هغه راته وویل :

"ته ډېر بې زړه سړی یې ته باید نر واوسې او دا هڅي مڅي باید پرېږدې چي ته یې د خپلې ښځې د تابع کولو لپاره کوې، لاړ شه! او په پوره زور سره هغه دې ته مجبوره کړه چي ستا خبره ومني، په څو ورځو کي به هر څه سم شي"

ما چي دا نصیحت واورېد او کور ته راغلم نو هغه پر کټ ویده وه، د ډېوې رڼا سترګکونه وهل او دلته هلته خورېده، د رڼا سور انځور د وینې د ټېلي غوندي ښکارېدی او همداسي یوه ټپله د میري پر څېره هم لوېدله، د هغې سپین لاسونه چي له بړستني را وتلي وو، داسي ښکارېدل لکه د ژوند نښې چي تري کوچېدلي وي، زما سترګي پر هغو بد

رنګو بنګړو ونښتې چې د ډېوې په رڼا کې ځلېدل، میرې په درانه خوب ویده وه، د هغې څېره له غم او پرېشانۍ څخه یو مخ تشه ښکارېده، هغه بد مرغه بنګړې هم د هغې د دې درانه خوب خنډ نه جوړېدل، زما په زړه کې راتېر شول چې کشکې زه وپوهېږم چې اوس هغه څه خوبویني ؟ دې صحنې زه له حاله وایستم، ماته یې سخت زور راکړ د غوسې ستن مې لوړه شوه، پر سترګو مې توره شپه شوه او زړه مې په دربې شو .

ناڅاپه مې په زړه کې د یو ناوړه جرم د کولو خیال را پیدا شو، دا خیال مې د برېښنا په سرعت سره ترتیب کړ او بیا مې په هیڅ دول ونه کولای شوای چې له پامه یې وغوځوم.

ما فکر کاوه چې یوازې یو ځلې دا عمل تر سره کړم نو د ټول ژوند د پرېشانیو د پای ټکی به مې شي .

زه ورو د میرې کټ ته نژدې ورغلم او پر هغې ور ټیټ شوم، بیا په داسې حال کې چې زما په یوه لاس کې د مار لکۍ او په بل لاس کې د مار سر و خپلو لاسونو ته یو کوچنی حرکت ورکړ... اه! جرم څومره لنډ وخت غواړي.

بنګړې مات شول.

د کوکیو وړې، وړې ټوټې پر کټ پاشلي وې... میرې خپلې شناوې سترګې رونې کړې... او بیا یو دم راپورته شوه، دا هر څه په یوه شیبه کې تر سره شول، هغه په داسې حال کې چې د بنګړیو ټوټې یې په لاس کې وې لوڅې پښې زما مخ ته ولاړه وه، د هغې وېښتان پر اوږو پراته وو خو د هغې سترګې... ایا هغه به زه کله هېره کړای شم؟... هغه تر اوسه هر مهال هغه رنګه زما سترګو، سترګو ته کیږي... د هغې د سترګو له کسو څخه داسې ښکارېدل چې په ډېر وېرونکې ډول یې ماته کتل، د هغې د سترګو شینوالی په تور اوښتی و او داسې ښکارېدل لکه له سترګو څخه چې یې بڅرکي بادېدل، د سترګو سپین یې د یوې وحشتناکې لمبې غونډې خوتېدل .

په کوم ږغ چې هغې زه مخاطب کړم، د هغه بیانول زما لپاره ناشونی دی. هغې په چیغه وویل:

"تا دا مات کړل؟!... تا دا مات کړل؟!... سمه ده! زموږ مینه نوره ختمه شوه تا د مینې پر غاړه چاړه تېره کړه... تا د مینې لړی کړی، کړی کړه ... ته نفسپاله، لنډ فکره، جاسوس او چلبازه یې... اوس به ته په هر څه پوه شې چې دا بنګړې ماته چا راکړې وو؟... دا نه یو روماني داستان لري نه کوم راز دی بلکې یوازې یو شګون و چې ما په لاسول، تا شر او شور جوړ کړ او بې ځایه دې څو کلونه په غم اخته کړې وم... اه! زما له تا څخه کرکه کیږي ستا د دې کار له امله زما له تا څخه بد راغلل، ورك شه او له سترګو مې پناه شه... خدای دې نور هیڅ کله شکل مه راښاندي وینه"!

له هغې شپې ورسته زه له خپلې ښځې څخه بېل شوم ځکه د ژوندانه داسې کلونه مو تر شا پرېښې وو چې له زغمه وتلي وو .

هغه قسطنطنیې ته لاړه، هلته یې دویم واده وکړ، زما یو ملګری څو ورځې وړاندې له هغه ځایه راغلی و، هغه راته وویل چې هغه یو ډول بنګړې په لاسوي چې له سمندري ډبرې څخه جوړ دي.

دروند کور

نجمان یاسین/عراق

لاندي وه، ا د کور دروازه ډېره و پر هغې لوړ یو دالان و، چي دوه نا ست زمري پرې جوړ شوي وو، له دالان څخه رالويدونکو اوبو د هغوئ پر مخونو ژور ټپونه جوړ کړي وو، او له هغوئ نه دیوه پربدن او څېره د وخت ستم بې شمېره نښي پرېښي وې، خو هغه بل لا تراوسه د وخت له پرېشانۍ څخه بچ پا ته شوی و.

د وره ښکلی قلفك داسي غلی و، لکه له کلونو راهیسي چي د انسان لاس نه و ور وړل شوی، د کور وېرانۍ د هغه د اوسېدونکو د بېلتون کیسه کوله، پر دیوالونو د پاکېدو په تمه گردنو یو پنډ خور نیولی و، او د هغوئ اصلي بڼه یې پټه کړې وه، د خښتو ښکلی فرش چي له ډېري زماني څخه د قدمونو له لمس نه محرومه پاته شوی و، اوس د بهېدو په حال کي و، تر لوی وره تللی دالېز دومره تنگ و چي یو کس په گرانه ترې تېریدای شواى.

پورته کړکۍ له عمرونو راهیسي بندي وې، او د لارویانو سترگو د هغوئ له رنگینو هیندارو څخه هیڅکله د رڼا وړانگه نه وه لیدلې، کله نا کله داسي ښکارېده لکه دا کړکۍ چي د کلیسا په مینار کي لگیدلي هغه کړکۍ وي، چي د خلاصېدو لپاره نه وي جوړي شوي.

هیڅوك نه پوهېدل، چي دا کور د چا دی،پدې کي څوك او کله اوسېدل بس ډول، ډول گنگوسو داکور پخپل حصار کي اخیستی و، هیڅکله کوم چا دې کور ته د ننوتو هڅه ونه کړه، او نه هم کوم څوك ولیدل شو، چي دې کور ته دي ننوتلی وي، لنډه دا چي د دې کور تاریخ په شك او شبهاتو کي ډوب و.

کله چي به دسیمي خلك دخپلو کورونو پر بامونو یا برنډوکي درېدل او دې کور ته به یې کتل نو د هغوئ نظر به د بام پر هغه لوی دودکش خامخا لوېدی چي سمندري هیلیو ځالي په کي جوړي کړي وې، هغوئ به ټوله ورځ خپل ځواکمن پرونه ترپول او د سمندر لور ته به تللې، د هغوئ ږغ به تر ډېره په کورنو کي اورېدل کېدی خو کله چي به ماښام شو او درنې چوپتیا به دغه کور په غېږکي واخیست نو د هغو لارویانو قدمونو به بې واکه تېزېدل چي دې کور ته نژدې تېرېدل، هغوئ به د خپلو زړونو دربی اورېد او چي کله به یې سترکي نا ځا په د دې تیاره کور خواته واوښتې نو د وېري یوه سړه څپه به یې محسوسه کړه چي د ملا تیر ته به یې ورننوتله او بې اختیاره به خدایج ورياد شو.

خلکو ډول، ډول خبري کولې، چابه ویل، د دې رنگینو کړکیو شاته یو څوك گرځي، د هغه د سلگیو او اهونو ږغ اکثر اورېدل کیږي، چا به ویل، دا کور پېریانو لاندي کړی دی، د ځینو بیا دا نظر و، چي پدې کور کي پخوا یو سړی اوسېدی، هغه یې وژلی و او هغه تر اوسه پوري پرې شوې غاړه خلك مرستي ته وربولي خو هیچا هیڅ نه و ثابت کړي، د پېریانو، مادرزمانو او ښاپېریانو کیسو دا کور دومره وېره ونکی کړی و چي هیڅکله کوم چا د ورننوتو هڅه

نه وه کړي، زړو خلکو پر دې ویره ونکو کیسو ډېر باور درلود او چې کله به هغوئ د پېریانو او مادرزمانو کیسې اورېدې نو د هغوئ عقیده به نور هم ټینګېده، لنډه داچې له دې کیسو څخه دا باور پیدا شو چې که هرڅوك دې کور ته د ننوتو هڅه وکړي نو هغه وژل کیږي، له ارواه نه یې پېرى جوړیږي او بیا به نو هرمهال په دې کورکې په چیغو وي، لنډه دا چې هیڅچا دغه کور ته د ننوتلو یا په دې اړه د سوچ کولو هڅه نه کوله.

یوه ورځ چې لمر ښه پوره ځلېدی او هیلۍ د خپلو ښکارونو پسې د سمندر لور ته تللي وې نو اته یا لس کلن هلك وسمان د خپل کور د بام له دېوال سره د لرګي پر صندوق ولاړ و او د هغه ځالۍ لور ته یې کتل چې د پېریانو د کور پر دودکش جوړه شوې وه، هغه له څو ورځو څخه دې ځالۍ او له هغې نه راوتلو، تارونو او د خاشو جال ته کتل، په ځالۍ کې پرتې هګۍ یا د هیلیو بچي د هغه د ارمانونوو اصلي ټکی و، هغه به سوچ کاوه چې هیلیو به په هغه کې خامخاکوچنې، کوچني بچي یا هګۍ پرېښې وي، کومې چې ده را ایستلای شوې او کورته یې راوړلای شوې خو کله چې به ده وه هغه لورته دټوپ کولو په اړه سوچ کاوه نو د دغو دوو کورونو ترمنځ کوڅه د ده د لارې خنډ جوړېده ځکه له ده سره به دا وېره وه چې هسې نه څوك یې وو ینې، د پلار د دې وېرې له امله هغه نشوای کولای چې دا کار وکړي.

هغه څو شیبې همداسې چورتي ودرېد او بیا یې پر بام پرته د لرګي تخته راپورته کړه، پر خپل دېوال یې کښېښوده، ورو، ورو یې پورې وهله او د هغه کور تر چت پورې یې ورسوله، اوس نو د هغه په وړاندې یو پُل جوړ شوی و، داسې پُل چې هغه پر هغه له تېرېدو سره خپل منزل ته لنډېدای شوای.

هغه پورته اسمان ته وکتل، په اسمان کې کوترې، مرغۍ او کارغان الوتي وو، هغه خپلې ګوتې تر ژبې لاندې کښېښودې، مرغیو ته یې وکتل او شپېلك یې وواهه، د هغه په زړه کې د جوش او ډاډ یوه جذبه را ویښه شوه، هغه تخته وښوروله او ویې کتل، دا یوه خطرناکه لوبه ورته ښکاره شوه خو هغه لور ته د ټوپ وهلو او له ځالۍ نه د هیلۍ د هګیو او بچیو د را ایستلو تلوسې یو ځل بیا هغه دې ته چمتو کړ.

هغه ورو پورته شو، خپل قدم یې د تختې پر پله کښېښود او بیا په یوه ټوپ تر کوڅې واوښت کله چې هغه بل لور ته واوښت نو تخته یې بیرته کش کړه، د دې لپاره چې د لارویانو سترګې پرې ونه لګي.

اوس نو هغه په یوه نوې نړۍ کې و، په داسې حال کې چې له هغه سره له یوه لوري له پلار نه د اورېدلو کیسو وېره او له بل لوري په زړه کې ور پیدا شوي تلوسې ګډ احساسات مل وو، د کور له کټارې نه یې د کور غولي ته وکتل، هغه د لمر له تېزو وړانګو پرته نور هیڅ ونه لیدل، د هغه حوصله لوړه شوه او پرېکړه یې وکړه چې د کور د ننه به ورځي .

هغه د زینو د وره لور ته ورغی، ور بند و، هغه په زوره پورې واهه او ور له یوه وېروونکي ړغ سره خلاص شو، وسمان ټکان وخوړ او یوه شېبه وچ ودرېد خو ژر یې ځان بیرته قابو کړ، پر زینو بې اندازې ګرد لوېدلی و او هر ځای غنو

ځالي جوړي کړي وې، د وره د لوړ ږغ او وسمان په لیدو، خسمانان دومره تېز خپلو غارو ته په منډه شول چې د ځو شیبو ګ لپاره یې وسمان لا ووېراوه.

بیا ناڅاپه د هغه په زړه کي ورتېر شول چې هغه دا رنګه چیغي کړي لکه یو څوك چې یې وهي او بیا یې همداسي وکړل، د هغه ږغ د کور په تشو کوټو کي انګازه شو او بېرته د هغه لور ته راغبرګ شو،

بیا هغه په زوره چیغه کړه:

"پېریه...!

په ځواب کي هم تر ډېره د پېري د " ی " ږغ انګازه شو.

"پېریه... یه"...

او په ټول کور کي د پېریه ... یه ... یه.. ږغ له دېوالونو سره وجنګېدی، د هغه په زړه کي د خوښۍ یو نابلد احساس راڅرګند شو:

"پېریه ... یه ... یه"

او په ځواب کي د " یه، یه " ږغونه په نڅا له انګړ څخه پورته شول، هغه څو شېبې هلته ګ ودرېد او بیرته بام ته راغی، پر دودکښ یې سترګي ښخي کړي او چورت یووړ چې ځالي ته به څنګه ورپورته شي؟ دودکښ ډېر لوړ و او په ښکاره د هغه تر ورپورته کېدو هیڅ لار نه وه، هغه دودکښ ته همداسي کتل او بیا یې پرېکړه وکړه چې د دودکښ په سوریو کي به پښې ږدي او هلته به ورپورته کیږي. خو له دودکښ نه ځالی ته د پورته کېدلو لار هم ډېره ستونزمنه وه، اخیر هغه یوه لکړه راپورته کړه، چې همدلته نژدې ورته پرته وه، هغه لکړي ته ښه په غور وکتل چې آیا د ده زور راوړلای شي که نه؟ بیا یې هغه په چپ لاس کي ونیوه، زینو ته یې وکتل او په زوره یې چیغه کړه " پېریه " " پېریه ! "

او تر ډېره د هغه ږغ په ټول کور له دېوالونو سره وجنګېدی، هغه د ږغ له دې موسیقۍ نه خوند واخیست او د زینو لور ته رهي شو، هغه د دېوال کټاره ونیوه او په داسي حال کي چې د دودکښ په سوریو کي یې پښې ایښودلې، لوړ پورته شو چي لږ پورته شو نو نوره لار پرې بنده شوه، هغه په لاس کي ورسره لکړه د دودکښ په یوه سوري دننه کړه او ښه یې ورپوري وهله، بیا یې ورته وکتل چې آیا زور به یې راوړي؟

هغه پر هغه لکړه ودرېد، اوس نو د هغه دواړه لاسونه د دودکښ په پورتنۍ برخه کي وو او د هیلۍ ځاله د هغه پر وړاندي پرته وه خو د خاشو، تارونو او وړو ـ وړو لرګیو پرته نور هیڅ په کي نه وو، هغه د یوې شېبې لپاره نهیلی شو خو ځالي ته د رسېدو تلاښ د هغه په زړه کي ټوپونه ووهل، هغه د دودکښ څنډې ونیولې او ځالي ته یې ورټوپ

کړل، اوس نو د هغه تر پښو لاندي د هغه پر اسراره دودکښ خښتي وې چي خداى (ج) خبر له کومه راهیسي هغه د دې سیمي خلك په وېره کي اچولي وو.

وسمان په دې ډېر خوښ و چي لوړ دودکښ ته ورپورته شوی و، د هغه د سترګو په وړاندي تر لیري د کورنو بامونه، برنډې، لاري او کوڅې د لمر په وړانګو کي لمبېدلي پرتې وې، هغه د یوه عجیبه ډاډ او سرکښۍ په نشه مست په ځالۍ کي تاو راتاو شو، هغه ته فکر ورولوېد، چي دی باید له دې کلي لیري لاړ شي، له هغه کلي چي د ده تر قدمونو لاندي پروت ډېر کوچنی معلومېدی، له هغه کلي چي د کوڅو او بامونو خلك یې د مېږیانو رنګه ښکارېدل، هغه د خپل کور بام ته وکتل، چي لمر ته پراته زاړه شیان یې ځلېدل، د هغه په زړه کي دا خواهش راپورته شو، چي کشکي هیلۍ راشي او دی له ځان سره لیري فضا ته والوزوي.

هغه خپل دواړه لاسونه په هوا کي وغوړول او دارنګه یې ووهل لکه هغه چي الوزي، بیا یې له یوې مستي جذبې سره وموسل.

هغه ته داسي محسوسه شوه لکه ارواه چي یې د الوتو په حال کي وي او د کوم وجد غوندي یې لاسونو او ګوتو حرکت وکړ.

"پېریه ... پېریه"

هغه چیغه کړه، په کټ ،کټ په خندا شو او خپل لاسونه یې په هوا کي دا رنګه وترپول لکه هغه چي د هیلیو غوندي د کورونو پر سر لوړ په فضا کي الوزي او بې شمېره ښکلیو مرغیو تر هغه یوه ښکلې دایره راګرځولې وي.

او بیا ناڅاپه... وسمان ته په دې دروند کور کي پر خپل دې لوړوالي او اهمیت باندي تعجب وشو او د عمرونو وېره یې په خوښي بدله شوه.

وېره

ګلزار/هندوستان

له وېرې څخه د هغه د بدن وينه په وچېدو وه، په ناسته به يې زنګنونه داسې وربېږدېدل لکه د مېرګي حمله چې پر راروانه وه.

په ښار کې د شر او پسات د شروع کېدو څلورمه ورځ وه، ټول بنديز به د لږ وخت لپاره سهار ليرې کېدی او د لږ وخت لپاره ماښام، چې ټول بنديز به ليرې شو نو ځينو خلکو به ژر، ژر د ورځنيو اړتياوو شيان اخيستل او ځينو به ژر، ژر اړ دوړ کاوه، اور به يې لګاوه، خلك به يې په چاقوګانو وهل، څو کسان چې به يې ووژل نو تر دې وړاندې چې ټول بنديز ولګېږي په خپلو کورونو به ننوتل، په "بمبی" کې تاوده، تاوده خبرونه او تودې، تودې ويني پرلپسې بهېدې، خو راډيو او تلوېزون بيا هم پرلپسې همدا اعلانونه کول چې حالت په کنټرول کې دی او مخ په سمېدو دی،

د دې لپاره چې حالت نورمال وښيي له پرون راهيسې سيميزې اورګاډي هم تر ډېره چلېدلې، که څه هم اکثره ډېې به يې تشې وې خو دا چې پر پټلۍ باندې لوېدلې رڼا را ښکاره شوه نو په څلور ورځنۍ يکنواخته چوپتيا کې يو څه حرکت را پيدا شو، د اور ګاډي پټلۍ ته نژدې کليو کې چې کومې چوپتيا پښې ټينګې کړې وې هغه چې د اورګاډي د تېرېدو له دربې څخه د څه مهال لپاره ولړزېدې نو هغه ته يو ځل بيا د ژوند هيله ورپيدا شوه، ياسين په داسې حال کې چې هغه ړغ ته يې غوږ نيولی و، پورته شو او ويې کتل چې ښايي اورګاډی را رسېدلی وي، نن يې پوره پنځمه ورځ وه چې هغه له خپله کوره ورك و، هغه له ځان سره فکر وکړ چې نور خو به يې نو زغم او تمه هم پای ته رسېدلې وي او د هغه لټون به يې پيل کړې وي، ورځ په تمامېدو چې د ياسين زغم پای ته ورسېد، د ماښام ټول بنديز چې څنګه ليرې شو نو هغه سملاسي په تياره کې ځان د اور ګاډي تمځای ته ورساوه، په تم ځای کې چوپه چوپتيا وه خو اشارو د اورګاډي د راتلو خبر ورکاوه.

اورګاډی ډېر ورو تم ځای ته را ننوت، په پخواني انداز باندې نه و، بلکې داسې و لکه محتاته چې و او لکه وېرېدلی چې و، دا چې په اورګاډي کې نور خلك هم وو نو هغه پرېکړه نه شوای کولای چې کومې ډبې ته ور پورته شي، څکه اکثريت د هندوانو وو، دوه، دوه ، څلور ، څلور هر ځای ډله ، ډله ولاړ وو، هغه لاندې ولاړ و خو چې اورګاډی روان شو نو يو دم په منډه ورپورته شو، هغه يوې داسې ډبې ته ور پورته شو چې نور څوك په کې نه وو، هغه په ځير شاوخوا وکتل هيڅوك نه وو، بيا د ډبې په پای کې پر يوه څوکۍ باندې کېنېناست، دلته يې نو درسته ډبه تر سترګو لاندې وه، کله چې اور ګاډی روان شو نو ايله هغه د ارامي ساه واخيسته.

بیا نابېره د ډبې له هغه بل کونج څخه یو منډېو را څرګند شو، د یاسین حواس والوتل، پر زنګنو یې یو ځل بیا مېرګی وځغلېد، هغه ټيټ شو او تر څوکۍ دومره لاندې شو چې که هغه نفر راغلی هم وای نو د کولای شوای چې سملاسي تر هغه څوکۍ لاندې پټ شي او یا ورسره سینه په سینه شي، د ډبې ور لیري نه و خو دا چې اورګاډی ورو شو او بیا هم هغه سړی ... ناڅاپه هغه سړی پر خپل ځای باندې جګ ودرېد او شاوخوا یې وکتل، دا چې پر څېره باندې یې د ویرې نښې نه شته نو هغه خامخا هندو دی، د یاسین لمړی غبرګون همدا و، هغه د پای وره ته ورغلی او هلته ودرېد ، باد د هغه څادر د پرې شوي بیرغ غوندې رپاوه، هغه یو ګړی د بهر ننداره کوله خو بیا داسې ښکارېدی لکه له یو شي سره چې زور ازمویي د یاسین له ځایه سم نه ښکارېدی چې هغه څه شی را جلا کوي، هغه یو شی ور پورې واهه او را کشاوه، نا ځاپه له یو زنګزده ور څخه ګغ پورته شو او له یو زورور ګړبې سره بند شو، ښه و د یاسین له خولې څخه چیغه ونه وته، که نه له دې ږغ څخه هغه نفر خپله هم ټکان وخوړ، هغه شاوخوا وکتل او دې لور ته یې تر ډېره کتل چې یاسین پټ و، یاسین ته شك ورولوېد چې هغه خو به لیدلی نه وي؟ او یا ستمی خو به یې نه وي اورېدلی؟ د هغه سړي زور ازمویلو هغه ته بل وحشت په زړه کې ورواچوه، هغه دا چې که چیرې سره لاس او ګرېوان شي نو دی به د هغه مقابله وکړای شي؟

هغه سړی تېر شو د هغه بل لور په وره کې ودرېد، اورګاډی د "ګیشوري" یو وېران تمځای ته ورننوت، چې اورګاډی تم شوی وای نو ښایې هغه تا شوی وای خو دا چې دا د ټول بندیز سیمه نو اورګاډی ونه درېد، همدا د ټول بندیز سیمه تر ټولو محفوظه وه ځکه که نور هیڅ نه و نو پولیس خو یې درلودل، او اوس خو یې پوځیان هم ورته راغوښتي وو، د ښار په پسات ځېلو سیمو کې د برګ درشیو پوځیانو چې د توپکونو خولې یې د بازار لور ته نیولې وې، ډکې لارۍ هر لور ته تر سترګو کېدلې، د پولیسو خوند تللی و، نور له هغوئ څخه څوك نه وېرېګدل، خلکو په لوی زړه پر پولیسو د سوډا د اوبو بوتلونه، د تېزابو بوتلونه او ډبرې اورولې، پولیسو که به اوښکې بهیونکی ګاز هم پر پاشه نو هغوئ به په لانده دسمال را پورته کاوه او هغه به یې بیرته پر پولسو ورغورځاوه، په " ناکا ساکي" کې چې کله هغې بېګرۍ ته اور ورولوېد چې ده کار په کې کاوه نو پولیسو څه وکړل؟ بس لیري ولاړ وو ننداره یې کول او هغوئ له تنګو کوڅو څخه په منډه د هغو ګېرجونو لور ته وتښتېدل چې د یو او نیم سوځېدلو موټرونو اسکلېټونه په کې پراته وو، په هغه ورځ دوي اته، نهه کسان وو چې د پټېدلو لپاره یې منډې وهلې، د "بهاو" یې کور ودان، هغه یې تر بغل ونیو او د چایو په پېټۍ کې یې پټ کړ، بهاو پوهېدی چې زه مسلمان یم، هغه خو هندو و، هغه ولې ځغستل؟ هغه ویل: "چې کله د خلکو سرته دو ینو تویولو جنون راشي نو بیا هغوئ دومره وخت نه لري چې له چا څخه وپوښتي چې نوم دې څه دی؟ د هغوئ تنده یوازې په وینه او اور باندې ماتیږي، اور واچوه، وې واهه، لوټ تالان ګډ کړه، د هغوئ اور هغه وخت سړیږي چې په مخکې یې هیڅ نه شي پاته.

د دویم وره دربې هغه ته ټکان ور کړ، د ډبې دواړه شاتني ورونه هغه سړي تړلي وو، هغه سړي تر ډېره هغه لور ته کتل چیرې چې یاسین پټ و، وېرې یو ځل بیا هغه پخپل واك کې واخیست چې دا سړی ورونه ولې تړي؟ ایا دی

وژني، په وينو لژند مړی يې په همدې ډبه کي پرېږدي او خپله پر هغه بل تمځای تا کيږي؟ اورګاډی ورو، ورو په درېدو و، هغه سړی تر اول ډېر ډاډمن ښکارېدی، هغه ورو، ورو د ده لور ته راروان وو د ياسين ساه بنده، بنده شوه، پر تندي يې سړه خوله را ماته شوه او ناړه يې په ستوني کي وچه شوه، هغه وېرېګدی چي هسي نه ټوخی يا ترچي ورشي کنه نو تر همدې څوکۍ لاندي به يې...

د يو تمځای په رارسېدو اورګاډی تم شو، هغه سړی بې غمه راغی په هغه وره کي ودرېد چي د فلېټ فارم لور ته و، د هغه يو لاس په جېب کي و، په جېب کي به يې کوم چاقو ماقو وي، ياسين فکر وکړ چي منډه کړي او د هغه بل لوري له وره څخه ټوپ کړي خو هسي نه چي له هغه ځايه تر راوتو وړاندي يې هغه سړی خبېته ورخيري کړي، بلکي خبېته ولي؟ مری به يې ور پرې کړي چي ناره يې هم و نوځي، ياسين غلی هغه ته وکتل، هغه سړي د دباندي ننداره کوله، په تمځای کي چوپه چوپايي وه، ان د چا د قدمونو ږغ لا هم نه و، د ياسين زړه و چي يو څوك راشي، خو څه معلومه وه چي څوك راشي؟ هندو که مسلمان؟ يو بل هندو هم سم دی، کېدای شي هغه هم د "بهاو" غوندي زړه سواند وي، هغه څنګه خپله د سپنسيو مذهبي غاړګۍ را په غاړه کړه او د چايو له پېټۍ څخه يې خپل کور ته بوتلم او څلور ورځي يې پخپل کور کي وساتلم، هغه به ويل:" ياسينه زه مرهټه يم خو هره ورځ غوښه نه خورم، که ته غواړې نو درته راوړم يې، نه پوهېږم چي څنګه به وي په حلال او مردار يې زما سر نه خلاصيږي، دباندي د ترکاريو داسي حال دی چي ټولو له يوه سره بوی کړی دی خو د خرڅولو څوك يې نشته، چي ور ووزې څومره چي دي زړه وي هغومره وړلای شې...

او راډيو پرلپسې همدا ويل چي اوضاع ورو، ورو مخ په ښه کېدو ده، په ځينو سيمو کي يې د ملي بسونو تګ راتګ هم پيل کړی و، دا څلور ورځي د هغه په کور ډېر چورت خراب و، کور به هم ټول د ده پسې اندېښمن وي، له هغه سره وېره وه چي هسي نه فاطمه د ده په لټه ببکرۍ ته پسې ورغلې وي، په کوم کور کي چي هغه پټ و له هغه څخه د اورګاډي پټلۍ معلومېده، موټرونه هم معلومېګدل، خو بهاو هغه نه پرېښود.

اورګاډی يو دم روان شو او ياسين له هغه ځايه د ډبې په منځ کي ولوېد، هغه بل کس چي لويه اوسپنه يې په لاس کي وه ډېر ډاډمن ولاړ و، د هغه راسته لاس تر اوسه لا په جېب کي و، اور ګاډی تر يو ځايه ورو، ورو روان و، اورګاډی ولي نه چټکيږي؟ اشاره هم نشي کېدای ځکه ترافك کله و؟ تر اوسه يو اورګاډی هم له بل لوري نه راغی، اورګاډی لا تر ډېره ورو، ورو روان و، درېدو ته چي کوم ځای ته راورسېد هغه د "بهسندر" پل و، لاندي د سمندر هغه خليج و چي اکثره به يې د مړو د راايستلو خبر په ورځپاڼو کي چاپېدی.

د ياسين ساه بنده، بنده کېده، له دې ويري ساه اخيستل ورته ګران چي هغه سړی له جېبه لاس ولي نه را باسي؟ له سترګو يې معلومېږي چي د حملې کولو په حال کي دی، که حمله را باندي وکړي څه به کوم؟ راته وبه وايي چي

دباندي راووزه؟ که به مي د سر له وېښتانو ونيسي را کش به مي کړي او له جېبه به چاقو را باندي را وکاږي او پر مرۍ به يې را کيږدي؟ څه به کوم؟ دا داسي وچ ولي ولاړ دی؟

په همدې کي هغه سړي له جېبه لاس راوکيښ او بيا د وره په تړلو بوخت شو، هغه دريم ور هم بنداوه، لاندي سمندر و که ور غورځي نو له شکه وتلی مرګ و، د ياسين وېره وروستي بريد په رسېدو وه.

يو دم ياسين را ټوپ کړل، هغه بل کس ټکان وخوړ، ده ته يې وکتل او په جېب يې لاس دننه کړ، په ياسين کي خدای(ج) له کومه دومره توان پيدا شو چي د "ياعلي " له ناري سره يې هغه کس له پښو ونيو، پورته يې کړ او دباندي يې وغورځاوه، سمندر ته د لوېدو پر وخت د هغه له خولې څخه چيغه پورته شوه "الله" ياسين وچ پاته شو، اورګاډی روان شو، هغه حيران شو چي ايا هغه هم مسلمان و؟ خو هغه د وېري له شکنجې څخه خلاص شوی و لکه د مرګ له خولې څخه چي پاته شوی و.

ماښام هغه فاطمي ته ويل:..."که داسي نه وای شوي نو مابه هم هغه ته سملاسي د مسلمانۍ ثبوت څنګه ورکولای؟.

یوه شپه دباندي

ټالاخوامورتي مولل/تانزانیا

میکا تر ډېره پوري همداسي وچ او چوپ ناست و، چي کله وشوربډ نو په رګونو کي يې د شرابو مستي په پوره سر و تال سره د شهوت سندره پورته کړه، هغه ځان ناارامه محسوسوه، تر څو چي غاړه يې تازه کړه او په مشکل سره يې وويل:

"ستا نوم څه دی؟"

"ماما تومیني..." (د تومیني مور)

هغې بې له دې چي میکا ته وګوري پر مځکه ټغر هوار کړ او خپل زوی يې پر پرېیستی،کوچنی بې ارادې په ټوخي شو، ټوخی پسې زوررور شو، او کوچنی يې مرګي حاله کړ.

میکا ورغی کوچنی يې وکوت، د هغه سترګي تکي سپیني راختلي وې او تندی يې له تبي سره سکروټه و.

"ایا ته دی نه تداوي کوې؟"

میکا د دې لپاره چي ځان يې د وجدان له ملامتۍ څخه خلاص کړی وي له هغې څخه وپوښتل.

"زموږ په کلینك کي هیڅ نشته، د ډسپرین یوه ګولۍ لا نشته"

هغې ځواب ورکړ.

د مور د غېږي د ګر مۍ له امله کوچنی سیده وغځېد، د هغه له سینې څخه د سا ایستلو د ټېزوالي شدد څرګندېدی، ماما تومیني کوچنی په بړستنه کي پټ کړ او بیا يې د میاشو د وژلو پلیته بله کړه د هغه سرته يې کښېښوده، له پلیتي څخه ورو، ورو لوګی پورته کېدی او پر کوچني را تاوېدی کوچنی وشوربډ ناارامه غوندي شو، مور يې په مینه وټپاوه.

"خدای دي را جوړ کړه " ماما تومیني ساده غوندي وویل "زما تنکی سپاهي خدای دي هیڅکله څه نه درباندي کوي"

سپاهي ولي؟..."میکا وپوښتل

"هو سپاهي... سپاهي هیڅکله وړی نه پاتیږي او نه هم ناروغه کیږي" ماما تومیني داسي ګڼه وه لکه یو کوچنی چي له مشرانو اورېدلي خبري تکراروي.

"هغه له لوږي نه مري، وژل کيږي"

ميکا ښايي طنزا وويل:

"هو تر دې خو مرگ ښه دی چي زموږ غوندي په مشکلاتو اخته وي" ماما تومیني وويل: "تر دا زموږ رنگه په وار، وار ورو، ورو مرگ خو هغه د يوې گولۍ مرگ ښه دی"

ميکا پسپايي محسوسه کړه، لږ وروسته يې بيا وويل:

سپاهي هم کيدای شي له لوږي مړ شي، کله چي د خوړک لپاره څه نه وي نو بې له دې چي په څو، څو واره ورو، ورو مړ شي بله لار نه وي، هم ستاسو لپاره هم د سپاهي لپاره"

ماما تومیني ښايي د ميکا هيڅ خبره نه وي اورېدلې او يا يې هم ښايي سر نه وي په گرځولی، هغه همداسي په خبرو سر وه لکه په کوټه کي چي يوازي وي، هغه خپلو چورتونو دومره په مخه کړېوه چي د ميکا يوه خبره يې هم نه اورېده، بس گډه وه لکه خپل ځان ته چي څه وايي.

"د تومیني پلار هم يو سپاهي و"...

"و... څه مانا؟... اوس نشته؟" ميکا وپوښتل.

"هغه د زمري غوندي زړور و، په دې سيمه کي د هغه بل سيال نه و، په هغه شپو کي زموږ ژوند ډېر اسوده و" هغه نه يوازي زما سرى و بلکي د يو پلار غوندي مهربانه هم و... پر ما باندي... زما پر مور باندي... او موږ ټولو باندي... اوس مو ژوند ټول يوه پوښتنه گرځېدلی دی، د هر کوچني شي د تر لاسه کولو لپاره اړ يو چي پوره منډې ترړي ووهو، د هر شي لپاره اړ چي خپله وينه خرڅه کړو... بدن خرڅ کړو... ارمان چي د تومیني پلار ژوندی وای.

د ماما تومیني له سترگو څخه اوښکي را توی شوې خو بيرته يې ژر ځان په واك کي کړ.

"ولي... هغه مړ شوی دی؟"... د ميکا پوښتنه له تلوسې څخه ډکه وه، په لهجه کي يې خواخوږي وه، خو هغه د يوې غملړلي غم نشوای جبرانولای.

"زه نور نه غواړم د هغه په ا ړه خبري وکړم... د خدای لپاره ره نور د هغه په اړه کومه پوښتنه مه کوه "د هغې له سترگو څخه اوښکي پرلپسې رواني وې " هغه (يوگاندا) ته تللی و، خدايزده په کورنۍ جگړه کي ووژل شو؟... که، تراوسه ژوندی دی؟... درك يې نشته... هيڅ درك يې نشته"

ميکا هيڅ ونه ويل، کوچنۍ هغه رنگه پروت و، مور يې خپل لاس باندي تپاوه... هغه ډوبه وه... چورتونو په مخه کړې وه... تر څو شيبو همداسي بې حسي ناستي وروسته هغه پورته شوه، د اوسپني کوچنۍ ډېوه يې مره کړه او کوټه يوي ژوري تياري او چوپتيا په غېږ کي واخيسته، ماما تومیني خپل په تياره کي نغښتی بدن په چوپه، ذمه واري

او کاروباري دیانت سره میکا ته وړاندي کړ، میکا د بري په احساساتو کي نغښتی هغې ته نژدې ورغی، خو په زړه کي هغه هم د ماما تومیني غوندي ناارامه او ناکراره و، کله چي هغه د خپلو جذباتو په ګرداب کي ډوب و، نو هغه وخت هم ده ته د هغه کوچني د ساه ایستلو ږغ راتلی چي د ده خوا ته پر ټغر پروت و.

هغه ته معلومه نه وه چي کله د هغه سیلاب تم شو او کله ویده شو، خو چي کله راویښ شو نو هغه ډېر ګنس و، لکه هغه چي په دې هم نه پوهېدی چي هغه چیري دی او په څه حال کي دی، تر څو چي پې د ماما تومیني له لوڅ بدن سره لاس نه و لګېدلی هغه په همدې تذبذب کي و.

هغه له خپله ځایه پورته شو، کالي یې واغوستل، سګرېټ یې ولګاوه او د میاشو ږغ ته غوږ شو چي د پلیتې له سوځېدو ورسته په کوټه کي آزادي ګرځېدې ، هغه په دې توره تیاره کي یوه عجیبه ناکراري محسوسوله، یوه خبره په دې کوټه کي خامخا وه چي د هغه په زړه کي یې اضطراب پیداکړی و خو ناڅاپه هغه په دې رمز باندي پوه شو چي د هغه په زړه کي پیدا شوې ناکراري اصلا په کوټه له دې خورې چوپتیا نه سر چینه اخلي چي بر ایې ماښام هغه وخت نه وه کله چي هغه کوټې ته راننوتلی و.

د هغه ستونی وچ و او سر یې درد کاوه، هغه خپل سګرېټ مړکړ او چوپ د کوچني د بړستني خوا ته ورغی او په داسي حال کي چي یوه نابلده وېره یې احساسوله خپل تود لاس د کوچني پر تندي کښېښود، هغه ته داسي څرګنده شوه چي کوچنی مړ پړ پروت دی او د ساه ایستلو موسیقي یې له وخته خاموشه شوې ده، د هغه زړه و چي کوچنی وګوري خو هغه د لیټر د لګولو ننګه ونکړه، ښایي هغه نه غوښتل چي له هغه څه سره مخامخ شي چي د حقیقت څېره یې خپله کړې وه، هغه خپل لړزېدلي لاسونه د کوچني بدن ته ورنژدې کړل، د هغه څېره، بدن اوسترګي ټول ساړه پاړه وو.

ماما تومیني پر بل لټ واوښته، له ځان سره وبونېده او بیرته په خوب کي ډوبه شوه، میکا څو شیبې وچ ناست و خو کله چي ماماتومیني په خواږه خوب ویده شوه نو هغه بیرته پر خپل ځای کښېناست، له جېب څخه یې سګرېټ را وایست هغه یې ولګاوه او په ژورو چورتونو کي ډوب شو، څو شیبې هغه همداسي بې حسه ناست و، سګرېټ یې څکاوه، بیا یې خپلي پاته جامې راپورته کړې او چي چمتو شو نو د کوچني د بستر خوا ته یې وکتل چي د هغه د سګرېټ په رڼا کي ډېر تت ښکارېدی.

بیا هغه نا څاپه پرېکړه وکړه چي هغه باید ژر تر ژره له دې کور څخه ووځي او هغه باید د کوچني په تدفین کي شریك نه شي، د هغه شته والی ښایي د دې کور په ګټه نه وي، نور د هغه په وړاندي کوم داسي ذهني خنډ نه و چي هغه نور ځنډ وکړي او دلته پاته شي، د هغه په ذهن کي پوښتنه پیدا شوه چي د هغه دغه پرېشاني له څه شي څخه ده؟ په کوچني یې د هغه څه؟ یا د هغه له مور سره د ده څه رشته شته، هغه دا ډول پوښتني له ذهن څخه وشنډلي او په اتو مات ډول یې لاس جېب ته لاړ، له شمېرولو پرته یې څو نوټونه پر مېز کښېښول او پر هغه یې ډېره

کښېښول، د هغه غوړونه پرلپسې د ماما تومیني خوا ته متوجه وو، په همدې شیبه کې د ماما تو میني ږغ را پورته شو.

"ته خو تلو ته تیار شوی یې"...

"هو"...

"دومره وختي ؟...

"هو، ته خو پوهېږي چې په دې شپو کې د ټرانسپورټ لوی مشکل شته او زه باید خامخا ځان ورسوم"

هر څه چې وو، هغه نن خامخا روانیدی او په هر ډول باید تر ماښام وړاندې "دارالسلام" ته رسېدلی وای، له تېرو دوو، ورځو څخه هغه په دې کلي کې بند پاته و، د پټرولو د نشتوالي له امله د ټرانسپورټ ستونزه پیدا شوې وه، او ډېر سېلانیان او نور خلګ مجبوره شوي وو چې په دې کلي کې

پناه واخلي، تېره ورځ هغه د کوم موټر په لټه پسې په ټول کلي وګرځېد خو چې څه نشول ور پیدا نو هغه په همدې کلي کې د شپې د تېرولو پرېکړه وکړه او دا پرېکړه یې هم ورسره وکړه چې دا شپه په یوه رنګینه شپه بدله کړي، هغه په یو هوټل کې کوټه ونیول،سامان یې هلته کښېښود او د "وسکي" په لټه شو، همدا یو شی و چې د هغه شپې ته یې رنګ او خوند ورکولای شو، "بیر" د هغه د زړه شی و، هغه ټول کلی پسې چاڼ کړ خو پیدا یې نه کړ، که څه هم دوکاندار هغه ته ویلي وو چې "بیر" په یوه لارۍ موټر کې راروان دي، هغه پر یو پله ولاړه ده او ماښام ته رارسیږي خو میکا پوهېدی چې هغه درواغ وایي.

دا کلی له دوړو، بادونو، تنګو کوڅو او چټلیو پرته نور څه نه وو، هغه په دې ټولو کوڅو وګرځېد خو بخت یاري ورسره ونه کړه ځکه نو اړ شو چې په همدې کلیوالو شرابو خپل نس ډك کړي چې ورسته یې د هغه په رګونو کې روانه وینه ور ګرمه کړه، د دې شپې د لا رنګینولو لپاره هغه د شرابخانې یو داسې مېز د ناستې لپاره غوره کړ چې د هغه ډېر کسان سیمیز خلك وو، هغوئ د شپې له پخېدو سره ورو، ورو خپلو کورونو ته مخه کړه او هغه هم د یوه سیمیز کس په مرسته د ماما تومیني تر کور پوري ورسېد.

هغه د ماما تومیني کور ته کله ورسېد؟ او بیا سره له دې چې هغه په هوټل کې کوټه نیولې وه، د ماما

تومیني په کور کې ولي پاته شو؟ ایا هغه نه غوښتل چې یوازې شپه تېره کړي؟ او یا داچې ایا هغه یوازې د پیسو تاوان کړی و؟ کله چې هغه په دروازه کې ولاړ و نو دا رنګه ډېرې پوښتنې د هغه په ذهن کې ګرځېدې.

ماما تومیني هغه ته ویل:

"سمه ده، ته باید ژر ولاړ شې، خو ایا دومره هم نه شې کتلای چې زه یوه پیاله چای درته دم کړم ؟"...

په دې مهال يوه پياله چاى د هغه تر ټولو لويه غوښتنه وه، هغه چوپ و، ماما توميني پورته شوه او چي کله تر ټولو مخکي خپل زوی ته ورورړاندي شوه نو ميکا يو دم وويل:

نه... نه... ماما توميني په هوټل کي هرڅه شته، زه هورې چاى څښم، ته فکر مه کوه، زه بايد ولاړ شم"

"چي څنګه ستا خوښه وي "

ماما توميني وويل او مخ يې راواړوه هغه ته نژدې راغله او هغه ته يې مخه ښه وويل.

هغه له ماماتوميني څخه مننه وکړه او د يو نابلده جرم له احساس سره مل يې هغې ته وويل چي پيسې يې پر مېز پرتې دي، ماما توميني هغه ته هيڅ ونه ويل، پيسې يې هم ونه شمېرلې چي پوره دي که نه، ميکا دروازه خلاصه کړه او ژر دباندي ووت، د هغه قدمونه کمزوري او بې واکه وو، پر اسمان رڼا خوره شوي وه، او د ځينو کورنو له دودکشونو څخه لوګي هم پورته کېدل، چي د دې خبري دلالت يې کاوه چي د دې کورنو خلك وختي پورته کيږي او له کورنو څخه د ډوډۍ د پخولو بوی د دې خبري اعلان کاوه چي نوې ورځ پيل شوې، يوه داسي ورځ چي چي د ماما توميني پر کور او د ميکا پر زړه يې يو رنګه غم خپور کړی و.

خلاص کړه!

سعادت حسن منټو/پاکستان

(سپېشل) اورګاډی له امرتسر څخه د ماپښین پر دوو بجو روان شو او اته ساعته وروسته مغل پورې ته ورسېد، په لار کې څو کسه ووژل شول، یو شمېر ټپیان شول او نور دلته هلته تیت وپرك شول.

د سهار پر لسو بجو چې کله سراج الدین د کمپ پرسړه ځمکه سترګې رونې کړې او چارچاپېره یې د سړیو، ښځو او کوچنیانو یو څپاند سمندر ولید، نو د هغه د فکر او پوهې ځواك لا پسې کمزوری شو، هغه تر ډېره په خوب اسمان کې سترګې ښخې کړې وې، سره له دې چې په کمپ کې هر لور ته زوږ جوږ و، خو سراج الدین بیا هم هیڅ نه اورېدل .

د هغه غوږونه لکه کاڼه چې وو، کوم چا چې به هغه ته کتل نو داسې فکر به یې کاوه، چې هغه په ژور فکر کې ډوب دی، لاکن داسې نه وه، په اصل کې د هغه هوښ او حواس شل شوي وو، هغه بېخي لکه په خلا کې چې ځګوړند و، له دې امله چې سراج الدین په وار_وار خوب اسمان ته کتل، د هغه سترګې له لمر سره ونښتې، د لمر تېزي وړانګې د هغه د بدن په رګ_رګ ننوتې.

هغه را ویښ شو او پرله پسې څو تصویرونه یې پر دماغ را ښکاره شول، اور، لوټ، تالان . . .، منډې، ترړې . . . د اورګاډې تمځای . . . مرمۍ . . . شپه او سکینه . . . . سراج الدین یو دم پورته شو او د لېونیانو غوندې یې د چارچاپېرو انسانانو چاڼ پیل کړ.

پوره درې ساعته هغه د "سکینې_سکینې" نارې ووهلې او د پنډغالي"کمپ" ګوټ_ګوټ یې ولټاوه. خو هغه ته د خپلې یوازنۍ ځوانې لور هیڅ درك ونه لګېد، چارچاپېره یو ګډوډی جوړ و، چا خپل زوی لټاوه، چا مور، چا ښځه او چا لور، سراج الدین چې کله سترې ستومانه شو، نو یو څنګ ته کښېناست او پر خپلې حافظې یې زور واچاوه، فکر یې شروع کړ، چې سکینه له ده څخه کله او چیرې جلا شوه، خو چې هر څومره سوچ به یې وکړ، دماغ به یې بېرته د سکینې د مور پر مړي تم شو.

هغه چې کولمې یې ټولې د باندې راوتلې وې، تر دې آخوا هغه نور هیڅ سوچ نشوای کولای.

د سکینې مور مړه شوې وه، هغې د سراج الدین د سترګو پر وړاندې سا ورکړې وه، خو سکینه چیرې وه، هغه چې په اړه یې مور د زکندن په وخت کې ویلي و:

"ما پرېږده، خو سکینه له دې ځایه بوزه او ژر له دې ځایه وتښتئ"!

سکينه له ده سره وه، دواړو لوڅي پښې منډې وهلې، د سکينې پوړنی ولوېد، ده غوښتل چې هغه راپورته کړي، خو سکينې چيغه ورباندې کړې وه:

"پلار جانه!. . . پرېږده يې "

هغه بيا هم پوړنی راپورته کړی و . . . له دې فکر سره د هغه خپل پړسېدلي جېب ته پام شو او په هغه يې لاس ننه ايست، يو ټوکر يې راو ايست . . . دا هغه د سکينې پوړنی و . . . لاکن سکينه چيرې وه؟ سراج الدين پر خپل ستومانه دماغ زور راوړ، خو کومې نتيجې ته ونه رسېد، آيا سکينه له هغه سره تر تمځای پورې ورسره وه؟ . . . آيا هغه له ده سره په اورګاډې کې سپره شوې وه؟ . . . کله چې په لار کې اورګاډی ودرول شو او بلوايان راننوتل، نو آيا هغه بې سده شوې وه، چې هغوی دې سکينه تښتولې وي؟

د سراج الدين په دماغ کې بې شمېره پوښتنې وې، خو ځواب يې هيڅ نه و، هغه خواخوږۍ ته اړتيا لرله، خو له بده مرغه چې چارچاپېره چې څومره انسانان وو، هغوی ټولو خواخوږۍ ته اړتيا لرله.

د سراج الدين زړه و چې وژاړي، خو سترګو يې ملګري نه ورسره کوله. خدای خبر اوښکې چيرې غيبي شوې وې.

شپږ ورځې وروسته چې د سراج الدين هوښ او حواس څه پر ځای شول، نو هغه له هغو خلګو سره وليدل، چې د هغه مرستې ته تيار وو، هغوی اته کسه ځوانان وو، لارۍ يې لرله او ټوپکونه ورسره وو، سراج الدين هغوی ته په لکونو دعاوې وکړې او د سکينې بڼه يې ور وښوده چې:

"په رنګ سپينه ده او ډېره ښکلې ده . . . تور ويښتان او پر ښی باړخو يو خال لري . . . زما يوازنۍ لور ده، را پيدا يې کړئ، خدای به خير درکړي"

دا وطلبو ځوانانو په خورا خواخوږۍ سره سپين ږيري سراج الدين ته باور ورکړ، چې که چيرې د هغه لور ژوندۍ وه، نو يوازې څو ورځې وروسته به له هغه سره وي.

اتو سرو ځوانانو هڅه وکړه، د سرونو په لوبه يې ځانونه "امرتسر" ته ورسول، څو ښځې، څو سړي او څو کوچنيان يې را وايستل او خوندي ځايونو ته يې ورسول، لس ورځې تېرې شوې، خو هغوی سکينه پيدا نه کړه.

يوه ورځ هغوی د همدې خدمت لپاره په لارۍ کې امرتسر ته روان وو، چې پر سړك باندې هغوی يوه نجلۍ وليده، د لارۍ د ږغ په اورېدو هغې ټکان وخوړ او منډې يې کړې، داوطلبانو موټر ودراوه او ټولو په هغې پسې منډې کړې، په يوه کرونده کې هغوی هغه ونيوه، چې ويې ليده، نو ډېره ښکلې وه، پر ښی باړخو يې يو خال هم و، يوه هلك هغې ته وويل:

"وېرېږه مه . . . آيا ستا نوم سکينه دی؟"

د نجلۍ رنګ نور هم ژړ شو، هغې هيڅ ونه ويل، خو چې کله ډېولو هلکانو هغې ته ډاډګېرنه ورکړه، نو د هغې وېره هم ليري شوه او دا يې ومنله چې هغه د سراج الدين لور سکينه ده .

اتو داوطلبو ځوانانو له هر لوري سکينه خوښه وساتله، هغې ته يې ډوډۍ ورکړه، شيدې يې ورباندي وڅښلې او په لارۍ کي يې سپره کړه، يوه خپل کوټ وکيښ هغې ته يې ورکړ، ځکه چې د پوړني د نشتوالي له امله هغې ډېره بې کراري محسوسوله او په وار_وار يې په لاسونو د خپلي سينې د پټولو ناکامه هڅه کوله.

څو ورځي تېري شوې . . . خو سراج الدين د سکينې له هيڅ حاله خبر نه شو، هغه کرۍ ورځ په بېلابېلو کمپونو او دفترونو وتی ننوتی. خو له هيڅ ځايه يې هم د خپلي لور درك معلوم نه کړ، د شپې هغه تر ډېره د هغو داوطلبو ځوانانو د برياليتوب لپاره دعاوي کولې، چا چې هغه ته دا باور ورکړی و چې که سکينه ژوندۍ وه، نو يوازي د څو ورځو په دننه کي به هغوی هغه مخامخا پيدا کوي.

يوه ورځ سراج الدين په کمپ کي هغه داوطلبه ځوانان وليدل، هغوی په لارۍ کي ناست وو، سراج الدين په تراټ هغوی ته ځان ور ورساوه، لارۍ د روانېدو په حال کي وه، چې هغه ورڅخه وپوښتل:

"زويه! زما د سکينې درك ونه لګېد؟"

ډېولو په يوه خوله ورته وويل:

"وبه لګيږي_وبه لګيږي" او لارۍ يې روانه کړه.

سراج الدين يو ځل بيا د هغو ځوانانو د برياليتوب لپاره دعا وکړه او زړه يې يو څه سپك شو، ماښام مهال سراج الدين په کمپ کي ناست و، چي يو پس پسی يې تر غوږ شو. څلورو خلګو يو شی را اخيستی و او د ده لور ته را روان وو؛ ده چې پوښتنه وکړه، نو ور معلومه شوه چې د اورګاډي له پټلۍ سره يوه نجلۍ بې سده پرته وه، خلګو هغه را پورته کړې ده، سراج الدين د هغوی له شا پسې ورغلی، خلګو نجلۍ د روغتون مسوولينو ته وسپارله او لاړل.

څو شېبې هغه همداسې له روغتون څخه د باندې له يوې خادې سره ولاړ و، بيا ورو_ورو د ننه ورغی، په کوټه کي هيڅوك نه و، يوازي يوه دستګيره پرته او پر هغې يو مړی .

سراج الدين ورو_ورو ګامونه پورته کړل او هغې خواته ورغی، په کوټه کي ناڅاپه رڼا شوه، سراج الدين د مړي پر ژړ مخ ځلېدونکی خال وليد او چيغه يې کړه:

"سکينه"!

هغه ډاکټر چې کوټه يې رڼا کړې وه، له سراج الدين څخه وپوښتل:

"څه کيسه ده؟"

د سراج الدين له ستوني يوازي همدومره راووتل:

"صاحب زه . . . صاحب زه . . . د دې پلار يم"!

ډاکټر پر دستګیرې پراته کس ته وکتل، د هغه نبض یې وکوت او سراج الدین ته یې وویل:

"کلکین خلاص کړه"!

د سکینې په مړ بدن کې حرکت پیدا شو، په ناتوانو لاسو یې پرتوګاښ خلاص کړ او پرتوګ یې وښویوه، سپین ږیري سراج الدین له خوښۍ څخه چیغې کړې، ژوندۍ ده . . . زما لور ژوندۍ ده . . . ډاکټر سر تر نوکه په خولو کې ډوب شو.

د هيلو ونه

رچرډ پنډېل

هغه د جامو بسته يوې خوا ته کښېښوه او پر خپله کتابچه يې ليك ليکل پيل کړل.

ګراني مور !

کله چې دا ليك ستا لاس ته درشي، نو ښايي ته ډېګره پرېشانه شې، پلار جان به په کور کې لالهانده ګرځي، تاسو به په دې بدګمانه شوي ياست، چې ما درسته شپه له خپلو ملګرو سره په ايله دنګۍ تېره کړې ده او پلار جان به فکرکوي، چې زه د کومې نجلۍ ملې په چکر کې يم، ځکه نو درسته شپه کور ته نه درغلم، خو خبره بېخي ساده او سپينه ده، ګراني مور !

زه له کوره روان يم، نن سبا زمارنګه اتلس کلن هلکان اکثر له کوره تښتي، لاکن په ما او هغوکې يو توپير شته، هغه دا چې زه نه له کومې وېرې تښتم او نه هم د کوم شي د پور ته کولو لپاره تښتم، بلکې په خپله خوښه کور پرېږدم.

هسې هم زه يوه ورځ خامخا له کوره تلم، کله ناکله خو دا ماته د يو فرض غوندې ښکارېدل، چې سترګې پرې پټول او له لاپامه اچول يې زما لپاره نا شونې و، کله ناکله دا يوه اړتيا وې چې سړی بايد له کوره لاړ شي، د دې لپاره چې څوك وپوهيږي چې د باندې نړۍ څرنګه ده؟ او له کوره بهر ژوند تېرول څنګه خوندکوي؟ بل دا چې په د باندې ژوند تېرولوکې څومره خوند او څومره غم دی.

تا او پلار جان غوښتل چې دا هر څه ماته د زدکړې له لارې راوښووئ او غوښتل مو چې دغه ټولې تجربې د اسنادو او ازموينو له لارې راباندې وکړئ، خو ګراني مور !

زما په فکر سړی ژوند داسې نشي زده کولای.

زه په دې پوهېږم چې زه دا ګام په تياره کې پورته کوم، نه پوهېږم چې دا ګام يا له دې وروسته ګام به ما کوم لور ته بوځي؟ خو يو وخت نه يو وخت به زه خامخا وغواړم، چې کور ته درشم، خو په دې شرط چې پلار جان اجازه راکړي (او زه پوهېږم چې پلار جان به هيڅکله اجازه رانه کړي). د پلار جان په خوی زه ښه پوهېږم، ځکه نو هر ډول خوشبينۍ ته زړه ښه کول بې مانا دي، زما ياد دي، چې يو ځلې هغه راته ويلي و:

"که کوم وخت دې له کوره د تښتېدلو هڅه وکړه، نو د بېرته راتلو خيال له زړه څخه وباسه"!

زه افسوس کوم، چې ته به ونه کولای شې، چې له ما سره د ليك له لارې تماس ټينګ کړې، ولې چې زه خپله نه پوهېږم، چې زه به چيرته يم؟

البته شپږ میاشتي وروسته زه د خپل کور له مخي تېرېږم، که چيري پلار جان په يو ډول زما بېرته منلو او دوباره ښه راغلاست ويلو ته چمتو شو، نو ورته ووايه چي د منې پر هغه ونه يو سپين ټوکر وتړي، پر هغه ونه چي د انګړ په وروستۍ برخه کي د اورګاډي له پټلۍ سره نژدې ولاړه ده، زه په اورګاډي کي راځم، که چيري ما د منې پر ونه کوم سپين ټوکر ونه ليدی، نو زه به چوپ د کومي خواشينۍ پرته وړاندي تېرشم، د هغه ځای او هغه لور په خوا چي بخت مي بيايي.

د خپلي ګراني مور جاني زوی!

"ډېويډ"

هغه چي پاکټ بند کړ، نو تر سړک واوښت او ليك يې په پوستي صندوق کي واچاوه، دا هغه سړک و، چي له ښاره د باندي وتلی و، موټرونه پرله پسې تېرېدل، هغه هڅه کوله چي کوم موټر تم کړي، خو شپږو موټرونو د هغه اشاره له پامه وغورځوله اووم چي يو کارموټر يو څو ګامه وړاندي ودرېد، ډېويډ د موټر خوا ته ورغی:

"په کومه روان يې؟"

موټرچلونکي چي يو زوړ سړی و، په موسکا ورځخه وپوښتل:

"ته. . . ته کوم لورته روان يې؟"

ډېويډ خپله بسته راپورته کړه:

"بالټي مور"!

ډېويډ په ډاډ ور پرانيست او په موټر کي کښېناست.

"زه هم بالټي مورته روان يم"!

موټر رهي شو، ډېويډ ورتاو شو، خپله بسته يي د شا په څوکۍ کي کښېښوه.

او بيا مخامخ د سړك په ننداره شو، سړك تر ليري د کوم لړزېدلي مار غوندي ښکارېدی.

"زمانوم جېم دی"!

موټرچلونکي د انډيوالۍ په دود ورته ووېل:

"په ميري لېند کي مي د وارداتو او صادراتو کاروبار دی"!

زمانوم ډېوډ"!

په ځوانۍ کې چې به کله زه له یوه ښاره بل ښار ته تلم، نو ما به هم همداسې موټرونه درول، جېم په داسې حال کې چې په سړك کې يې سترګې ښخې کړې وې، په موسکا وویل:

"زه پوهېږم چې ځواني څه وای؟"

د یوې شېبې لپاره ډېویډ داسې وانګېرله چې دا نابلده سړی د هغه له رازه خبر دی او په دې پوهېږي چې هغه له کوره تښتي، خو جېم له هغه څخه وپوښتل :

وکور ته روان یې؟

"هو "!

ډېویډ موسکی شو.

"کور ته د تللو خیال هم څومره خوندور وي"!

جېم خپه غوندې وویل:

"شل دېرش کاله مخکې زه هم له کوره وتلی وم او داسې وتلی وم، لکه بې پروا او لېوني هلکان چې وځي، یوازې د دې لپاره چې نوې تجربې ترلاسه کړي، د دې لپاره چې په نړۍ اونړیوالو وپوهېږي".

هغه رږغېدی، رږغېدی، بیا یو دم چوپ شو.

"نوبیا؟" یوه شېبه وروسته ډېویډ وپوښتل.

"بیا زه هیڅکله ونه توانېدم چې بېرته خپل کور ته لاړشم."جېم وویل "زما هیڅ کور پاته نشو، ځکه زما مور او پلار په یوه پېښه کې مړه شول، نور نو زه اړ وم، چې د دې پر ځای چې کور ته بېرته لاړشم، خپل سفر ته دوام ورکړم.

"وړاندې نور وړاندې، نور وړاندې . . . ." دواړه چوپ شول.

"ته بېغمه ویده شه" ښه وروسته جېم په مینه هغه ته وویل:

"سفراوږد دی". ډېویډ د لمر سترګې ته وکتل چې لیرې د لوېدو په حال کې وه، بیا يې سر له څوکۍ سره ولګاوه او سترګې يې پټې کړې.

* * * *

څېرې، په سلګونو او په زرګونو څېرې، ډېویډ په یوازې څو میاشتوکې ډول، ډول څېرې ولیدې، له رنګ_رنګ پېښو سره مخ شو، پېښې یو په بل پسې څرګندېدې او ورکېدې، له چا سره چې به لږ و ډېر بلدېدی، هغوی به هم د

وخت له تېرېدو سره ورکېدل، بدخويه موټرچلوونکي، غوړماله او چالاکه پلورونکي، خواخوږي پوليس، د بدمستو شرابي ښځو ټولی، کوچنيان او سپين ږيري د ځېرو يو هجوم و، چي ډيوېډ په ټېلو ټمبو وهلوسره لار پکي موندله او وړاندي تلی، نږی د يوه غوړېدلي ټغر غوندي د هغه په وړاندي وه، نور نو هغه د نږی له چلبازيو سره تر ډېره پوهېدلی و، هغه د هر خوی خلك يي ليدلي وو او ډول_ډول خواری يې کښلي وې، شپې او ورځي پرله پسي تېرېدلې.

يوه شپه چي هغه د لرګي پر "پوزي" پروت و، نو په خيال کي يې د جېم خبري په عوږونو کي انګازه شوې، د شپې په ژوره چوپتيا کي هغه دا خبري خپل زړه ته له نژدې حس کړې:

"يوه شوې ډيوېډه "!

جېم له پيکه موسکا سره وويل:

"بيا زه هيڅکله ونه توانېدم، چي بېرته خپل کور ته لاړشم، زما

هيڅ کور پاته نشو، نور نو زه اړ وم، چي د دې پر ځای چي کور ته بېرته بېرته لاړ شم، خپل سفر ته دوام ورکړ م، وړاندي، نور وړاندي". . . .

* * * *

د اورګاډي له ښيښو څخه مالومېدونکي منظرې يو په بل پسې شاته په منډه وې.

پنځه مياشتي! ډيوېډ په داسي حال کي چي د باندي يې کتل، له ځان سره سوچ وکړ، بلکي پنځه نيمي مياشتي! نه پوهېږم چي مور جانه به څنګه وي؟ او پلار جان به څومره بوخت وي؟ لږ وروسته هغه له همدې کړکۍ څخه د خپل کور د ليدلو په حال کي و، دوه انځورونه په وار_وار د هغه په خيال کي ورتلل، لومړی انځور د منې د هغې وني و، چي سپين ټوکر پرې تړلو او په دويم انځورکي هغه ونه وه، چي هيڅ پرې نه و، نه سپين ټوکر نه کوم بل رنګ، هغه په وار_وار دا هڅه وکړه چي دا خيال له زړه څخه وباسي، خو بريالی نشو.

هغه ته داسي څرګنده شوه، چي څنګه يې کور رانژدې کيږي، ستونی يې هم سم ورسره وچيږي، که پر ونه هيڅ نه و، نو بيا؟ اوکه ښه راغلی ورته ونه وايي، نو دی به له خپل هوډ او ژمني سره سم چوپ وړاندي تېريږي او اړ دی چي بېرته د زرګونو او لکونو انسانانو په نږۍ کي ورك شي.

اورګاډی همداسي په سګرعت روان و، د ډيوېډ دوبکور وار په وار، را نژدې کيدی، د اوسپنې پر پټلۍ څرخېدونکو آرابو د برېښنا په سرعت سره مزی پرې کاوه او د پرېکړي ګړی په رارسېدو و.

له کور څخه د نژدې نيم ميل په واټن کي ډېويډ پوه شو، چي نور په هغه کي د دې توان پاته نه دی، چي بهر وګوري، يوه وېره دکوم سيوري غوندي هر لور ته وغوړېده، ډول_ډول اندېښنو پر هغه خپل حصار راتنګاوه، څه به کيږي؟

که د باندي هيڅ نه وي، نو څه به کيږي؟ د هغه همت پای ته رسېدلی و او په دې باوري شوی و، چې هغه په خپلو سترګو د دې منظرې د ليدلو زغم نه لري، هغه وېره لرله، چې د منې پر هغه بلده ونه به سپين ټوکر نه وي، بلکې د هغې ونې پرځای به کومه نابلده او بې خونده ونه ولاړه وي، لکه د ښارونو د سړکو نو پر غاړو چې ولاړې وي، په هغوی کې د منې بوی نه وي، د هغوی په سيورې کې بلنه نه وي، "نه" د هغه زړه و، چې په چيغه ووايي :

"زه بهر نشم کتلای"!

هغه په نهيلۍ ايخوا دېخوا وکتل او بيا يې مخ ته ناست يوه مساپر ته وويل:

"آيا زما يو کوچنی کار به را ونه کړې؟ لږ وروسته د اورګاډې پټلۍ ته څېرمه د منې يوه ونه راښکارېږي، هغې ته به په غور وګورې او راته وبه وايې چې پر هغې کوم سپين ټوکر تړلی دی، که نه؟"

ډيوېډ چوپ ناست و او وړاندې يې کتل، د هغه زړه په کوم وېروونکي ټال سره درزېدی او خوله يې له ټول بدن څخه د اوبو غوندې روانه وه، چې په دې کې اورګاډی له ونې څخه تېرشو. "څنګه . . . څه و؟" ډيوېډ په لړزېدلې ږغ له مساپر څخه وپوښتل "اوه، زما خدايه!" مساپر په داسې حال کې چې بهر يې کتل، په حيرانتيا وويل:

"د هغې ونې خو پر هر ښاخ يو_يو ټوکر تړلی و، درسته ونه په ټوکرانو سپينه_سپينه وه"!

دام

ازابیل ّاینديٖ/چیلي

(ازابیل ّاینديٖ)

هغه يو شاړ پاړ او ښکلی ځوان و، د هغه هم په څېره کي دوې سترګي او په سینه کي یو زړه خو له بده مرغه هغه اړ و چي له ښځمنو څخه لیري واوسي، د نړۍ تر ټولو لوی او خوږ نعمت پر هغه حرام و، لکه د پتنګ لپاره چي شمع او د بورا لپاره چي ګل منع وي، ښايي دا د هغه ازلي محرومي وه ځکه په کومه ورځ چي هغه زېږېدلی و نو د کلي یوې فالبیني دا وړاندوینه کړې وه چي د دې کوچني مرګ به د یوې ښځې له لاسه واقع کیږي.

د هغه نوم "نکولس ودال" و.

ودال چي څنګه په ښه او بد پوه شو نو دا وړاندوینه یې واورېده، هغه ډېر ووېرید او په سختو ناروغیو اخته شو.

له کلي څخه لیري په یوه بانډه کي د هیواد تر ټولو نامتو فالبینه اوسېده، ودال د خپل برخلیك معلوملو لپاره دا اوږد سفر پرې کړ او ځان یې تر هغې پوري ور ورساوه، فالبیني د ودال لاس په ډېر غور وکوت او په څرګند ډول یې د دې خبري تاید وکړ چي ستا مرګ به د یوې ښځې له لاسه واقع کیږي.

له دې ورسته ودال خپل ځان د تقدیر په وړاندي بې وسه وښود، هغه تر خپلو ټولو هیلو او ارمانونو تېر شو او د ښځې له ذات څخه یې د ابد لپاره ځان ګوښه کړ، هغه په دې اړه خورا ډېر محتاط پاته شو، په پیل کي د هغه لپاره دا کار خامخا ستونزمن و خو ورسته ورو، ورو د هغه زړه د کاڼي غوندي کلك شو، هغه ته د میني او قربت اړتیا پاته نشوه.

دې خبري هغه د عادي ژوند تېرولو له وړتیا څخه وایست، هغه بل مخ خپل کړ، ډاکو جوړ شو او غلاوې یې پیل کړې.

په هغه بانډه کي "هڼانګو" نومی یو قاضي هم اوسېدی، هغه ته یې پر قضایي واك سربېره د بانډې امنیتي مسولیت هم ور سپارلی و.

که څه هم هڼانګو واده د ځوانۍ تر پسرلي ورسته کړی و خو مېرمن هغه ته ښه ور په برخه شوه، د هغې نوم "کاسلا" و، هغه یوه ښکلې، مینه ناکه او ځیرکه ښځه وه.

د قاضي هڼانګو د انصاف او سخت دریځۍ هیبت یوازي پر بانډه نه بلکي پر ټوله سیمه پروت و، هغه د چرګي غوندي کوچنۍ غلا هم د قتل غوندي لوی جرم باله، هغه د خپلو تورو جامو له امله خلکو ته د مرګ پرښته ښکارېده، ټولو له هغه څخه وېره لرله.

د قاضي د ګډ ژوند په دريو کلونو کي د هغه ښځه کاسلا درې ځله اميدواره شوې وه، سره له دې چي هغه يوه نرمه او نازکه ښځه وه خو د زېږدون له مرګوني ګذار څخه بچ پاته شوې وه.

د قاضي او کاسلا تر مينځ يوه حيرانونکې هماهنګي موجوده وه، دې خبري د قاضي هډانګو پر خوی ډېر مثبت اغېز کړی و، د هغه غوسه په خندا اوښتې وه او په خلکو کي دا خبره مشهوره شوې وه چي هډانګو پخوا پولاد و خو اوس موم شوی دی، او د هغه دا اوښتون د هغه د ښځي کاسلا له امله شوی دی، خلکو د هغه په اړه دا هم ويل چي قاضي هډانګو د ځينو قضيو د پرېکړو په اړه لا هم له خپلي ښځي څخه مشورې اخلي.

خو د قاضي هډانګو دا ښکاره نرمښت په هيڅ ډول د ودال لپاره د خوښۍ لامل کېدای نشوای ځکه قاضي هډانګو اوس هم د هغه په اړه د پخوا غوندي کلك دريځ لاره، د دې غله لپاره د هغه په زړه کي د نرمۍ هيڅ ځای نه و ځکه د قاضي لپاره دا د ډېر شرم ځای و چي د هغه د کلي سړی دې په سيمه کي غلاوې کوي خو د قانون منګولو ته دې نه ورځي، ودال د قاضي د بدنامۍ سوب ګرځېدلی و.

ودال دربش کاله وړاندې د "جواناترستي" نومې ښځي په کور کي زېږېدلی و، د هغه پلار نا معلومه و، مور هم هغه ته هيڅکله ويلي نه و چي هغه د چا زوی دی خو يو وار په نا پامي کي هغې لږ تر لږه دومره ورته ويلي و چي د هغه په زېږېدو کي د هغې هيڅ خوښه او دلچسپي نه وه بلکي د حمل په وخت کي لا هغې وغوښتل چي اولاد يې ونشي، هغې د اسقاط لپاره ډېري دواوې وخوړلې، ډېري لارې يې عملي کړې خو د ودال د راتلو مخه يې ډب نه کړه، له زېږېدو ورسته هم هغه ډېر سخت زړی ختلی و، هر ډول کړاونه يې په بې پروايۍ زغملي وو، د يو داسي هلك بې لارې کېدل خو د حيرانۍ خبره نه ده چي د ميني له سوري څخه بې برخي وي.

هغه کور نه درلود او پر دې سربېره هغه بدمرغه د ښځي له ميني څخه هم بې برخي و او د دې محرومۍ پړه هم پخپله د هغه په غاړه و ځکه هغه په خپل ذهن کي د فالبيني منحوسي وړاندوينې ته ځای ورکړی و، پر دې سربېره هغه څنګه کولای شو چي ښځي ياني خپل مرګ ته نژدې شوی وای، په لس کلنۍ کي ودال تر ځان لوی، لوی هلکان وهلي وو، د هر روزه شخړو او جګړو له امله د هغه پر څېره د چاقوګانو نښې جوړې شوې وې، په شل کلنۍ کي هغه پټ او فراري ژوند پيل کړ او د هغه رنګه نهيلو ځوانانو يوه منظمه ډله يې جوړه کړه، بس بيا نو څه و؟ هر ځای بيلابيلي غلاوې پيل شوې .

چي د هغه بدنامي بيخي ډېره شوه نو د باندې د هر جرم پړه پر هغه اچول کېده، پر هغه، هغه پېښې هم وتړل شوې چي هغه نه وې کړې، هر لور ته د هغه د نامه هيبت خپور شو، د سيمي شتمنو خلکو د دې لپاره چي هغه له خپلو کورنو څخه ليري لرې هغه ته باجونه ور شروع کړل .

قاضي هډانګو هم سم په هغه پسې سترګه وړه، د هغه د نيولو هره لار يې په کار واچول، د باندې ټول مامورين يې په دې کار پسي وګومارل خو ودال هم دومره ساده نه و، قاضي ته له نهيلۍ او قهر پرته هيڅ په لاس ورنه غله، قاضي

له ستومانه کېدو ورسته له مرکزي حکومت څخه د ودال او د هغه د ملګرو د نيولو لپاره د فوځ د رالېږلو غوښتنه وکړه، فوځيان راغلل، ډېر ځايونه يې حملې وکړې، دوامداره کلابندۍ يې وکړې خو ناکامه شول .

کله چې قاضي ډېر په عذاب شو نو د ودال د نيولو لپاره يې يو بل دام کښېښود، هغه د ودال سپين سرې مور "جوانا" ونيوه او په يو لوی قفس کې يې بندي کړه، قفس يې د خپل دفتر مخ ته پر لويه لار کښېښود، هغه فکر کاوه چې ودال به د خپلې مور پر تکليف او بې عزتۍ باندي بې تابه خپله په اومړي تار بند راشي، د قاضي په امر په قفس کې بندي سپين سرې ورې ترې وساتل شوه، هغې ته يې د خوړلو او څښلو لپاره هيڅ ور نه کړل، قاضي پوهېدی چې په دې کار سره هغه د انصاف په نامه خپله يو ډېر لوی جرم کوي خو د هغه په پوهه د ودال د نيولو بله لار هم نه وه پاته.

که څه هم د ودال له خپلې مور څخه د جلا کېدو ډېر وخت شوی و او هغه له خپلې مور سره داسې خاصه مينه هم نه درلوده خو اوس تر ميني ډېر د ناموس خبره وه، د هغه ملګرو فکر کاوه چې د هغوئ مشر به د قاضي د دې بد چلند زغم ونه لري، هغوئ د احتمالي چګړې لپاره د وسلو په چمتو کولو پيل وکړ خو ودال د قهر پر ځای له زغم څخه کار واخيست او د دې اعلان په کولو سره يې هغوئ ټول حيران کړل چې مور به هيڅ ځوابي حمله نه کوو.

د وخت په تېرېدو سره د ودال په ډله کې بې تابي ډېرېدله خو ودال هره شپه په بې غمه زړه خپل خوب کاوه، د هغه ملګرو فکر کاوه چې هغه د يوې شې لار په لټه کې دی، د هغوئ ذهن ته دا هم ورتلل چې امکان لري ودال وېرېدلی وي خو دا امکان هغوئ پخپله بېرته رداوه ځکه ودال په وار، وار حيرانونکې زړورتيا ښودلې وه.

په يوه مناسب وخت کې د هغه ملګرو په وېره له هغه څخه وپوښتل:

"سالاره! څه امر دي دی؟"

ودال په ډېر ډاډ ځواب ورکړ:

"هيڅ نه"

"هغوئ ستا مور بندي کړې ده "!

"بندي کړې دې دي ګورو به چې څوك ډېر زغم لري، زه که قاضي؟"

له درو ورځو بند ورسته په جوانا کې دومره سبك پاته نشو چې په ژړا، ژړا ډوډۍ او اوبه وغواړي، د هغې ستونی وچ شوی و، شونډانو يې پترې نيولې وو او ژبه يې د خرمن غونډي کلکه شوې وه، پر قفس باندي څلور کسه وسله وال د دې لپاره ګومارل شوي وو چې د باندې له خلکو څخه څوك جوانا ته اوبه يا ډوډۍ ور نه کړي.

په بانډه کې بې کراري ډېره شوه او د قاضي پر خلاف مظاهرې پيل شوې، حکومتي مامورينو هم د دې ظلم پر خلاف اعتصاب وکړ خو قاضي بيا هم سر نه ګرځاوه، د بانډې تر ټولو لوی پادري هغه ته د حضرت عيسی(ع) واسطه ور کړه خو پر قاضي يې بيا هم هيڅ اثر ونه کړ، هغه باور درلود چې د وادال زغم به اخير پای ته ورسيږي او ژر به د خپلې مور ژغورولو ته راشي او و به نيول شي .

د بانډې خلك چې له قاضي څخه نااميده شول نو د هغه ښځې کاسلا ته ور غلل، قاضي له درو شپو څخه کور ته نه و راغلی ځکه هغه په دفتر کې خپله دنده سرته رسوله او د وادال په تمه و، که څه هم کاسلا له دې دريو ورځو څخه له کوره نه وه وتلې خو بيا هم هغه له هر څه څخه خبره وه .

کاسلا چې د مظاهرينو غوښتنې واورېدې نو خپل کوچنيان يې پاك کړل او له هغوئ سره يو ځای د بندي پر خوا ور رهي شول، د هغې په يوه لاس کې د ګلانو ټوکرۍ او په بل لاس کې د اوبو جيك و، پيره دارانو چې هغه وليده نو پوه شوه چې هغه څه غواړي خو قاضي هغوئ ته په کلکه ويلي و چې قفس ته څوك نژدې پرېنږدي، هغوئ چې د کاسلا مخنيوی وکړ نو کاسلا ټينګار وکړ او کوچنيانو يې هم په ژړا د هغې څنګ ونيو.

قاضي د مدام غوندي په دفتر کې ناست و، که له هغه سره د وادال د ّاسونو د ترپې تمه نه وای نو هغه به خپل غوږونه له مومو ډك کړي وای ځکه هغه له دريو ورځو څخه پرلپسې د جوانا ساندي او د مظاهرينو چيغې او ښېراوې اورېدې خو سر يې نه خلاصوه ّاخير هغه و چې د خپلو کوچنيانو ژړاوې يې واورېدې او زغم يې ځواب ور کړ، هغه له دفتر څخه دباندې راووت، ډيره يې لويه شوې وه، هغه د خپلې ښځې سترګو ته ځير شو، د هغې چوپتيا هغه ته ډېر څه ويل، کاسلا هغه ته هيڅ کله دومره په قهر نه و کتلي او بيا د ټولې بانډې په مخ کې! قاضي د مات شوي غوندي له خپلې ښځې څخه د ګلانو ټوکرۍ او د اوبو جيك واخيست، د قفس ور يې پرانيست او هغه ټول شيان يې پخپله جوانا ته وروړل چې پر هغې بند وو او هغه يې خوشې کړل.

وادال ته چې دا خبر ورسېد نو هغه په نڅا شو او خپلو ملګرو ته يې وويل:

"وموليدل، ما تاسو ته ويلي و چې قاضي به ماته خوري، په هغه کې دومره زغم نشته لکه په ما کې چې شته"

خو په دا دويمه ورځ دستي د هغه خوښي په اوبو لاهو شوه ځکه هغه خبر شو چې د هغه سپين سري مور په خپل کور کې ځان پر بادپکه راځړولی او ځانوژنه يې کړې ده ځکه د هغه مور نو دا بې عزتي او بې پروايي نشوای زغملای چې خپل يوازيني زوی هغه په قفس کې بنده پرېښوده خو د بانډې نورو ټولو خلکو د هغې د خلاصون لپاره چيغې وهلې، وادال د مور د ځانوژنې د خبر په اورېدو له قهره تك سور شو او په هيبتناکه لهجه يې وويل: "د قاضي شپې لنډې شوي دي"

هغه له قاضي څخه د بدل اخيستلو لپاره تياری پيل کړ، هغه سوچ وکړ چي قاضي به نيسي او په هغه قفس کي به يې اچوي چي د ده مور يې په کي اچولې وه.

يوه ورځ هغه ته ناڅاپه خبر راغی چي قاضي د سيل لپاره له خپلو کوچنيانو سره د سمندر غاړي ته روان شوی دی.

قاضي هډانگو د سمندر په لور روان و چي په يو ځای کي خپلو مخبرينو خبر ورکړ چي ودال له هغه څخه د بدل اخيستلو لپاره راوتلی دی، په هغه ځای کي له قاضي سره دومره جنگيالي نه وو چي له ودال سره جنگېدلی وای خو د هغه موټر ډېر تېز و، هغه کولای شول چي د ودال له راتلو وړاندي تر هغه بلي بانډې ځان ورسوي او ښايي داسي شوي هم وای خو په خواشينۍ سره چي د قاضي ورځي پوره شوي وې، قاضي د خپلي دندي له امله شپه او ورځ په وينښه تېرولې، د مظاهرينو د چيغو او نارو، د مامورينو اعتصاب او د جوانا د ځان وژني له امله د هغه اعصابو ځواب ور کړی و، د موټروانۍ په وخت د هغه پر زړه يوه سخته حمله راغله او هغه په هغه لار کي مړ شو.

موټر وړاندي ولاړ له سړك څخه واوښت او په يو ډب کي ولوېد، د قاضي ښځي کاسلا حواس له لاسه ورکړل، اول خو بيخي په هڅ پوه نشوه خو ډېر ژر بيرته حالت ورته څرگند شو، داچي سړی يې له هغې څخه ډېر زړور و نو هغې به هر وخت دا اندېښنه لرله چي هسي نه ډېر ژر کونډه شي خو د هغې دا گومان لا نه و چي دا پېښه به داسي ناڅاپه رامنځ ته شي.

داچي له يوه لوري ودال په پسې و او له بل لوري يې موټر له کاره لوېدلی و نو هغه ډېره په فکر کي وه ، هغې خپل کوچنيان بايد د ودال له قهره او غضب څخه ژغورلي وای، که څه هم قاضي له هغه ځايه له روانېدو مخکي د مرستي لپاره خبر استولی و خو نور مرستي ته د تمې وخت پاته نه و، کاسلا هوډ وکړ چي هر څنگه شوني وي هغه بايد خپل کوچنيان وژغوري.

هغه له موټر څخه را تا شوه او بيا په داسي حال کي چي دوه کوچنيان يې په غېږ کي او يوه منډې پسې وهلې د نژدې غره په لور پورته شوه هغې کوچنيان د غره په يو غار کي پټ کړل او شاوخوا يې وکتل چي نژدې کوم ځناور نه وي ښايي دا د سپو غار و خو اوس هلته سپي نه وو، کاسلا کوچنيان مچ کړل، له هغې سره تر سپيانو ډېره د ودال د راتلو وېره وه، کاسلا کوچنيانو ته وويل: "اوس زموږ عسکر راځي تر هغو چي هرڅه وشي له غاره مه راوځئ، که زما چيغي واورئ لا هم مه راوځئ، پوه شوئ؟"

کاسلا له غره را تا شوه، د موټر د شا په څوکۍ کي کښېناسته او د ودال يا مرستي په تمه شوه.

ډېر وخت نه و تېر شوئ چي ليري دوړي را ښکاره شوي چي لوړي پورته کېدې او د اسونو د پښو ترپې هم ور سره انگازه کېدی او بيا هغه وشول چي وېره يې وه.

د ودال وسله وال سپاره له موټر څخه راتاو شول، کاسلا د څېري له ټپونو څخه ودال وپېژاند.

ودال چي مګوټړ ته رانژدې شو نو خپلو ملګرو ته يې له ځای څخه د تلو وويل، سپاره ولاړل او ودال له کاسلا سره يوازې پاته شو، کاسلا پوهېده چي کېدای شي اوس تر مرګ هم له ډېر تاوان سره مخامخ شي .

ودال چي قاضي هډانګو وليد نو پوه شو چي هغه له بدل اخيستو څخه محرومه شوی دی او يوازې د دښمن ښځه د هغه په مخکې ده، داچي قاضي هډانګو يې ژوندی په لاس ورنه غی نو د هغه قهر يو په دوه شو، هغه د موټړ ور پرانست او د کاسلا له کمزورۍ څخه يې و انګېرله چي هغه ته د توفنچې اړتيا نشته، هغه توفنچه د ّاس په توبره کې واچوله او څو شيبې ورسته د کاسلا سندريز ږغ هغه ته ټکان ورکړ: "وداله! ستا دښمن مړ شوی دی او زه د هغه کونډه يم" بيا هغې نسبتا ورو وويل:

"ايا ته پوهېږې چي ما ستا د مور د ژغورلو هڅه ولي وکړه؟"

ودال له هغې څخه وپوښتل:

"نه ولي دي وکړه؟"

"ځکه چي زه له تاسره مينه کوم" کاسلا ډېر عادي د ودال په سترګو کې سترګي ورښخي کړې، ودال چي د خپل دښمن د ښځې له خولې دا توري واورېدل نو د هغه د زړه نرۍ دړې وړې شوه، په ژوند کې په لمړي ځل نن يوې ښځې له هغه سره د مينې يادونه کړې وه خو په همدې کې ودال ته د فالبيني وړاندوينه ور ياده شوه، هغه زړه نا زړه شو .

کاسلا چي د ودال په سترګو کې د شك سوری وليد نو هغې پرېکړه وکړه چي د خپلو کوچنيانو د ژغورلو او د ودال د نيولو لپاره به نن هغه تر ټولو بريدونو پوري وځي، بيا يو ګام وړاندې ولاړه او ودال يې تر ګرېوان ونيو: "وداله! زه له تا سره مينه کوم، وګوره هغه دی زما مېړه مړ پرو، زه د هغه په مخکې تاته د مينې اقرار کوم، وداله! پر ما باور وکړه"

هغه د ښاپېرۍ غوندي ښکلې او نازکه ښځه وه.

ّاخير ودال تر احساساتو لاندي راغی، هغه يې له سينې سره جوخته کړه چي په دې کې کاسلا د ّاسونو د پښو ترپی واورېد، مرسته رارسېدلې وه، کاسلا د لنډ وخت لپاره خپل مړ شوی مېړه له ودال سره پرتله کړ، هغې ته داسي محسوسه شوه چي په زړه کې يې د ودال لپاره يوه د رحم څپه راپورته شوه، هغې په بېړه وويل: "وداله! ځه ولاړ شه، هغه خلك راغلل"

خو نور د تلو وخت نه و پاته.

ودال سر راپورته کړ د هغه پر شونډانو مسکا خپره وه او په سترګو کې اوښکي... هغه وويل: "اف کاسلا! هغه ښځه ته يې چي زما د مرګ سوب"...

پنځه دقيقې ورسته پوليسو د ودال مړی پورته کاوه او کاسلا اوس هم ليدل چي د ودال په سترګو کي اوښکي ولاړي دي.

د موچي لور

احمدندیم قاسمي/پاکستان

دادا لا غرکه شاربله چي هغه بیا په داسي حال کي چي خاورينه پياله يې په لاس کي وه، راغله د دې په ليدو چي تر اوسه يې کوچ نه دي ايستلي نو مستې به له کومه شي، زړه نا زړه چي بيرته لاړه شي که تم شي.

"عالا کښېنه" دادا ورته وويل:

"اوس يې در کوم... څنګه يې؟ګ

"ښه يم"

هغه چي ولاړه وه هملته کښېنسته.

لږ ورسته دادا وويل:

"زه اوس کوچ ځيني را باسم بد يې مه ګڼه، که نيت بد نه وي هم نظر لګيږي، دا څوګ ورځي مخکي نورا د کوچ را ايستلو پر مهال ليدلې وم په دا سبا د چرګي د هګۍ غوندي کوچ ځيني ووتل، په دا بل سبا د مرغۍ د هګۍ غوندي، بيا چي مي چرګي ته څو ورځي مرچ دود کړل نو نظر يې ولوېد.

عالا سره کوچنۍ شوه.

"ترور جاني! کله نا کله زما هم نظر لګيږي، مخکي مي ستا يو چيني ګلاس هم مات کړی و"!

"هو ريښتيا! دادا ته ورياد شول:

"تا ويل، اوف! ترورجاني څومره پاك خواپاکی دی، نظر پر ښويږي، او له دې سره همداسي ځای پر ځای شرنګ مات شو، زه حيرانه پاته شوم"

بيا يې عالا وګواښله خو په دې ګواښ کي خښم نه و.

"ښه اوس هلته وګوره"!

له دې سره هغه مسکۍ هغه لور ته تاو شوه او مخامخ يې وکتل، مخامخ زه ناست وه، زما په ليدو سملاسي هغې د پوړني پلو پر سر را کش کړ او چي تر تندي يې را ورساوه نو يې وويل:

"دننه خو کوچنی خان نه دی ناست؟"

"وی! نو بل څوك دی؟" دادا وویل:

"برایي ماښام راغلی دی"!

عالا پورته شوه تر دروازې راغله او ویې ویل:

"لیري دي وي له بلاوو، ګوښه دي وي له بلاوو"

ما ورخخه وپوښتل :

"عالا څنګه یې؟

"ښه یم!" هغې وویل او پر څېره یې شوخي وځلېده.

"مخکي مي ونه پیژندلې، ما چي ویل یو کوچنی ناست دی برېتونه یې ایښي دي"

دادا ته پر دې خندا ورغله...

"توبه مي ده!" هغې وویل:

"بلا داسي خبري کوي چي څه... توبه مي ده"!

عالا په دالېز کي دا رنګه کښېناسته چي یوه پښه یې په کوټه کي او هغه بله یې له کوټې دباندي په انګړ وه، د ناستي دې انداز د هغې شنه پایڅه د لینګي تر نیمایي راورسوله، د هغې د خیرنو پښو په نسبت د هغې د لینګیو رنګ ډېر ښېل و، دا لینګي ډېر موزون وو، یونانیانو چي د "وینس" د مجسمې کوم لینګي تورلي وو، تا به ویل هغه یې د عالا د لینګیو تر لیدو ورسته تورلي وو.

"عارف خانه! په مساپرۍ کي څه کوې؟"

هغې له ما څخه دا رنګه وپوښتل لکه د کلي په یوه دېره کي چي ګپې ولي.

هغې خپله خاورینه پیاله په یوه ګوته پرلپسې تاووله، ما وویل:

"مزدوري کوم پیسې ګټم!ګ"

"ترورجاني ته څومره رالېږې؟"

هغې له شوخۍ څخه په ډکه مسکا وپوښتل.

"انجلۍ!" دادا هغه ورټله.

"له همزولو هلکانو سره څوك داسي خبري نه کوي، ته تر ابده کوچنۍ نه يې، ايا تاته تر اوسه کوم چا دا نه دي درښودلي چي ته لويه شوې يې؟"

هغه په هغه دالېز کي ناسته د دادا لور ته ور تاو شوه، اوس نو د هغې دواړي پښې په انګړ کي وې او د وښتانو يوه غنچه يوازي په په کوټه کي وه.

هغې وويل:

"څوك يې راوښې، ترورجاني؟ګ" چي مور او پلار مي ژوندي واى نو راښولي به يې واى، د هغوئ خو خداى پاك(ج) ته د ورتلو دومره تلوار و چي زما له سره يې لاسونه پورته کول نو دومره يې هم ونه کتل چي يو څوك د دې نجلۍ پر سر لاس کښېږدي نو لاړ شي "

د عالا ږغ اوښکو لاندي کړ، ما وويل:

"عالا! ستا مور خو پخوا مړه شوې وه، ايا ستا پلار هم ولاړ؟"

دا ځل چي هغه را تاو شوه نو دواړي پښې يې په کوټه کي کښېښودي او ويې ويل:

"هو هغه هم ولاړ، چي زه هلك واى نو ښايي موچيتوب يې را ښودلى واى، خو هغه په ما يوازي ډوډۍ پخوله او اوبه يې را باندي را وړلې، اوس سره له دې چي زه د موچي لور يم، خپل بوټونه په بل ګندم"

دادا وويل:

"نو څه دي؟ ستا يوازي د بوټونو ګنډل نه دي زده، نور خو دي هر څه زده دي، پخپله خواري يې ګټې او خورې، ټول کلى ستا صفت کوي... واخله مستې واخله"!

عالا چي دادا ته د خبرو په مهال ورګرځېدلې وه، ولاړه شوه او پياله يې دادا ته نژدې کښېښوده، هغې د مستو پياله واخيسته او روانه شوه، يو څو ګامه چي يې واخيستل نو يو دم بېرته ودرېده او له راګرځېدو سره يې وويل:

"ترورجاني! نن هم مېچنو ته راشم؟"

"راشه، راشه!" دادا وويل: هسې خو اوړه ډېر شته، لاکن د عارف د پلار تلين هم ليري نه دى، د څو بوريو اړتيا پيداکيږي، راشه"!

"ښه سمه ده! هغې وويل او بيا يې په تلو، تلو کي له ما څخه وپوښتل:

"عارف خانه! ته څو شپې همدلته يې؟"

"د پلار تر تلین پوري همدلته یم"!

"بیا خو ډیري ورځي دي!" هغې وویل.

* * *

زه چي په کلي کي دوري هوري وګرځېدم او بېرته راغلم نو هغه په یوه کوټه کي ناسته وه مېچني یې کولې، پوړنی یې له سر څخه ښویدلی و، ایله وېښتانو یې د مېچنو له هر ځرخ سره د هغې څېره پټوله او لوڅوله، هغې یوه ښه پوره غزولې وه او شنه پایڅه یې تر زنګانه پوري پورته شوې وه، که دا رنګه لینګي پرې شي، په ښیښه کي واچول شي او کوټه په سینګار شي، ځنګه به وي؟!

ما اېځوا دېخوا وکتل چي دادا مي نشوه تر سترګو نو د ګوتو پر سرو د کوټې تر وره پوري ورغلم، دا چي له وره څخه ورتلونکې رڼا یو دم لږ شوه نو هغې ژر شاته وکتل، مېچني یې ودرولې، وېښتانو ته یې ځنډ ورکړ، هغه یې سره را ټول کړل او پوړنی یې پر سر را کش کړ، خو غځولې پښه یې هغسي غځولې پرېښوده، بیا یې ورو، ورو د مېچنو په ګرځولو شروع وکړه او ماته همداسي کتلې پاته شوه.

په دې وخت کي زما لمړی غبرګون دا و چي د یو موچي د لور سترګي دومره غټې باید نه وای، ځکه د غریبانو لپاره کوچنۍ، کوچنۍ سترګي بسنه کوي.

دا چي د هغې پر څېره شوخي ښکارېده نو له دې وېري چي وار راباندي ونه کړي، ما له هغې څخه وپښتل:

"دادا چیري ده؟"

هغې وویل:

"ته په تروړجاني پسې دلته راغلی وې؟"

"نو څه ستا لیدو ته راغلی وم؟ګ" ماته د وار اخیستلو چانس په لاس راغی.

هغې یوازي دومره وکړه چي غځولې پښه یې راټوله کړه او بیرته یې وغځوله، بیا چي یې ځنګه خبري ته ځان جوړاوه ما ورڅخه وپوښتل:

"دادا چیري ده؟"

"همدلته په کور کي ده "

هغې وویل:

"ستا د اکا لور ناجوړه وه، د هغې پوښتني ته تللې ده"!

ما وویل:

"ته چې دا مېچني کوې د دې څومره مزدوري اخلې؟"

"د دوو ورځو اوړه راکوي"!

د هغې په لهجه کې یو ډول لنډون و، نه پو هېږم چې ټوکې یې کولې که یې همدا لهجه وه.

"اّښه چې دوې ورځې تېري شي نو بیا څه کوې؟"

"بیا راځم، د اوړ مېچنولو لپاره، د اوبو راوړلو لپاره او یا د چتونو د سپینولو لپاره"

"د چتونو د سپینولو لپاره؟" ایا ستا د چتونو سپینول هم زده دي؟"

ما له هغې څخه رښتیا په حیرانتیا وپوښتل او هغې وویل:

"عارف خانه! زما څه نه دي زده؟ یوازې د بوټونو ګنډل مي نه دي زده، نور مي هرڅه زده دي"

"د مثال په ډول نور دي څه، څه زده دي؟"

ما په شوخۍ ورڅخه وپوښتل:

"نور... ؟ نور... ؟"

هغه نژدې وه چې یو څه راته ووایي خو چورتي غوندي شول او بیا یې وویل:

"هرڅه مي زده دي ته به حیران پاته شې"!

هغه ښه شېبه په مېچنو ګرځولو اخته شوه، لکه زه چې یې هېر شوم، بیا یې مېچني ودرولې، ولاړه شوه او د وره لور ته راغله، زه چې یوې خوا ته شوم نو هغه دباندې ووتل او ویې ویل:

"تږې یم، د ترورجاني کټوری به ناپاکه شي، ماته په بدنۍ کي اوبه راکړه"!

"په همدې کټورې کې یې وڅښه!" ما ورته وویل او بیا مي جدي ورته وویل:

"درواخله کټوری، اوبه په کې وڅښه "!

د هغې مسکا څومره ګلابي وه، په ژوند کې په لمړي ځل پوه شو م چې مسکا هم رنګ لري، هغې چې اوبه وڅښلې نو د کټورې د منځلو لپاره یې په هغه کې لږې اوبه واچولې، ما ورته وویل:

"کټوری ډک کړه"!

د هغې په زړه کې دا ور وګرځېدل چې زه غواړم چې کټوری ښه پرېولم خو چې کټوری ډک شو نو هغې زما لور ته وکتل، ما کټوری ورڅخه واخیست او خولې ته مې یووړ.

"عارف خانه"!

هغې په حیرانۍ او وېره وویل او وارخطا یې ماته وکتل، کله چې ما تش کټوری بېرته ورکاوه نو د هغې په سترګو کې اوښکې ځلېدې او پوړنی یې تر ځان داسې راتاو کړی و لکه لمانځه ته چې تللې وه.

* * *

په کلي کې د پېغلې نجلۍ یو، یو ګام شمېرل کیږي، د هر کاته حساب یې نیول کیږي، ډېر ملګري ناست وو، د نجونو بحث شروع و، څوک له چا سره، څوک د چا پسې، څوک د تېښتې په تمه، څوک له دومره لاسونو وتلې چې په ځوانه ځوانې لا زړه شوې، ما ویل:

"یوه نجلۍ خو عالا هم ده، د نادر موچي لور؟"

پر دې ټولو وخندل.

"هغه؟"

هغوئ وویل:

"هغه د هیڅ کار نه ده، په کور، کور ګرځې خواري کاږي، پیسې ګټې، ښکلې ده خو په درد نه خوري، یو ځلې "بېګو برېټو" کار په درلودلی و، نو هغې ورته ویلي و چې زه د موچي لور یم، پوست درڅخه باسم!

بېګو دومره خړ شوی و چې په هغهٔان مخامخ سلماني ته ورغلی و او د برېټو څوکې یې پرې کړې وې!

ټولو وخندل او تر ډېره یې خندل، ما وویل:

"که هغه دومره خواریکښه نجلۍ ده نو د هغې درناوی په کار دی"!

یوه وویل:

"هغه خو درناوي ته هم څوك نه پرېږدي"!

پر دې پر ټولو یو ځل بیا د خندا څپه راغله.

بل وویل:

ستاسو کره خو ډېر کار مار کوي، ته يې يوه ورځ درناوی وکړه بيا وګوره چې پوست دې درڅخه باسي که نه؟"!

هغوئ بيا وخندل او له ما څخه هم د هغوئ په خندا کې ګډون وشو خو خپل رېغ مې هيڅ ونه پېژاند بيخي لکه په تش صندوق کې چې شګې وکړپوي.

زه چې کور ته بېرته راغلم نو هغه له کوره راوتله، څېره يې کټ مټ سور تبخی و، سترګې يې هم سرې وې، ما تکان وخوړ او ومې پوښتل:

"څه خبره ده عالا، ژاړې؟ګ

هغې وخندل او په خندا يې وويل:

"ژاړم به ولې؟ زما دښمن دې وژاړي، اوس مې مرچ کوټل، عارف خانه"!

"ته مرچ هم کوټلی شې؟" ما ورڅخه وپوښتل:

"يو کار داسې هم شته چې ستا دې نه وي زده؟ ته دومره ډېر کار ولې کوې، عالا؟"هغې وويل:

"پيسې ګټم، ته خو پوهېږې چې شتمن خلك نجوني رانيسي، له ما سره که پيسې وي نو هيڅوك به دومره توان ونه لري چې زما لور ته دې پورته وګوري، هيڅ څوك به ونشي کولای"...!

بيا هغه راغله، ماته يې نژدې په غوږ کې وويل:

"ما ستا لپاره ټوکر رانيولی دی پر هغه کار درته کوم"!

"دا ښه خبره نه ده!" ما غاو وکړ.

"ستا په پيسو رانيول شوي کالي به په ما خولې ولګوي"!

"زه کوم چاته وايم؟"

هغې وويل:

"ته هم چاته مه وايه بيا خولې نه درلګوي"!

بيا هغه ناڅاپه ووېرېده:

"وی! زه دې مړه شم، تروږجاني خو به نه وي اورېدلي؟"

د ترورجاني له نامه سره زما هم پر بدن لړزه راغله، دننه مي وکتل خو انګړ تش و، بیا چي راوګرځېدم او ومي کتل نو هغه تللې وه، سمه ده، ما سوچ وکړ،ښه نجلۍ ده، مینه ناکه ده، شوخه ده،هرڅه ده خو د موچي لور ده او مشرانو ویلي دي، چي څوك پر لوړه ودري نو لاندي باید ونه ګوري، ولي چي توازن له منځه ځي او سړی لاندي راغورځي.

* * *

د پلار د تلین په ورځ ټول کلی زموږ کور ته راغلی و، خو په دې ټوله ګڼه ګوڼه بیا هم د عالا منډي ترړي ښکاره وې، هغه د توتکۍ په څېر دلته هلته کېده، داسي ښکارېده چي که چیري دغه نجلۍ له دې ګڼي ګوڼي ووزي نو د تلین ټول نظم به له منځه لاړ شي او هر لوري ته به لوټ او تالان ګډ شي، هغه به د برقي برمې غوندي په ټوله ګڼه ګوڼه کي ننوته، لار به یې جوړوله او له درب سره به د دادا کوټې ته ننوتله، ور به یې بنداوه، له هغه ځایه به یې ښوونه اخیسته او بیا به یې په ګڼه ګوڼه کي هغه ډول لار جوړوله، د ماخوستن تر لمانځه پوري ټول کلي ډوډۍ خوړلې وه، تش دېګونه یو خوا ته شوي وو، نایي، میراثي او موچي هم رخصت شوي وو، د ټولي ورځي تر زوړ او غاو ورسته په کور کي یوه درنه چوپتیا خوره شوې وه، ما چي ورستی مېلمه رخصت کړ او د دادا کوټې ته راغلم نو زما پوره باور و چي عالا به ناسته وي او د دادا پښې او لاسونه به ور چاپي کوي خو دادا یوازي ناسته وه، په ژوند کي په لمړي ځل پرته له دې چي د مور خیال وساتم، ما له هغې څخه وپوښتل:

"عالا چیري ده؟"

عجیبه وه دادا له پوښتني څخه حیرانه نشوه، هغې وویل:

"هغه نجلۍ الماس ده، زویه! الماس، نن خو زما سترګي، لاسونه او هر څه وه، د ټولي ورځي سترېي هلاك وه خو چي ډوډۍ ته کښېناسته یواځي څو ګولې یې وکړې او پورته شوه، تلله خو ما یې مخه ونیوه، دا دېګ مي له وریجو ور ډك کړ او ورته ومي ویل چي له ځان سره یې یوسه، خو هغې ویل دا وریجي چي عارف خان خپله ماته راوړې ماته ښه خوند راکوي، نور یې ټول رخصت کړل خو زه یې ولا نه پوښتلم، زه یې نه ورم، هغې دا خبره په خندا وکړه خو هغې سم ویل، زویه! د کور ټول کار د هغې پر غاړه اخیستی و، تا چي ټول رخصتول هغه به دي هم رخصت کړې وای، که څه هم هغه په خندا ولاړه خو خندا د هغې عادت دی، زویه! د چا چي خندا عادت وي نو هغوئ چي ژاړي هم خاندي، په خوله خاندي خو په زړه ژاړي، تا هغه د موچي لور وبلل او درناوی دي یې ونه کړ، په داسي چال کي چي د هغې خپل ځان ته درنښت دی، د هغې دا درنښت وساته زویه! او ورشه هغې ته دا د وریجو دېګ خپله وروړه، لږ مخکي تللې ده، ویده شوې به لا نه وي، هسي هم سهار وختي ته روان یې، هغه به تا څه یاد کړې؟ ورشه"

* * *

عالا د خپل کور لوی وره ته څېرمه پرته وه، زه چي نژدې ورغلم او ورو ږغ مي پر وکړ، نو هغه داسي ناڅاپه وغورځېده او جگه ودرېده لکه هلته لنډ چي کومه چاودنه ورته شوې وي.

"عارف خانه!" هغې وويل او بيا يې له عادت سره سم وخندل او ويې ويل:

"د وريجو د راوړلو لپاره راته راغلی يې؟"

ما وويل:

"هو، د وريجو د راوړلو لپاره درته راغلی يم"

"راوړه! هغې لاس راوړاندي کړ، ترورجاني به درته ويلي وي چي ما څه ورته ويلي وو"

هغه مسکۍ شوه.

"هو! راته ويې ويل" ما ورته وويل.

هغې دېگ واخيست پر کټ يې کښېښود او ويې ويل:

"چي خپل کور دي راکړی وای نو ډېر ښه خوند به يې کړی وای، خير اوس يې هم ښه خوند وکړ"

هيڅ نه پوهېدم چي څه ووايم اخير مي يوه خبره زهن ته راغله:

"سبا سهار زه بېرته ځم!"

هغې وويل:

"هو خبره يم"!

ما ورته وويل:

"چي خبره وې نو هلته زموږ په کور کي خو به لړ ماتله کېدې"!

هغې وويل:

"ستا د قميس اخري تڼك پاته و، راغلم هغه مي وکيښ، په بسته کي خو به دي ځای وي؟ هو! رښتيا سهار خو به تر تمځای پوري بسته هم زه درسره وړم، ترورجاني ويل؟"

ما وويل:

"عالا! ته څه، څه کوې، مېچني ته کوې، چتونه ته سپينوې، مرچ ته کوټې، له ګا ځخه دوه، دوه، درې، درې منګيه اوبه ته راوړې، د کور ټول کار ته کوې، ته له کومې خاوري جوړه یې، عالا؟"

هغه چوپه ولاړه وه، بیا یې دوه ګامه واخيستل او ما ته دومره رانژدې شوه چې ما يې پر خپله غاړه د سا اخيستل حس کړل.

"زه نور هم ډېر څه کولای شم، عارف خانه"!

د هغې ږغ جنګار غوندې و.

ـته څه خبر یې چې نور څه کولای شم؟

لږ شېبه وروسته هغې وويل:

ـته له ما وپوښته چې زه نور څه کولای شم؟

ما د اول صنف د زده کونکي په څېر له هغې ځخه وپوښتل:

"ته نور څه کولای شې؟"

"زه مینه هم کولای شم، عارف خانه"!

هغې لکه د کايناتو يو پټ راز چې يې افشا کړ.

پرښته

اياز قادري/پاکستان

کله چې هغه کور ته بېرته راستنېدی، نو شپه پخه شوې وه، وريځ په اسمان کې د شيطاني ارواه غوندې دورې هورې کېده، د ورځې د باران له امله کوڅه ټوله ختې شوې وه، کوڅه چارچاپېره چټليو پر سر اخيستې وه او د بد بويې خوړسکې ځينې پورته کېدې، د ښاروالۍ له لورې ايښول شوو گروپونو چې د هوا د څپو له امله يې رڼا تېزېده او خامېده، سترگکونه وهل.

په کوڅه کې هر لور ته چوپتيا خپره وه، لکه د مرگ پرښته چې همدا اوس راغلې وه، گرځېدلې وه او تللې وه، له ښايسته ځنډ وروسته به د يو کوچني د ژړا ږغ او يا هم د يو سپي د غپا ږغ راغی او بېرته به چوپتيا خپره شوه.

هغه خپل بدن ته وکتل چې د بېلا بېلو ناروغيو له امله دومره کمزوری شوی و چې نه مړ اونه هم ژوندی ښکارېدی، بس د هډوکو يو غالب و، بلکې همداسې لکه له ډاکټرانو سره چې د زدهکړې لپاره وي، هغه خپل جېب ته وکتل چې دوې "انې" په کې شرنگېدې، د هغه پر شونډو مسکا خپره شوه، داسې مسکا چې ناپايه درد او خوږ په کې نغښتی و، "د ټولې ورځې مزدورې يوازې څلور انې!" هغه په خورا کرکه له ځان سره وبوڼېد او چوپ شو، همدا يې هم لکه په خيرات کې چې يې ور کړې وې.

هغه يې له فابريکې پسې اخيستی و، له هغې فابريکې چې د هغه نيکه د مرگ تر گړيه کار په کې کړی و، او پلار يې تر يوې پټې لاندې کېدو له امله ځان په کې شهيد کړی و، بله لا دا چې هغه هم له کوچنيوالې کار په کې شروع کړی و، خو بيا يې هم يوازې د دې لپاره پسې اخيستی و چې هغه ناجوړه و او نور په فابريکه کې د هغه اړتيا نه وه .

يو وخت داسې هم و چې هغه په مزدورانو کې ډېر مهم گڼل کېدی او نورو مزدورانو به په کار کې د هغه تقليد کاوه، د فابريکې مالك به خوشحاله و او هغه ته به يې شاباسی ورکاوه، هغه وخت به له سهاره تر ماښامه د کار کولو درې څلور روپۍ په لاس ورتلې، خو اوس... اوس هغه يو ژوندی مړی و، داسې لکه قبر چې يې سوری کړی و او دې دنيا ته ورڅخه راوتلی و، خلکو چې به هغه ته وکتل نو وېرېدل به.

نه وروره! نه، ته د مزدورۍ نه يې، نه وروره ته بورۍ نشې پورته کولای، نه صاحبه نه، ته د بار د پورته کولو نه يې، اخير هغه څه وکړې، هغه څه کولای شي؟ داسې هيڅ انسان نه و چې پر هغه يې زړه سوځلی وای او ورته ويلې يې وای، چې راشه وروره راشه، دا بار پورته کړه!

هغه له سهاره تر ماښامه پر کارځایونو وګرځېد، خو هیڅ هم لاس ته ورنه غله، یوازي ځلور انې یې پیدا کړې وې، له هغوئ څخه یې هم په دوو انو یوه ډوډۍ اخیستې وه او پاته دوې انې یې د دې لپاره ساتلې وې چې که سبا مزدوري ورپیدا نشي نو وږی خو به نه پاتیږي.

کله، کله به داسي وخت هم راتلی چې هغه او مور به یې ځو، څو ورځې یوازي په اوبو ګذاره کوله، هغه دا هر څه د خپلې مور لپاره کول، د هغې مور لپاره چې د هغه تږوله شتمني وه، که یې دغه مور نه وای نو ښایي هغه د دنیا له غمه بې غمه خپل ځادر پر سر را کش کړی وای او کرار ویده شوی وای،ّان د قیامت په ورځ به هم چا نه وای راپورته کړی، د هغې مور لپاره چې د شپې راویښه شوې وه او د هغه خدمت یې کړی وو، چې له سهاره تر ماښامه یې مېچنې کړي وې خو د هغه اړتیاوې یې ور پوره کړې وې، چې په تش نس او لوږه یې وخت تېر کړی و خو هغه یې موړ ساتلی و، د هغې مور لپاره چې په سړو او تودو کې د هغه د ارام لپاره په بې غمه زړه ویده شوې نه وه، هر وخت یې د هغه خدمت کړی و، تر دې چې ناجوړه شوه، طبیبان راغلل خو بې ګټې، ډاکټرانو فیسونه واخیستل خو بې مانا، عامه روغتونونو هم په دې چې درملنه یې ناشونې ده، ځواب ورکړ، څه چې یې لرل هغه هم خلاصې شوې، په کور کې چې یې څه شیان لرل هغه یې هم یو په یو خرڅ کړل، ښایسته زمانه تېره شوه، خو د هغه مور روغه نشوه، بده یې لا دا چې هغه هم پسې ناروغه شو، مخکې چې څه په لاس ور تللې هغه به یې د مور پر دوا او ډوډۍ ورکولې خو اوس دومره ځوك نه و چې هغه ته یې مزدوري ورکړې وای.

پر آسمان وریځ خپره شوه، لکه د آسمان ښتن چې د نړیوالو پر خلاف دسیسه جوړوي، تالنده په وار، وار غړمبېده نړی، نړی باران هم شروع شو، هغه ورو غوندې کور ته ورننوت، ډېوه بله وه او د هغه نیم ژواندې مور د کوټې په کونج کې پرته وه، د زوی د ښکالو له اورېدو سره هغې د څه ویلو هڅه وکړه، خو د ټوخې له امله یې خبره په خوله کې وچه شوه او لږ وروسته چې څه آرامه شوه نو یې ورو وویل:

"زویه ډېر ناوخته نه شوې؟"

بیا یوه شېبه چوپه شوه:

"زویه زما دوا؟" د مور سترګې د هغه پر څېره ښخې وې.

"موري "!

خبره د هغه په ستوني کې بنده شوه .

"طبیب ویل دوا جوړه نه ده، سبا ته به انشاءالله جوړه شي"

د دوا د نوم له اورېدو سره د هغه د مور څېره و غوړېده.

"زويه! تر داسي ژوند خو مرګ ښه دی، که زهر وي چي د ژوند له غمونو خلاصه شم"

هغه ډوډۍ مور ته وروړه، مور يې يوه ګوله څني پرې کړه او پرېوته، تېز باد په چلېدو شو، باران هم ښه په شړپ په اورېدو شو، داسي ښکارېدل لکه د آسمان څخه چي ابشارونه را تويېږي.

د هغه مور ټوله شپه اوړده، اوږده ساه شړله، ټګوخېدله او څګېروی يې کاوه.

ډېوه د باد د تندو څپو له امله پړکېده، هغه تر سر لاسونه لاندي کړل او پرېووت، خو خوب ورنه غی، سترګي يې همداسي رډي پاته شوې او د مور او ځان د ژوند او ناروغيو چورتونو په مخه کړ، هغه په دې نه پوهېدی چي که دا ژوند وي نو مرګ به څه وي؟

"دوا!" دوا به نو له کومه شي؟ دا عذاب به تر څو وي؟ د مور خبري د هغه په غوږونو کي انګازه شوې،"زويه! تر داسي ژوند خو مرګ ښه دی، که زهر وي چي له دې غمونو خلاصه شم" بيا هغه پر دا بل لټ واوښت.

باران نور هم تېز شو، پړکېدلې ډېوه مړه شوه، خو د هغه سترګي لا ځلېدلې، له ښايسته ډېرو چورتونو وروسته يې آخيري د ټولو غمونو علاج پيدا کړ، د هغه سترګي يو دم د مور خواته واوښتې، مور يې له درده په څګګېروي وه، د هغه له سترګو اوښکي توی شوې، لکه ويل چي يې، "مورجاني! له تا پرته په دې نړۍ کي نور زما څوك شته؟" چي کله سهار شو، نو هغه سملاسي له ښاره ليري هغه لور ته لاړ، چي زهرجن بوټي شنه وو، د دې بوټو د شيدو دوه درې څاڅکي د انسان د مرګ لپاره بس و، د دې زهرجن بوټي په ليدو به څناورو لا له هغه ليري منډې وهلې، هغه له خپل جېبه ښيښه را وايسته او بوټي ته يې لاس ور اوږد کړ، هغه د خپلي مور څېره ليدله چي موسکۍ يې د هغه لور ته کتل، هغه تکان وخوړ او ښيښه يې له لاسه ولوېده، کله چي يې ښيښه بېرته را پورته کوله، نو له ځان سره يې بوڼکی شو: " اوه زه دا څه کوم؟!" د مور کمزورې غمځپلې او له ګونجو ډکه څېره يې يو ځل بيا تر سترګو تېره شوه،"زويه تر داسي ژوند خو مرګ ښه دی" او بيا يې د ډاکټرانو دا خبره په غوږونو ګي را غبرګه شوه، "د دې ناروغۍ هيڅ علاج نه شته" هغه په پټو سترګو او لړزېدلو لاسونو ښيښه تر بوټي لاندي کړه، ښيښه ډکه شوه، د يوه ويران ژوند غوندي له غمونو ډکه، هغه به لا په انګړ کي پښه نه وه ايښې چي د مور څګېروی يې بيا تر غوږ شو، د هغې له ټوخي ټول انګړ وير په سر اخيستی و، د زوی په ليدو د هغې په څېره کي وينه و ځغلېده:

"زويه"!

بيا لږ چوپ شوه :

"نن خو به دي دوا راوړې وي؟" هغه دېوال غوندي چوپ ولاړ و.

بيا هغه مور ته نژدې ورغی، په غاړه کي ور ولوېد او په ژړا شو :

"هو، هو! نن مي دوا راوړې..." سلګيو يې ږغ لاندي کړ، ساه يي لنډه، لنډه شوه، ښيښه يې ورو را وايسته، لاسونه يې ولړزېدل سترګو يې تور وخوړ، سر يې پرې وګرځېد، د زهرو څو ځاځکي يې په پياله کي واچول، اوبه يې ورسره ګډي کړې او مور ته يې ورکړل، مور يې په يوه ساه ټول وځښل او پر څېره يې موسکا خپره شوه :

"زويه! ته زما څومره خيال ساتې، زويه! ته پرښته يې پرښته"!

هغه خپل سر د مور په غېږ کي کښېښود، مور يې ورو، ورو په وېښتانو کي ګوتي ورتېرولې، داسي لکه په ګوتو چي يې سر ور ږمنځاوه

پوروړی

سویتوزاز کوروچ/هرزوگوینا

ما له هغه سره د سفر پر مهال و پېژندل، موږ دواړو په یوه سرای کي شپه تېره کړه او منزل مو هم یو و، هغه د هیواد یو نامتو سړی و، ما له هغه سره په دې ملګرۍ ویاړ احساساوه، د هغه نوم په ټوله هرزیګوینا کي انګازه کېده.

موږ دواړو څنګ پر څنګ سفر کاوه زه پر یوه غوره آس سپور وم، د آس د غوره والي دلیل دا و، چي زه هغه څو ځلي غورځولی وم او عموماً ما هغه آس ډېر غورځوي چي ډېر غوره وي، زما آس په داسي حال کي چي سینه یې له غروره را ایستلې وه او غاړه یې آسمان ته نیولې وه، په شاهانه پرتم سره تګ کاوه.

زما د سفر ملګری په پیل کي ډېر چوپ و، هغه پر خپله سپینه آسپه سپور و، او څلور پنځه نور باري آسونه هم ورسره وو، پر هغوئ توبرې پرتې وې خو بار پرې نه و.

هغه یو ځواکمن سړی و، جګه ونه آرته سینه یې لرله، سره له دې چي هغه په عمر پوخ و، خو روغتیا یې حالت یې بیا هم حیرانوونکی و، هر چا به په آسانۍ سره دا اټکل کاوه چي په زلمیتوب کي به هغه څومره شاړ پاړ و، هغه خپلي دودیزي جامې اغوستي وې، چي ښکلي طلایي تنۍ په کي ټګك وهل شوي وې او پر تندي یې یو برېښېدونکی ورېکښمین دسمال تړلی و، د دسمال څنډو له دواړو خواوو د هغه پر سینه ټالونه خوړل، د هغه کړه وړه، جامې او دبدبه دا هرڅه دومره په زړه پوري وو، چي سره له دې چي ما غوښتل ورته وګورم، ورته کتلای مي نه شول، د هغه د دبدبې له امله ما له هغه سره په خبرو کي شرم احساساوه.

د هغه نوم "ډیکو مراووچ" و، د هغه په اړه ډول، ډول کیسې مشهوري وې، د مېړاني او ځیرکتیا یې خورا زیاته انګازه خپره وه، هغه د خپلي قانون ماتوونکي مبارزې له امله تر لیري، لیري پېژندل کېدی، هغه یو ډېر ځیرك سړی و، د هرزیګوینا یوه لویه سیمه یې په وېره کي اچولې وه، موږ دواړو د نابلدو غوندي په چوپه خوله سفر کاوه، دې چوپتیا زه ډېر ځورولم، د چوپتیا د ماتولو لپاره ما له هغه څخه وپوښتل:

"وروره! له تا سره دا دومره آسونه د څه لپاره دي؟ پر دوی خو کوم بار هم نه شته"

"شیان مي ښار ته وړي و او اوس له هغه ځایه تش را روان یم"

"شیان دي د یو چا لپاره وړي وو، که سوداګري کوې؟"

هغه ماته رډو رډ وکتل، لکه زما پوښتني چي خوند ورنه کړ، زه ډېر پریشانه شوم، څو شېبې وروسته هغه ځواب راکړ:

"ما دغه شیان د ارواښاد علي میویاګچ د کورنۍ لپاره وړي وو"

ما په حیرانتیا هغه ته وکتل، ځکه علي میویاګچ د هغه د دښمن نوم و، زما له خولې ښخه بې واکه ووتل:

"ته د هغه کورنۍ ته د سامان وړلو لپاره ورغلی وې؟"!

"هو! ځکه چې زه د علي میویاګچ پرورړی یم او د هغه د یوه درانه پور تر پېټي لاندي یم"

هغه سر ټیټ کړ او آسپه یې پر غاړه په چلاخه ووهله، آسپه له مخکي لا تېزه روانه وه، اوس نو هغه د برېښنا په سرعت سره پر مخ ولاړه، په ما کي د نورو پوښتنو توان نه و، د آس جلو مي ایله پرېښود، او په داسي حال کي چې سندره مي زمزمه کوله، له هغه سره ښنګ پر ښنګ روان شوم، اوس مي یاد نه دي، چې ما کومه سندره زمزمه کوله، لکه چې زما سندري خوند ورکړ، هغه تګ ورو کړ او ماته په ځیر سره غوږ شو.

"په لوړ آواز ووایه"

هغه له ما ښخه غوښتنه وکړه، ما هم سندره اوچته کړه، هغه پر تندي تړلی دسمال سست کړ، دسمال یې په غاړه کي را ولوېد، "ډېکو" زما له سندري سره په خوند، خوند سر ښوراوه، لږ وروسته زه چوپ شوم، هغه را باندي بږغ کړل:

"وړاندي پسې ووایه"

"نوره مي نه ده یاده"

لکه چې زما ځواب هغه ته خوند ورنه کړ، هغه یو ځل بیا مخکي شو.

ناڅاپه هغه آسپه وګرځوله او پونده یې کړه، اوس نو د هغه مخ له سړك ښخه لاندي د ونو پر لوري و، ما ورښخه وپوښتل:

"چیري روان یې؟"

"تر دا ونو لاندي به لږ دمه وکړو"

زه هم په هغه پسي ورغلم، ونو ته چې ورسېدو، آسونه مو ځر ته ایله کړل او تر یوې شنې وني لاندي کښېنستو، سګرېټ مو ولګول، شاوخوا چوپه چوپتیا وه، یوازي د آسونو د زامو خرپې او لیري د چارتراشو بږغ و، چې زموږ غوږونو ته را تلی، لږ وروسته ما له هغه ښخه و پوښتل:

"ته د علي کله پرورړی شوې؟"

هغه ژوره ساه واخیسته او لاس یې وغورځاوه:

"ډېر وخت کیږي"

په حیرانتیا سره مې له هغه څه وپوښتل:

"ډېر وخت کیږي او پور لا پرې شوی نه دی؟"

"هوا! د دې پور پرې کول ډېر وخت غواړي"

هغه له خولې څخه د لوګي یو څو خوړسکي په هوا کې خوشې کړې، ماته یې وکتل او بیا په داسې حال کې چې په هوا کې یې تش نظر ځغلاوه، وویل:

"دا یوه اوږده کیسه ده، ملګرې! او زما لپاره ډېره دردوونکې ده"

په ډېر خواست مې ورته وویل:

"ماته خو به یې کوې؟"

هغه زما له هیلې اغېزمن شو او په خواشینۍ سره یې وویل:

"په اورېدو به یې څه وکړې؟"

ما ټینګار وکړ:

"که مناسبه وي نو"...

د هغه ږغ داسې ښکارېدی، لکه له یو لیرې ځای څخه چې راتلی، هغه وویل:

"تا ته به څرګنده وي، چې د ترکي واکمنو ظلم او تېرې زه دې ته اړ کړم، چې داړه مار شم، موږ سربیان د ترکانو په واکمنۍ کې اړ وو، چې په خپله خاوره کې د نورو تر ظلم او جبر لاندې ژوند وکړو، موږ ته هیڅ انساني حقوق را په برخه نه وو، آخر یو قوم او یا یو کس تر څو پورې د نورو تېرې و زغمي؟ هر ترک ته سر ټیټول او د هغه غلامي کول، زموږ لپاره ورځ په ورځ ناشوني کېدل، زه زلمی وم، هغه مهال په سربیانو کې د ترکانو پر خلاف اور مخ په زیاتېدو و، زما رنګه څو نور سرتیري هم وو، د مبارزې یووالي موږ سره یو ځای کړي و، موږ به هر وخت له ترکانو څخه د کسات اخیستلو او د هغوی د خوړولو خبرې کولې، موږ یوازې شپږ کسه وو، چې وسله مو واخیسته او په ځنګله کې پټ شوو، له ځنګله څخه به موږ په ترکانو پسې سترګې ورلې، چې څنګه به مو چانس برابر شو، نو پر هغوی به مو یرغل کاوه، فکر نه کوم چې داسې ورځ دې راغلې وي، چې موږ دې ترکانو ته په یو ډول نه یو ډول زیان نه وي رسولی، ورو، ورو زموږ انډیوالان ډېرېدل، چې څومره انډیوالان ډېرېدل هغومره زموږ حوصله لوړېدل، یوه ورځ د دې

لپاره چي زوړ پور مو پرې کړی وي، د "علي ميوياګچ" پر کور مو يرغل وروړ، موږ ته معلومه نه وه چي علي ميوياګچ د سيمي تر ټولو ياغي ترك دی او ټول شتمن ترکان د هغه ملاتړ کوي، په دې يرغل کي د هغه د کورنۍ درې کسان ووژل شول، خو هغه خپله بريالی شو، چي ځان ژوندی وباسي، موږ هغه ډېر ولټاوه، خو پيدا مو نه کړ، موږ د هغه کور ولوټه او له لوټل شويو شيانو څخه ډك موټرونه مو خپل ځای ته ولېږل.

دا يرغل زموږ لپاره ډېر ګران پرېوت، علي ميوياګچ تر موږ څو چنده ډېر جنګيالي را ټول کړل او په موږ پسې راغی، هغه موږ دې ته اړکړو چي په ځنګله او غرونو کي له ډېرو ځايونو په شا شو، موږ چي هر څومره په شا تلو، هغوئ په موږ پسې راتلل، په تېښته، تېښته کي موږ هغو غرنيو برخو ته ورسېدو، چيري چي غرڅنۍ هم نه تلې، علي او د هغه ملګري په موږ پسې را راوان وو، نور نو له دې پرته بله چاره نه وه، چي له دښمن سره د مرګ تر ګريه و جنګېږو، د علي غوسه لوړه وه هغه له هر لوري موږ محاصره کړي وو، له موږ سره نور نه د خوړلو لپاره څه و او نه هم د څښلو لپاره، موږ له لوږي تندي او ستړيا څخه بې حاله وو او نور له ژونده نهلي شوي وو، په هيچا کي دومره همت نه وو چي د دښمن محاصره ماته کړي او ځان و باسي، موږ ټولو د مرګ تمه کوله، له ډېر چورت وروسته ما دا پرېکړه وکړه، چي بايد موږ خپله وړاندي ورشو او پر دښمن بريد وکړو، ما خپلو ملګرو ته وويل:

ورونو! موږ له هري خوا محاصره يو، غله او دانه هم را سره نه شته، آيا دا به ښه نه وي چي موږ خپل وار د مخه کړو او پر دښمن باندي د ټکي غوندو ور پرېرزو، يا د مېږنيو غوندي سرونه ورکړو؟ مرو خو هسي هم، نو ولي يو څو ترکان له تېغه تېر نه کړو، که چيري بخت ياري وکړه نو دا به زموږ لپاره يو ستر وياړ وي.

ملګري زما په مشوري را سره سلا شول، تر ټولو مخکي زه په داسي حال کي چي ټوپك مي ښوراوه، له سمڅي را ووتم زما په تقليد نور ملګري هم را ووتل، ترکانو سملاسي پر موږ د ګوليو باران جوړ کړ، ما خپل دوه ملګري وليدل چي ولوېدل، د تېښتي چانس نه وو زه په داسي حال کي چي ګولۍ مي اورولې، مخ په وړاندي تلم، ملګري هم را سره وو سترګي مي له وينو ډکي وې، هيڅ مي نه ليدل، ناڅاپه مي پر شا يو کلك ګوزار احساس کړ، وربېرديدلم، هوښ او حواس مي له لاسه ورکړل.

زه چي په هوښ کي راغلم نو ځان مي د علي ميوياګچ په کور کي و موند، زه پر يوه نرم بستر پروت وم او د علي په ګډون څو نور ترکان پر ما را ټول وو، ما چي سترګي خلاصي کړې، نو علي راټيټ شو، زما لاس يې په لاس کي ونيو.

هغه په نرمه لهجه را څخه و پوښتل:

"څه احساسوې؟"

ما هڅه وکړه چي کښېنم خو د دردنو شدت کښېګناستو ته نه پرې ښودم، داسي مي محسوسه کړه، لکه په ملا کي چي مي د دويم ځل لپاره ګولۍ و لګېده، له دې سره يو ځل بيا بې سده شوم.

پوره یوه میاشت ما له مګرګ سره ډغري ووهلې، علي د یوې شېبې لپاره هم زه له پامه وا نه چولم، هغه په پوره پاملرنه او زیار سره زما پالنه کوله، هغه په خپل لاس زما ټپ مینځه او پټۍ کاوه یې، په خپل لاس یې ماته ډوډۍ راکوله، که به ما لږه ډوډۍ خوړه نو هغه به په ټینګار په ما نوره خوړله، ډېر کله به هغه زما سر پر خپلو زنګنو کښېښود او زما په وېښتانو کې به یې ورو، ورو ګوتي را تېرولي، تر څو چې ماته به خوب راغی.

د هغه د دې زیار او هڅو نتیجه دا شوه، چې ما مرګ ته ماته ورکړه، بدن مې په بېړه ځواکمنېده او ټپونه مې سره ورتلل، تر دې چې یوه ورځ د دېوال په مرسته پر خپلو پښو و درېدم.

علي هره ورځ د بڼ سیل را باندي کاوه، زه چې به کله ستړی شوم، نو هغه به د دمې لپاره تر یوې ونې لاندې کښېنولم، زما توان ورځ په ورځ ډېرېدی، کله چې یې زه ولیدم، چې مخ په جوړېدو یم، نو د علي په څېره کې خوښي په غوړېدو شوه، یوه ورځ هغه په خندا را څخه و پوښتل:

"څه حال دې دی؟ آیا دومره توان لرې چې منډه کړې او ټوپونه ووهې؟"

"_نه! اوس هم ځان لږ کمزوری احساسوم"

هغه په داسي حال کې چې د ګوتو ټکان یې ایستل یوه زوروره خندا وکړه:

"ژر، ډېر ژر به ښېخي جوړ شې"

څو ورځې وروسته هغه خپله پوښتنه بیا تکرار کړه:

"څنګه اوس دې د منډو او ټوپ وهلو توان پیدا کړی دی؟"

ما ځواب ورکړ:

"هڅه کوم"

هغه یو لوري ته شو ما د علي په مخ کې ټوپ کړل، منډه مې کړه او وغورځېدم، هغه له خوښۍ ډکه خندا وکړه او ویې ویل:

"د دې معنی دا ده چې ته یو مخ جوړ شوی یې"

هغه زه په باغ کې پرېښودم او خپله کورته ننوت لږ وروسته چې بیرته را ووت، نو دوه ټوپکونه ورسره وو، نور د هغه د څېرې بڼه اوښتې وه او په سترګو کې یې د وږي پیشو غوندې ځلا وه:

هغه په داسي حال کې چې ماته وړاندې راغی، وویل:

"ما ته د دې کړې چې ته پر خپلو پښو ودرېږې، اوس نو ته د پخوا غوندې تکړه یې لکه تر ټپي کېدو مخکې چې وې، اوس ته د دې توان لرې چې پور را ادا کړې، ته زما ډېر درونډ پوروړی یې، د درېو کسانو پوروړی مې یې و چې دوه یکي زما ورونه وو"

د هغه په سترګو کې ویني ډنډ شوې او کښته زامه یې و رېږدېدله.

"کله چې ته ولګېدې او بې هوښه زما په پښو کې پروت وې، نو ما هغه وخت ته ډېر آسانه وژلای شوې، خو پر تش لاسي دښمن برید کول، د ترکانو دود نه دی، ما غوښتل چې ته روغ رمټ او غښتلی شې، نو بیا دې و وژنم، علي میویاګچ هیڅکله کوم مجبوره دښمن نه دی وژلی، ما کله کولای شول، چې تا د بې هوښۍ په حالت کې ووژنم او پر خپله لمن داغ و لګوم"

"دا ټوپك هم زما د ټوپك غوندې دی، په دې کې هم زما د ټوپك غوندې ګولۍ شته، اوس به مورږ دواړه ځنګله ته ولاړ شو او خپلې نښې به و ازمویو"

زما د ژبې قلم مات شو، د پخوا غوندې له هغه سره څوړند سر روان شوم، مورږ ځنګله ته ورسېدو.

هغه راته وویل:

"هملته و درېږه، چې چې ولاړ یې"

او بیا مخامخ راته ودرېد.

"مورږ دواړه به یو ځای ډزې کوو"

هغه ماته د جګړې چلونه را ښوول.

له دې سره زما حواسو بېرته کار پیل کړ، ما ټوپك و غورځاوه او یو څنګ ته ودرېدم، علي راته وویل:

"آیا ته فکر کوې چې زه به له یوه لوري ډزې وکړم؟ او نړۍ به مې پر مخ را تو کړي، چې ما یو تش لاسی دښمن و واژه، په غور واوره ته به هغه څه کوې، چې زه درته وایم، زه د دې مقابلې د پرېښوولو هیڅ نیت نه لرم او نه هم له سیالۍ وروسته پرتا برید کوم"

د هغه پر شونډو د برې موسکا خپره وه او زه غلی ولاړ وم.

هغه چیغه کړه:

"ټوپك واخله! کنه نو بیا دې مورك ګڼم"

زه تېټ شوم، ټوپك مي له مځکي را پورته کړ:

"دې لوري ته وګرځه"

زه د هغه له امر سره سم وګرځېدم:

"ما ته نښه جوړه کړه"!

ما هغسي وکړل، هغه هم د ټوپك خوله زما پر لوري کړه، هغه ډز وکړ ګولۍ په ځنګله کي تېره شوه اوليري انګازه شوه، زما ياد نه دي، چي ما ډز وکړ که نه، خو يوازي دومره مي وليدل چي هغه لړزېدلی پر مځکه ولوېد، زه په وير او غم کي ډوب د هغه لوري ته ورغلم او هغه ته نژدې پر مځکه کښېناستم، ارمان چي هغه ختم شوی وو.

له هغې ورځي راهيسي زه د هغه کورنۍ ته اوړه، ترکاري او نور شيان ور وړم، پردې سربېره مېږي او وزې هم د دې لپاره و وړم چي هغوئ خپلي اړتياوي ور باندي پوره کړي"

ډيکومراووچ خپله کيسه بس کړه سر يې ځوړند کړ او د مځکي په توږلو يې پيل وکړ ما هغه ته وکتل، هغه د اوښکو د درولو ناکامه هڅه کوله، خو اوښکي يې په پرله پسي ډول تويېدلي او پر اننګو يې بهېدلي.

تیندك

انتون چیخوف/روسیه

هغه له يوې ميانه کورنۍ څخه و، مياشتنی عايد يې سل "روبله" و، او نژدې همدومره يې کورنی خرڅ و، ژوند يې خوښ او ډاډه تېرېدی.

د ماښامنۍ تر خوړلو ورسته هغه ورځپاڼه راواخيسته، په څوکۍ کې کښېناست او پاڼي يې سرسري، سرسري واړولې، د هغه ښځې "ماشا" چې د ډوډۍ لوښي راټول کړل نو ناڅاپه يو څه وریاد شول:

"اوه، الونه! زما خو بيخي له ياده وتلي و"

"څه دي له ياده وتلي و؟"

الون د ښځې څېرې ته ځير شو:

"خير دی؟"

"ما د لاټرۍ يو ټکټ رانيولی و"

ماشا له يوې پيکه مسکا سره وويل:

"نن د هغې قرعه اندازي شوې، زما بيخي له ياده ووتل چې ورځپاڼه وګورم، ته د لاټرۍ نتيجه وګوره، کېدای شي له دې ځلي زما انعام راوتلی وي"

"ته بې ځايه هره مياشت پيسې بربادوې"

آلون ماښېچن غوندي وويل:

"پخوا دې کله انعام راوتلی و چې اوس به راووځي"

"ته خو لمبر وګوره"!

ماشا خپه غوندي وويل:

"څه معلومه ده، که له دې ځلي زما ټکټ په پچه کې وتلی وګ

"لمبر يې څه دی؟" الون مسکی شو.

"پرلپسي شمېره يې نهه، څلور، نهه، نهه او د ټکټ لمبر شپږويشت دی"

ماشا لوښي پورته کړل پخلنځي ته لاړه، آلون له لاټرۍ ماټرۍ سره نه دلچسپي لرله او نه يې هم پر دې کيسو باور درلود.

کله چې هغه د خپل مطلب خبرونه ټول وويل او نور داسي څه پاته نشول چې هغه يې وګوري نو يې د لاټرۍ د نتيجې پاڼه راواړوله، "پرلپسې شمېره نهه،څلور،نهه،نهه" د هغه چې پر انعامي لمبرانو څنګه سترګي ونښتې نو تکان يې وخوړ،"ايا ماشا همدا لمبر راښولی و؟" د الون زړه په دربي شو، يو ځل بيا يې انعامي لمبر په غور وکوت، د هغه سترګي له بې باورۍ څخه رډې، رډې راوختې، د دې لپاره چې خپل ځان يې ډاډه کړی وي پر ورځپاڼه ور ټيټ شو چې خپلي سترګي خو به يې نه تېر باسي؟

له لمبر سره څنګ ته د يو لك روبلو انعام ليکل شوی و، الون د دې لپاره چې د يو لك روبلو له شمېرې يې سترګي اړولي وي د خپل ځان د راپورته کولو هڅه وکړه خو بدن يې داسي وچ کلك ورته ښکاره شوه لکه ډېره شوی چې و او په هره شېبه کي چې يې د ماتېدو وېره وه، هغه اوږده سا واخيسته، سر يې راپورته کړ او يو دم بېرته پر ورځپاڼه ور کوږ شو، هغه ته داسي وايسېده لکه معېده چې يې وچه شوې وه او سږي يې دومره پړسېدلي وو چې که يوه شېبه هم دغه زېرۍ له ماشا څخه پټ کړي نو هغه به درز وهي:

"ماشا"!

هغه له خوشالۍ څخه په لړزېدلي ږغ چيغه کړه:

"پرلپسې شمېره نهه،څلور، نهه، نهه په ورځپاڼه کي راغلې ده"

ماشا هورې نژدې ولاړه وه، سترخوان يې ټولاوه، د الون د دې نابلده ږغ په اورېدو يې تکان وخوړ، سترخوان يې له لاسه ايله شو او مځکه ټوله په چټله شوه، د هغې بڼه والوته او چې ځان يې کنترول کړ نو سترګي يې غټې، غټې راوختې او بې باوره الون ته ځير شوه، لکه الون چې له هغې سره ټوکي کولې:

"ايا ته جدي يې؟"

دا چې الون پرلپسې ورځپاڼې ته ځير و نو هغې يو ځل بيا تکان وخوړ او د الون غونډي پر هغې هم د خوشالۍ يوه داسي څپه راغله چې نژدې وه زاره يې چاودلې وای:

"الونه! ټوکي خو به نه کوې؟ګ"

الون بې سېکه غونډي وويل:

"پرلپسې شمېره خو همدا ده"...

"او د ټکټ لمبر يې؟" د ماشا ږغ هم بدل شو.

"د ټکټ لمبر يې څه دی؟" هغې يوازې دومره وکولای شول چې شونډان وښوروي، داسې معلومېدل لکه توري چې د شونډانو پر ځاستوني ته ننوتلي وو، پر هغه باندې د هيجان څپه راغله د هغه سور مخ ماشا په دې باورې کړه چې هغه ټوکې نه کوي، هغې په چيغه وپوښتل:

"کوم انعام راوتلی دی؟ دويم، دريم که...؟"

"د يو لك روبلو؟"

"کراره ړغېږه" الون پر خوله لاس کښېښود او هغه يې چوپ کړه.

"ته چيغې ولې وهې؟"

"اوه! الونه" ماشا الون ته په غوږ کې وويل، هغه په دې کې پاته راغله چې خپله خوښي قابو کړي، کله چې کوټې ته ولاړه نو په نڅا او ګډا يې ږغ پورته کړ:

"ما انعام ګټلی دی، د يو لك روبلو انعام مې راوتلی دی"!

"انعام يوازې ستا نه دی" داسې ښکارېدل چې د الون ږغ د ماشا احساساتو لاندې کړ، هغه ته غوسه ورغله خو د وخت د نزاکت له احساس سره يې ځان ژر بېرته قابو کړ او په داسې حال کې چې حواس يې الوتي وو، وويل:

"انعام زموږ په دواړو دی "

"موږ دوه ولې يو؟ يو، يو د يوه زړه دوه بدنه يو"

الون تر ډېره دغه هڅه کوله چې ماشا ته د خپلې مينې باور ورکړي، بيا چې يې کله د ماشا پر څېره يوه شوخه مسکا وليده نو خړ يې وموسل.

"انعام بې له شکه چې زموږ دواړو دی" ماشا د الون پر اوږه خپل سر کښېښود او ويې ويل:

"موږ دوه نه يو، يو، يو"

"ماشا له دې ورسته به موږ يو نوی ژوند پيل کړو" الون د احساساتو سمندر له ځان سره ډېر ليرې يووړ:

"موږ ريښتيا هم يو، يو او همېشه به همداسې يو، يو" د هغه لاس ورو، ورو خپله د ماشا له اوږې څخه څنګلي ته ښوی شو او بيا د هغه لاسونو او شونډانو د خپلې ښځې پر بدن باندې د يوالي يوه نوې ژمنه ثبت کړه.

ماشا سترګې ومږلې او په پټو سترګو يې د الون حق ومانه:

"زه ستا يم، زما هر څه ستا دي، يو لك روبله هم ستا دي"

"په پنځوسو زرو روبلو به موږ یو ښه کور واخلو" الون خپلي نااسوده غوښتني حس کړې.

"زه به یو شانداره کور واخلم او غواړم چي یو نوی موټر هم رانیسم، په لسو زرو روبلو به د نړۍ سیل وکړم او پاته پیسې به په بانك کي کښېږدو له هغه به یوه میاشنۍ مناسبه ګټه راته راځي"

ماشا په خوښي سره وویل:

"زه هم همداسي غواړم" بیا هغې په خیال کي د یو لك روبلو نوټونه وشمېرل، په هغو یې لوبي وکړي، او خپلي داسي کوچنۍ، کوچنۍ غوښتني یې تر سره کړې، چي هغه تر اوسه یوازي د پیسو د نشتوالي له امله محرومه ورځخه پاته شوې وه.

"هو ریښتیا موږ یو ښه کور ته اړتیا لرو، او شتا دویمه غوښتنه هم زه تایدوم ځکه د ښه کور لپاره یو موټر هم ضروري دی، په لسو زرو روبلو به موږ د نړۍ سیل وکړو، زما خپله له ډېره وخته زړه و چي د "ټیولا" او "اورېل" تکي شنې سیمي ووینم، پاته پیسې به په بانك کي کښېږدو چي میاشتنی عاید ورځخه پرې کړو"

له څو شیبو چوپتیا ورسته ماشا یو ځل بیا له ځان سره د خیالونو نړۍ ودانه کړه او ویې ویل:

"موږ به د ټولي نړۍ سیل وکړو، نیاګر ته به لاړ شو، د روم سیل به وکړو، بس ټوله ژوند به عیشونه کوو، عیشونه"

الون په خیال کي د پاریس په سیل وتلی و، یوه نازنینه پېغله مخامخ ورته ناسته وه او په مسکا یې هغه ته جام وړاندي کاوه چي په دې کي هغه د خپلي ښځي ږغ واورېد او تکان یې وخوړ، داسي ورته ښکاره شوه لکه په اوبتل کي چي چاودنه وشوه او اوبتل مخ په ډوبېدو شو، هغه یو دم خپلي ښځي ته وکتل خو د ماشا شونډان نه ښورېدل، الون یو ځل بیا په خپلو خیالونو کي والوت، له دې ځلي د هغه د خیالونو بېړۍ په "میامي" کي لنګر شوه، په میامي کي تر یوې رنګیني چترۍ لاندي د نیمه بربنډو پېغلو د شباب له لمر څخه هغه د خپلو خوښیو درد ټکوراوه، هغه یو شتمن سړی و، هیڅ پرېشاني یې نه وه او میامي ته یوازي د سیل لپاره راغلی و.

هغه قدم واهه او مخ ته یې له یوې پسې بله ښکلې کړه وړه تېرېده، ټولي د هغه د یوې اشارې په تمه وې خو الون څېره جدي نیولې وه او هره یوه یې ردوله، نن ورځ هغه ډېر محتاط و، هغه د خپل ذوق د رانیولو وس درلود، انسان چي د ساعتېري د رانیولو وس ولري نو ذوق به یې نخرې ولي نه کوي؟ د هغه ذوق هم خپل ناز کاوه خو بیا مخکي تر دې چي هغه له یوه په زړه پوري بدن څخه راتاو شي هغه د ماشا ږغ واورېد، میامي یو ځل بیا د هغه د خوبونو جزیره وګرځېده او د ځوانۍ له اوره د سرو زرو غوندي ویلو شوو بدنونو ځای یوې بې ډولي او بدرنګي ښځي ونیو، الون یو سربېرن نظر پر هغې ناموزوني ښځي واچاوه، هغې د یو لك روبلو په اړه یو څه ویل، د یو لك روبلو په یادونه کي یو عجیب جادو پروت و، ځکه یوه شېبه ورسته بیا الون د اټالیا د یوه ستر هوټل حمام ته ورسېد، یوې نیمه بربنډې پېغلي په خپلو قلمي ګوتو د هغه د بدن ستړیا ایستله، او هغه د مدهوشۍ په حال کي و، چي په دې کي یو

دم یو زیړ خو اشنا ږغ د هغه ټولي هیلي د حمام له فرشه ووهلې، د هغو نازکو ګوتو ځای چې د هغه بدن یې تخنوی یو زېړ لاس ونیو:

"زه هم له تا سره ځم" ماشا د هغه له جذباتو څخه ناخبره په خوبولي لهجه وویل:

"زه هم غواړم چې د نړۍ سیل وکړم او عیش و عیشرت وکړم"

"عیش؟!" د ماشا دا توری پر الون داسي ولګېد لکه یو چا چې هغه له اسمان څخه پر یوه شګلنه مځکه راوغورځاوه.

"ماشا ته غواړې چې څنګه عیش وکړې؟ د عیاشۍ په مانا ته پوهېږې؟ الون تر ژبي لاندي وویل او بیا یې په تعجب د ماشا د څېرې د لوستلو هڅه وکړه، د هغه عصاب خراب شول، هغه ته داسي محسوسه شوه چې د هغې سترګي هم هغه رنګه خوبونهویني لکه د ده په سترګو کي چې نغښتي دي، دې خوبونو هغه ته نوی ژوند وربخښلی و، خو همدا خوبونه چې د ماشا سترګو ته ولېدل نو یوه ډارونکې بڼه یې خپله کړه، د الون وینه په جوش راغله، د هغه په سترګو کي د خیالي کردارونو جنس اوښتی و، د الون په خیالونو کي د ښکلو پېغلو ځای هډورو څوانانو نیولی و "ته غواړې چې څنګه عیش وکړې؟" د الون زړه و چې د زړه په زور سره چیغه کړي او خپله ښځه یوه کلکه څپېړه ووهي، بیا یې تر مرۍ ونیسي او پوښتنه ورڅخه وکړي چې "ووایه ته غواړې چې څنګه عیش وکړې؟"

د الون له زړه څخه یوه لویه چیغه پورته شوه خو تر شونډانو لا نه وه راغلې چې بېرته ورکه شوه، دې وېرې چې یو لك روبل به یې له لاسه ووځي د هغه غوسه ور سړه کړه او هغه یې خاموش کړ، ماشا اوس د هغه لپاره یوازي ښځه نه بلکي د یو لك روبلو چك هم و، او الون د یو لك روبلو له زور څخه ښه خبر و، ماشا ته په غوسه کېدل دا مانا درلوده چې هغه د یو لك روبلو څخه د همېشه لپاره ځان محروموه، او خپل خوبونه یې ټول په اوبو لاهو کول، هغه نه غوښتل چې خوبونه یې په اوبو لاهو شي، ځکه یې نو دا غوسه وزغمل.

له دې ځلي د هغه خوب تر "سینټ مارټن" پوري محدود پاته شوو هغه د یوې لوې مانۍ په تالاب کي لامبو وهل او په کټ، کټ یې خندل، د هغه دوو اولادونو یوه زوی او لور هم له هغه سره په لوړ اواز خندل، الون له دوو اولادونو سره مینه لرله مانا داچې هغه په ښار کي یو لوی کور هم پیدا کړی و او د دوو اولادونو ارمان یې هم پوره شوی، بیا چې کله له لامبو وهلو او ډېري خندا څخه ستړی شو او له تالاب څخه راووت نو یوه ښځه په داسي حال کي چې تودې چای او برګر یې په لاس کي وو، هغه ته مسکۍ ولاړه وه، دا ماشا وه، الون تکان وخوړ، خو خوب یې دړي وړي نشو، په دویم وار هغه د یوه خوشحاله او مطمین سړي غوندي د سمندر پر غاړه قدم واهه، د هغه نوکرانو شاوخوا منډې ورسره وهلې، د الون زړه و چې څو شیبې قدم ووهي، بیا د خپل ګاونډي کور ته لاړ شي، هلته د تاش یا شطرنج یوه لوبه وکړي او یو څه بانډار وکړي خو بانډار یې لا نه و شروع کړی چې ماشا یو ځل بیا د هغه خوب دړي وړي کړ، هغې په لوړ ږغ هغه ته ویل:

"چيري ورك يې؟"

"هيچيري نه، هيچيري هم نه"

"تا زما د پوښتني ځواب ولي نه راكړ؟گ" ماشا يو څه ماښجن غوندي وويل:

"ښه، راته ووايه تر ټولو مخكي ته ما چيري بيايې؟ زه هم غواړم چي له تا سره فرانسه، اټاليا او هند ووينم" ماشا سترگي پټي كړې، الون هغې ته هيڅ ځواب ور نه كړ، هغه په دې اړه هيڅ ځواب نه درلود، هغه هيڅ هڅه نه كوله چي له خپلي ښځي سره په سيل ووزي، هغه كوچنى نه و، په دې ښه پوهېدى چي له خپلي ښځي سره تفريح نشي كېداى، دې خيال چي هغه به له خپلي ښځي سره يو ځاى په سيل وځي د هغه پر بدن يوه سړه څپه راوسته، هغه سترگي پټي كړې او هڅه يې وكړه چي دغه خيال له ذهن څخه وباسي خو هغه په دې كي پاته راغلى، بيا هغه د زړه په سترگو وليدل چي ماشا په هر سفر كي له هغه سره ملگرې ده، له هغه سره له شيانو ډك صندقونه او غوټې دي، هغه د نوكر غوندي د ماشا شيان را اخيستي دي او ماشا په وار، وار سره په دې يادونه سفر بد خونده كوي چي پر سر مي درد دى، الون د اورگاډي په هر سفر كي د يوه كوچني پالنه كوي، دويم كوچني د ماشا په غېږ كي بغاري جوړې كړي دي، اور گاډى چي به هر ځاى تم شو نو ماشا به هغه ته ترماس په لاس وركړ چي له يو هوټل څخه د كوچني د شيدو جوړولو لپاره تودې اوبه راوړه، الون په هر تم ځاى كي د يو لالهانده پلار غوندي اېخوا دېگخوا منډې وهلې، كله به هغه د بسكټ پسې منډې وهلې كله به يې د ډوډۍ پسې، له هر سفر ورسته به يې د ماشا له طنزه ډكي خبري اورېدې چي تا له هغه ښځي سره خبري ولي وكړې؟ تا هغه نجلۍ ته دومره په ځير ولي كتل؟ له دې خيال سره د الون ټولې هيلې مړاوي شوې.

"ارمان چي د لاټرۍ ټكټ زما واى؟" الون سړه سا وايسته او خپلي ښځي ته ځير شوو ماشا هغه ته يوه بدرنگه او نابلده ښځه و ايسېده، " زه به له تا سره هيڅ كله سفر ونه كړم" الون له ځان سره وويل: "له تا سره يو ځاى به زه عياشي څنگه وكړم؟" د هغه زړه و چي خپلي ښځي ته ووايې چي عياشي همېشه يوازي كېداى شي او يوازي نارينه حق لري چي عياشي وكړي، په تفريح كي ښځه له ځان سره ملگرې كول دا مانا لري چي نارينه پر ځان د عياشۍ هر ور بند كړي.

ماشا هغه ته يو څه وويل خو هغه وانه ورېدل، په دې وخت كي هغه يوازي هغه خبري اورېدې چي هغه له ځان سره كولې او هغه خبري هم ورو، ورو بد خونده كېدې.

له دې ښځې سره د پاريس په شاهانه هوټل كي تم كېدل څه مانا لري، زه به د دې بې ډولي ښځې په واك كي يم، پر دې به هم هغه نيوكه كوي چي زه ولي دباندي وزم، زه به هر ځاى له دې سره يو ځاى يم له دې سره يو ځاى هيڅ د عيلشۍ ځاى ته نشم تلاى، په يو هوټل كي د ښځي تر مرييتوب خو دا ښه ده چي په همدې كور كي پاته شم، دلته زه د دې امير يم، په كور كي دا له ما څخه دا پوښتنه نشي كولاى چي زه چيري ځم يا چيري تللى وه، په دې

کور کې چې هرڅومره دیغ یم، لږ تر لږه په عزت خو یم، دلته زما په زړه کې د امید یو څرك شته چې یوه ورځ به لا د عیاشۍ شپې راشي او یوه ښکلې پېغله به زما په ژوند را ګډه شي چې زه ماشا هیڅ ورڅخه خبره نه کړم.

"څه چورت وهې؟ګ" ماشا بیا هغه له چورتونو څخه را وایست:

"چیرې ورك یې؟"

"هیچیرې هم نه" د الون پر څېره یوه پیکه مسکا وغوړېده، هغه په ځیر ماشا تر نظر تېره کړه، ماشا یو وخت ښکلې وه خو اوس د هغې په بدن کې د الون لپاره هغه جاذبیت نه و پاته چې الون خپل ځان پر خرڅ کړی وای او یوازې د یو لك روبلو لپاره تر خپلو غوښتنو تېر شوی وای.

دا ښځه به هیڅکله ما پرېنږدې چې زه یوازې "نیپلز" ته لاړ شم، دا خو ما تر "کیلن" پورې لا هم یوازې نه پرېږدې، سره له دې چې هغه نه غوښتل په زړه کې یې نفرت پیدا شو، هغه فکر کاوه چې ماشا څنګه یو لك روبله تر لاسه کړې نو بیخي به بل مخ شي، خپلې پیسې به قلف کړي او له ما څخه به تېر ټول کساتونه واخلي، د دې لپاره چې ما وځوروي له خپلو دوستانو سره به ښه پیل کړي، د ماشا د دوستانو په اړه چې هغه څنګه سوچ وکړ نو پر ذهن یې پرلپسې ګزارونه پیل شول، د ماشا له ورور، خور، اکا، خاله، عمه او ماما څخه د الون ډېر بد راتلل، هغوئ یې له خپله کوره منع کړي وو، الون له ځان سره فکر وکړ چې "د ماشا د یو لك روبلو د ګټلو خبر چې هغوئ واوري نو زما پر کور به یرغل راوړي" د ماشا له ځینو دوستانو څخه د الون دومره بد راتلل چې ان د هغوئ مخ یې هم نه غوښتل چې ویې ویني، هغه د ماشا له مور څخه هم ډېر بېزاره و، هغه پوهېدی چې که ماشا د یو لك روبلو څښتنه شي نو هغه خپل کور ته د هغې د دوستانو مخ نشي ډب کولای.

اوف خدایه! الون داسې محسوسه کړه چې سر یې د چاودېدو په حال کې دی، هغه سر په دواړو لاسونو ونیو، سره له دې چې سترګې یې پټې وې هغه لیدل چې د ماشا دوستانو د هغه پر کور یرغل راوړی دی، هغوئ بې ځایه، بې ځایه خاندي، د هغه پر بې مانا خبرو ملنډې وهي، د هغه سپکاوی کوي، هغه له هغو کسانو سره ناست دی ډوډوۍ خوري چې نفرت یې ور څخه کېدی، دا یو ډېر بد حالت و، الون تر دې مرګ غوره باله چې د ماشا قریبانو ته سر ټیټی وي، د ماشا خپلوانو له هغه سره وړ چلند نه و کړی، دا یوازې ماشا وه چې د هغوئ صفتونه به یې کول، پر دې به د دوی دوو تر منځ اکثره سره شخړه وه او پای به همېشه د الون په ګټه او د ماشا په تاوان تمامېدی.

تر یو لك روبلو راوتلو ورسته خو هیڅ امکان نه لري چې ماشا دې چوپه پاته شي، نه یوازې داچې هغه به پر ده جابیره شي بلکې دی به هم د خپلې خسرګنۍ ستاینې ته اړ کړي او پر هغه به یو دایمي عذاب نازل شي، د خسرګنۍ د خپلوانو عذاب!، "نه، نه" الون ولړزېدی، "یوازې د یو لك روبلو لپاره زه خپل ژوند نه بربادوم" له دې پرېکړې څخه الون یو عجیبه سکون تر لاسه کړ، د هغه پر شونډانو یوه پیکه مسکا وغوړېده.

"ولي خاندې؟" د ماشا پر شونډانو هم مسکا وغوړېده.

"ستا پر معصومیت او سادګي خاندم" الون ماشا په غېږ کې ونیوه.

لږ ورسته الون په جدي لهجه وویل:

"ماشا بخښنه غواړم، ستا هیڅ انعام منام نه دی راوتلی، ما ټوکي درسره کولې، د هغه ټکټ لمبر چې انعام یې ګټلی شپږویشت نه شپږڅلوېښت دی" الون چې دا جمله ادا کړه نو لکه یو لوی پېټی چې یې له اوږو لیري کړ، هغه خپل ځان ډېر سپك او حوسا حس کړ.

د ماشا پر څېره نا امیدي وغوړېده:

"ته داسې ټوکې ولې کوې؟" ماشا څو شیبې خپه شوه:

"که پر ما له خوښۍ څخه د زړه دوره راغلې وای؟ او مړه شوې وای، نو؟"

"ها، ها... ها" الون د زړه له اخلاصه وخندل او بیا د خپلې خپه شوې ښځې په پخلاینه بوخت شو، ماشا ډېره ژر پخلا شوه او لږ وروسته په ژور خوب ویده شوه.

الون ته هم خوب ورتلی، نور د هغه پر ذهن کوم فکر نه و خپور، هغه چورت واهه چې د هغه معصومې ښځې له پنځلسو کلونو څخه هغه ته د مجازي خدای په سترګه کتلې، له هغه سره یې د اطاعت ژوند تېر کړی دی، د هغه پر رېښتیا او درواغو یې په پټو سترګو باور کړی، ماشا به هیڅکله دا فکر هم نه کوي چې نن الون د خپل ژوند تر ټولو لوی درواغ وویل، هغه ورځپاڼه ټوټې، ټوټې کړه او په چټل دان کې یې واچول.

د الون خیال رېښتیا وختی، سهار د ماشا نه لاټرۍ په یاد وه او نه یې هم انعام په فکر کې ورو ګرځېدی، هغې الون ته سهارنۍ وروړه او د هغه د رخصتولو لپاره په وره کې ودرېده، هغه تر هغو مسکۍ وه او خپل سرې ته یې لاس ښوراوه، تر څو هغه له سترګو پناه شو.

عابده

رابندرنات ټېگور/بنګال

کله چې زما شهرت خپل اوج ته ورسېد او زما نوم د ادبي جريدو په سرليکونو کې وليکل شو نو ما د دې ادبي رقابت له وېرې په يو داسې ګوښه ځای کې د اوسېدو اراده وکړه چې هلته زه خپله هستي او د هغې بې شمېره غمونه بيخي له ياده وباسم، له کلکتې څخه څو ميله ليرې په يو کلي کې زما کور دی، هلته زه په پوره مانا ارام ژوند تېرولای شم، د دې کلي اوسېدونکی تر اوسه پورې زما په اړه کومې نتيجې ته نه دي رسېدلي، د هغوئ په نزد زه نه د سيل شوقي يم او نه هم داسې ميله بازه يم، هغوئ ما درويش هم نه بولي، زما او د هغوئ تر منځ چې کومه څه نا څه اشنايي شته هغه هغوئ له دې خيال څخه همېشه ليرې ساتي، له دې پرته هغوئ ما مساپر هم نه بولي په داسې حال کې چې زه له ازله ګېڼته يم، زه په کروندو کې اکثره بې مقصده ګرځم خو هغوئ يوازې دومره پوهيږي چې زه جره يم هغه هم په دې خاطر چې هغوئ له ما سره هيڅ کله زما کوچنيان نه دي ليدلي، داچې هغوئ زما په اړه په انسان يا حيوان شمېرلو کې پاته راغلي دي نو له دې امله يې زه پر خپل حال پرې ايښی يم ځکه نو زه په خپله دنيا کې يوازې اوسم.

خو زه اوس په دې پوه شوم چې په دې ټول کلي کې يوازې يوه هستي داسې شته چې هغه له ما سره دلچسپي لري، ما له هغې سره د جولايي د مياشتې په يوه غرمه کې وليدل، له سهاره څخه باران اورېدی او فضا تر اوسه پورې داسې نمجنه پاته وه لکه له اوښکو وروسته چې ليمه.

زه مست ناست وم د رود په غاړه کې د ځرېدونکو غواوو ننداره مې کول، د غرمې سور لمر پر مځکه باندې د خپلو وړانګو جال غوړاوه، د لمر دې ساده رڼا چاپېريال له معصومانه جذباتو څخه ډك کړی و، ما چې هغه ته کتل نو په زړه کې خيال را پيدا شو چې کشکې انسان د دې لباسونو پر ځای د فطرتي سنګار پيروي کولای، له دې څخه به نه يوازې دا چې د خياطۍ پيسې به سپمېدلای بلکې زموږ له بدن سره به د هوا هغه موسيقي لګېدلای چې د هغې له امله به زموږ رنګ د مصنوعي لباسونو په نسبت ښه ښکارېدلای.

په همدې شيبه کې چې زه په خيالونو کې ډوب وم يوه پخه ښځه راغله ماته يې سجده وکړه او تندی يې پر مځکه وسولاوه، هغې په خپلې لمن کې د ګلونو غونچې را اخيستي وې، هغې په ډېر درناوي په داسې حال کې چې لاسونه يې يو ځای نيولي وو د ګلونو يو غونچه ماته راکړه او ويې ويل:

"ديوتا دا ستا نذر دی"

هغې دومره وويل او لاړه داچې زه په يو فکر کې ډوب وم ځکه نو د هغې د تلو احساس راته ونشو، که څه هم دا يوه عادي پېښه وه خو زما پر زړه يې ژور اثر وکړ، ما يو ځل بيا ځرېدونکو غواوو ته وکتل هغوئ اوږدې، اوږدې ساوې

اخیستې، په شنو ورشوګانو کې پورته کښته کېدې او مچان يې په ساه باندي شړل، دې منظر زما د سترګو په وړاندي يو مرموز صورت اختياراوه، لوستونکي ښايي زما پر دې کم عقلي باندي وخاندي خو زه دا وايم چي زما زړه له صفت او ثنا څخه ډك و، بيا په همدې مهال ما د آم له وني څخه يو شين ښاخ را پرې کړ او غواوو ته مې په خپل لاس ور واچوه.

او ما دا خوښي محسوسه کړه لکه ما چي خپل خدای خوشحاله کړی وي.

په دويم کال چي زه کلي ته بېرته راغلم نو د فروري مياشت وه، يخ لا تر اوسه نه و وتلی، سهار مهال چي د لمر وړانګي زما کوټې ته راغلې نو ما د هغوئ له تودوخي مننه وکړه، زه په ليکلو بوخت وم چي زما نوکر کوټې ته راغی او ويې ويل:

د "وشنومت" يوه عابده غواړي چي له تا سره ووينې، ما په بې پروايي سره ورته وويل: چي پورته يې راوله او بېرته په ليکلو بوخت شوم، لږ ورسته عابده دننه راغله او ټيټه شوه زما قدمونو ته يې لاس وروړی، دا هغه ښځه وه چي ما يو کال وړاندي څو شيبې ورسره ليدلي و، اوس ما کولای شو ل چي هغه بيخي له نژدې څخه مطالعه کړم، هغه د عمر له هغې برخي څخه اوښتې وه چي يو نارينه يې پوښتنه وکړي چي ښځه ښايسته ده که بد رنګه؟ هغه په قد لوړه وه او غښتلې وه خو د هغې ملا د ډېر رياضت له امله کړوپه شوې وه، تر دې ټولو د پاملرني وړ د هغې دوې سترګي وې، په هغو کي ډېر کشش موجود و، کله چي هغه را ننوته نو د هغې دې دوو سترګو ماته ټکان راکړ .

"ديوتا!" هغې وويل:

"ايا د هغو ګڼو ونو سوری زموږ د ليدو لپاره مناسب ځای نه و چي تا زه خپل تخت ته را وغوښتم؟"

هغې زه به باغ کي د ګرځېدو په مهال ليدلی وم خو ما هغه نه وه ليدلې، دا څو ورځي کېدې چي ماته زکام راپورې شوی و ځکه نو زه له کوره دباندي نه وم وتلی بس د خپلي بالاخانې څخه مي د شنه ژونډي اسمان سيل کاوه.

تر لنډې چوپتيا وروسته هغې بيا وويل:

"ديوتا! زه ستا قدم ښکلولو ته راغلې يم"

زه چوپ وم، تر تلو وړاندي هغه بيا زما پر پښو را پرېوته او هغه يې ښکل کړې خو هغه نا کراره وه ځکه چي زما پښې پټي وې خو د هغې زړه و چي لوڅي يې ووينې.

په دويمه ورځ سهار زه له کوټې څخه راووتم او په بالاخانه کي کښېناستم، د ونو له قطار څخه چپ لور ته ما يوازي د کلي خوښناکه منظره ليدله، په هغه سهار دا ويل ناشوني و چي لمر را ختلی دی که نه؟ هر لور ته خوپ و، ما ليري

ولیدل چي هغه ښځه له خوب څخه داسي را ښکاره شوه لکه له توري شپې څخه چي د شفق رڼا راپورته کیږي، هغې د دیوتا په وړاندي یو خوندور منتر زمزمه کاوه.

بیا چي کله خوب لیري شو او د لمر سترګه د اسمان پر نیمایي باندي وځلېده نو زه د څه لیکلو لپاره پر مېز باندي کښېناستم چي له ځینو څخه مي د چا د قدمونو ښکالو تر غوږ شوه او عابده په داسي حال کي چي یوه نغمه یې پورته کړې وه کوټې ته را دننه شوه، هغه ماته تیټه شوه، ما د کاغذونو له بستې څخه سر راپورته کړ.

"دیوتا! ما پرون ډېر پاك او سپېڅلي خواړه وخوړل، هغه ډېر مقدس وو ځکه چي ستا مقدسو لاسو هغه لمس کړي وو"

ما تکان وخوړ او و مي پوښتل چي هغې څنګه له ما څخه پاته شوي خواړه تر لاسه کړي دي؟ هغې وویل:

"زه ماښام له وره سره په تمه وم چي کله ستا نوکر لوښي بیرته را اخیستي وو نو ما له هغه څخه یوڅه خواړه واخیستل"

د دي په اورېدو زه ډېر حیران شوم ځکه د کلي هر کس خبر و چي ما ډېر وخت په اروپا کي تېر کړی دی او له اروپایانو سره مي خوړل څښل کړي دي، هغوئ له ما څخه ډډه کول .

عابدي په اریانی سره وویل:

"چي زه ستا پاته شوني و نه خورم نو دلته مي د راتلو ګټه څه ده، دیوتا؟"

زه چوپ وم، هغه زما له حیرته څخه ډېره متاثره شوه او ورو پورته شوه لاړه.

ما څه وخت وروسته څرګنده کړه چي عابده له ډېري درنې کورنۍ څخه ده او د هغې مور ډېره ښه ښځه وه هغې دا د "درمسار" له خدمتګارۍ څخه منع کړه خو دي خپله د ځان لپاره دا ژوند غوره کړ، ما له هغې څخه وپوښتل چي هغه ژوند څنګه تېګګروي؟ هغې ماته وویل چي زما پیروانو ماته یوه ټوټه مځکه راکړې ده او ډوډۍ د څو ورونو له ټکولو څخه پیدا کوم، زما ټینګه هیله وه چي له هغې څخه دا وپوښتم چي هغې واده کړی دی کنه؟ خو هغې کله په اشاره هم د دي یادونه ونه کړه ځکه نو ما له هغې څخه دا ډول پوښتنه ونشوای کړای.

ما د هغې په اړه دا مالومات هم تر لاسه کړ چي لوړ ذاتي خلك د هغې درناوی نه کوي، له هغه ورسته چي عابده بیا راغله نو هغې زه په مطالعه کي ډوب ولیدم.

"دیوتا، زه چي هر وخت راشم، ته په لیکلو او لوستلو بوخت یې"

ما ورته وویل:

"خدای(ج) خپل اوزګار بندګان بوخت ساتي، که نه نو هغوئ خامخا بدو ته مخه کوي"

عابدې ماته وويل: "چي کله زه ستا ليدو ته راځم نو نوکر ما خامخ دننه نه راپرېږدي، کله چي زه ستا لمانځنه کوم نوستا پښې همېشه په جرابو پټې وي او کله چي زه له تا سره خبري کوم نو ته هر وخت په فکرونو کي ډوب يې، له دې ځلي د تلو په وخت هغې لاسونه په خواست سره ونيول او ويې ويل:

"ديوتا، نن سهار ما ستا پښې پر خپله سينه باندي محسوسي کړې، اه! څومره سړې وې خو وې لوڅي، دا رنګه په جرابو کي پټې نه وې، ما له وخته د دوئ لمانځنه کول ځکه زما ټوله هستي ور څخه اباده شوه"

په هغه ماښام چي عابدې خپل ژوند راته بيانوه ستوري ورو، ورو له خوبه ويښ شول او د ونو شاته ښکارېدل چي په تياره کي يې سترګکونه وهل، هغه د خپلي کيسې پای ته په رسېدو وه.

"زما مېړه ډېر ساده دی خو زه يې په دې ساده توب کي هم يوه ښېګڼه وينم، زموږ د واده مخکي زما او زما د مېړه مور او پلار مړه شوي وو، زما مېړه هميشه دا هيله لرلې چي يو څوك پر هغه باندي حکومت وکړي، او زه په دې ډېر شرم محسوسوم چي هغه ما تر ځان لوړه بولي او زه په دې هم ښه پوهېږم چي هغه تر هرڅه ما ښه بولي په داسي حال کي چي هغه په خبرو کي تر ما ډېر ښه دی، هغه پخپله دونيا کي تر هر چا زما ډېر عزت کاوه، يوازي عزت هم نه بلکي مينه هم او داسي مينه چي په دنيا کي ډېره کمه ليدل شوې ده، "ګورو ټهاکر" زما تر مېړه کشر و، اه! هغه څومره ښکلی و، زما سړي او هغه په کوچنيوالي کي يو ځای لوبي کولې او له هغه وخته څخه ده خپل روح او زړه د کوچنيوالي د دې دوست په خدمت کي وقف کړي وو، ټهاکر پوهېدی چي زما سړی څومره ساده دی ځکه به يې پر هغه هر وخت پسخند واهه، هغه او د هغه ملګرو به د ساعتېري لپاره پر هغه ټوکي کولې خو هغه به چار او ناچاره برداشتولې، چي زه واده شوم ګرو ټهاکر په بنارس کي درس وايه او د هغه خرڅ زما مېړه له جېبه ورکاوه، زه اتلس کلنه وم چي هغه کلي ته بېرته راغی، په پنځلس کلنۍ کي زما يو اولاد وشو خو زه دومره ځوانه وم چي د هغه مي هيڅ پروا نه کوله، زه د ټوکو ټکالو ډېره شوقي وم او يوازي د خپلو کليوالو همزولو نجنو سره په ساعتېري پوهېدم، زوی به مي يوازي هغه وخت ليدی چي زه به له مجبورۍ په کور کي پاته کېدم، د کوچني د روزني لپاره افسوس! ما زوی و زوکړ خو د هغه د لوبو شيان مي ور برابر نه کړل، مور د هغه په زړه کي ځای جوړ کړی و خو هغې و نه مانه، هغه د غوصې په حالت کي زه پرېښودم او زه تراوسه په دې دنيا کي د هغه په لټه يم، هغه د خپل پلار د زړه راحت و خو زما بې پروايي هغه ته صدمه ور ورسوله، هغه دا بيانولای نشوه ځکه هغه له ازله همداسي خاموش طبيعته و، د اريانۍ خبره دا وه چي زما زوی زما له بې مخۍ سره له ما سره ډېره مينه کوله، د هغه دا خيال و چي يوه ورځ به زه هغه خامخا پرېږدم او لاړه به شم، زه او هغه چي به کله يو ځای وو نو هغه به زما په سترګو کي سترګي را ښخي کولې او تر ډېره به يې راته کتل او زه چي به هره ورځ د رود غاړي ته تلم نو هغه به خپل ناني، ناني لاسونه د اشاري په دود خلاصول چي ما هم درسره بوزه خو د لمبېدو ګودر يوازي زما او زما د همزولو د ليدو ځای و، د دي

لپاره د کوچني پښتۍ پر غاړه گرځېدل د منلو وړ نه و، يوه ورځ چي د تورو وريځو لړۍ ټولي شوې نو خادمي ته مي وويل چي هغه پر کوچني پام وکړي او خپله د رود په لور رهي شوم، کوچني چي زه وليدم چي ځم نو په چيغو شو.

زه چي څنگه گودر ته ورسېدم، هلته هيڅوك نه وو، زه په کلي کي تر ټولو ښځو ښه لامبوزنه وم، رود غاړي تر غاړي ډك و، ما ور ټوپ کړل او په لامبو سره د رود منځ ته رسېدلې وم چي د رود له غاړي مي يوه چيغه واورېده: " موري!" ما چي سترگي ور واړولې او ومي کتل، زما زوی د گودر په ځينو کي را تا کېدی، ما د درېدو ورته وويل، په زوره په زوره چيغي مي پر ووهلې خو هغه په خندا او داسي حال کي چي ماته يې ناري را وهلې مخ په وړاندي راروان و، زما پښې او لاسونه له وېري مړه شول، ما سترگي پټي کړې او چي بېرته مي خلاصي کړې نو په ځينو کي زما د زوی چيغي د ابد لپاره چوپي شوي وې، زه د رود غاړي ته راغلم، هغه مي له اوبو څخه راوکيښ او پر اوږو مي را واخيست خو هغه يخ پخ شوی و، يو وخت هغه زما ارمان درلود خو اوس زه د هغه ارمان لرم، کومي ستونزي چي زما سرې زغملي دي په هغه يوازي خدای پاك(ج) ښه پوهيږي، که هغه ماته زما د کړو ښه سزا راکړې وای نو دا به زموږ د دواړو لپاره ښه وای خو هغه خاموش و .

په کومو ورځو کي چي زه د هغه په غم کي په لېونتوب وم نو "گوروتېهاکر" بيا راغی، له دې ځلي زما خاوند د هغه د استعداد له امله تر پخوا څو چنده ډېر د هغه عزت کاوه او د هغه په موجودگي کي به يې خبري لا نه کولې، پر هغه باندي د گوروتېهاکر وېره لوېدلې وه، زما خاوند گوروتېهاکر ته وويل چي هغه ماته تسلي راکړي، هغه پر ما باندي د مقدس ويدونو منتر ووايه، هغه منترو زما پر زړه باندي هيڅ اثر و نه کړ خو هغه ژبه ډېره اغېزمنه وه چي دا توري په ادا شوي وو.

ما د گروتېهاکر په رنگ کي خدای وموند، هغه به هره ورځ سهار زموږ کور ته د ډوډۍ خوړلو لپاره راتلی، زه چي به څنگه راوېښېدم نو د هغه د ډوډۍ په فکر کي کېدم، زما مېړه چي وليدم چي زه د هغه ډېر عزت کوم نو هغه به زما ډېر عزت کاوه، همداسي زموږ د ؟وند پنځه کلونه تېر شول خو د پردې تر شا نور څه روان وو چي ما نشوای معلوملای خو زما زړه هغه کشف کړل، د پسرلي په يو سهار گوروتېهاکر تر لمبېدو ورسته کور ته بېرته روان و جي د آم تر يوې وني لاندي ما او هغه سره مخامخ شوو، هغه ټوال پر اوږه اچولی و او په سنسکرت باندي يې يو شعر زمزمه کاوه، زه ټوله لنده وم او کالي مي ټول پر بدن باندي نښتي وو، د هغه په ليدو زه ډېره وشرمېدم، هڅه مي وکړه چي ژر ځان وباسم خو هغه زما نوم واخيست.

زه سره کوچنۍ شوم او وشرمېدم، هغه په ما کي سترگي ښخي کړي وې او ويې ويل:

"ستا بدن څومره ښکلی دی"

ماته داسي محسوسه شوه لکه د مرغيو يوه دنيا چي زما د سر پر ښاخ چنيږي او ټوله ښاخونه له گلونو ډك دي او داسي راته ښکاره شوه لکه مځکه ّاسمان او هر شی چي د خمار او خوښۍ په حال کي دي، زه نشم ويلای چي کور ته

ځنګه ورسېدم خو دومره پوهېږم چي هغي کوټې ته ننوتم چي مور د دیوتا عبادت په کي کوو خو کمره خالي راته ښکاره شوه، زما د سترګو په وړاندي هغه وړانګي په نښا وې چي ما له لمبېدو ځخه وروسته د راتلو پر مهال د ّام د وني تر سیوري لاندي لیدلي وې.

ګوروټېهاکر په هغه ورځ د خپلي ډوډۍ د وړلو لپاره راغی او زما پوښتنه یې وکړه، زما مېړه زما پسې ډېر وکتل خو پیدا یې نه کړم.

نه پو هېږم چي هغه ورځ ځنګه تېره شوه او د شپې چي ما خپل مېړه ولید چي ویده و نو زه په پټه د هغه پښو ته نژدې پرېوتم، یو ځلي هغه پښې کش کړې او هغه زما له سینې سره ونښتې.

سهار چي زما مېړه راویښ شو نو زه هغه ته نژدې ناسته وم، د کړکۍ دباندي له ښاخونو ځخه د شفق سرخي راښکاره شوه تر اوسه لا وختي و، کاغیو شور نه و جوړ کړی، زه ټیټه شوم او پخپل تندي مي د خپل مېړه پښې مچ کړې، هغه جګ کښېناست او په حیرانۍ یې ماته وکتل، ما ورته وویل:

"ما اراده کړې ده چي دنیا پرېږدم، نوره زه ستا نه یم، زه باید ستا کور پرېږدم"

ښايي زما مېړه تر اوسه خوب لیدی، هغه یو توری هم له خولې راو نه ایست، ما ورته ویل:

"زما په خبره ځان پوه کړه، ته اوس یو بل واده وکړه او زه له دې دنیا ځخه رخصتېږم"

زما مېړه وویل:

"تاته دا د لېونیانو خبري چا در زده کړې؟ تاته چا وویل چي ته دنیا پرېږده؟"

ما ورته وویل:

"زما ګوروټېهاکر"

زما مېړه په حیرانۍ وویل:

"ګوروټېهاکر؟ هغه تاته دا نصیحت کله وکړ؟"

ما ورته وویل:

"تېر سهار چي زه له روده ځخه بېرته راتلم" د هغه اواز ولړزېدی، مخ یې را واړوه، زما په خبره کي یې سترګي ښخي کړې او را ځخه ویې پوښتل:

"هغه تاته دا ولي وویل؟"

ما ورته وویل:

"زه نه پوهېږم، له هغه ځخه پوښتنه وکړه ښايي هغه دي وپوهوي"

زما مېړه وویل:

"د دنیا پرېښودل ممکن دي ولي چي انسان پکي اوسي، ته هیڅ ضرورت نه لرې چي زما کور پرېږدې، زه له ګوروټهاکر ځخه په دې اړه پوښتنه کوم"

زما مېړه چوپ و او په تیاره کي پر فرش باندي ناست و، کله چي ځه رڼا شوه نو هغه ماته وویل:

"راځه چي ګوروټهاکر ته ورشو"

ما په داسي حال کي چي لاسونه مي سره یو ځای ورته ونیول هغه ته وویل:

"زه به نور هیڅکله له هغه سره ونه وینم"

هغه زما په سترګو کي سترګي راواچولې، ما له شرم ځخه سترګي کښته کړې، هغه له دې وروسته هیڅ ونه ویل، زه پوهېدم چي هغه زما د زړه خبره درک کړې ده، په دې غملړلي نړۍ کي دوې هستۍ داسي وې چي هغوئ له ما سره مینه وکړه، زما زوی او زما خاوند، هغه مینه زما هر ځه وو، له دوئ دواړو ځخه یوه زه پرېښودم او بل ما، نور به زه له صداقت ځخه کار اخلم یوازي له صداقت ځخه"

عابده زما پر پښو راپرېوته، پورته شوه او بیا راپرېوته او لاړه.